CK SKJ O IDEJNO—POLITIČKIM PITANJIMA SISTEMA I POLITIKE EKONOMSKIH ODNO SA SA INOSTRANSTVOM

U SVIJET NA JEDINSTVENOJ OSNOVI

BEOGRAD, 25. septembra (Tanjug) - Predsjedništvo CK SKJ odlučno insistira da se do kraja godine usvoje sva ključna rješenja u privrednom sistemu, uključujući i sistemske zakone u oblasti spoljnoekonomskih odnosa. Stavovi koje CK SKJ treba da usvoji bitno će olakšati prevladavanje još prisutnih idejnih razlika u toj oblasti.

To je danas istakao član Predsjedništva CK SKJ Petar Matić u uvodnom izlaganju na 20. sjednici CK SKJ posvećenoj idejnim pitanjima sistema ekonomskih odnosa sa inostranstvom, posebno devizne politike.

Neposredan povod za stavljanje na dnevni red ove problematike je činjenica da je došlo do protivrječnih, pa i neprihvatljivih reagovanja na prijedloge za izmjenu deviznog sistema, što je izazvalo teškoće oko usaglašavanja stavova u Skupštini SFRJ, ukazao je Matić. Aktivnost Predsjedništva CK SKJ i partijskih rukovodstava republika i pokrajina, posebno Slovenije i Hrvatske, kako je naglasio, omogućila je da se teškoće prevaziđu i nastavi postupak usaglašavanja.

Strana 6.

BANJALUKA, četvrtak, 26. septembra 1985.
Broj 4516 Godina XLII Cijena 30 dinara

GLAS

LIST SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA

IZLAZI SVAKOG DANA OSIM NEDJELJE

SKUPŠTINA SR BOSNE I HERCEGOVINE

Narodni zajam od decembra

● Uz saglasnost za donošenje Društvenog plana Jugoslavije za naredno petogodište delegati Skupštine SR BiH ocijenili da je neophodno doraditi ovaj dokument kako bi Društveni plan mogao biti efikasan instrument za ostvarivanje strukturnih i drugih suštinskih promjena u privredi i našem društvu ● Uz narodni zajam i sredstva mjesnih samodoprinosa preusmjeriće se za brže zapošljavanje

SARAJEVO, 25. saeptembra (Tanjug) - Delegati Skupštine Bosne i Hercegovine danas su, na odvojenim sjednicama vijeća u Sarajevu usvojili zaključak kojim se daje saglasnost za donošenje Društvenog plana Jugoslavije za naredni petogodišnji planski period i usvojili Zakon o zajmu za zapošljavanje.

Dajući svoju saglasnost za donošenje Društvenog plana Jugoslavije za period od 1986. do 1990. godine Skupština ove republike je ocijenila da Nacrt ovog plana nije pripremljen u skladu sa zakonom o osnovama sistema društvenog planiranja i o društvenom planu Jugoslavije jer je izostala razrada trećeg dijela Nacrta plana, pa je u daljoj fazi razmatranja - po ocjeni ove republičke skupštine - neophodno doraditi ovaj dokument kako bi društveni plan mogao biti efikasan instrument za ostvarivanje strukturnih i drugih suštinskih promjena u privredi i našem društvu. Skupština SR BiH je ocijenila da je Nacrtom plana učinjen pokušaj da se usklade realne materijalne mogućnosti i zahtjevi, što je rezultiralo tekstom u kome su osnovni ciljevi i zadaci u osnovi prihvatljivi, ali su nedovoljno razrađene metode, sredstva i instrumenti privrednog sistema i ekonomske politike za njihovu realizaciju.

Skupština BiH smatra da Nacrt društvenog plana Jugoslavije predviđa dosta ambiciozan razvoj ali bi po njenom mišljenju trebalo izvršiti temeljite provjere i preispitati realnost svih kvantifikacija, posebno u elektroprivredi, proizvodnji uglja, crnoj metalurgiji, drvnom kompleksu, zatim dinamiku u oblasti ekonomskih odnosa s inostranstvom i učešće budžeta Federacije u društvenom proizvodu. U Nacrtu plana treba definisati mjere privrednog sistema i razvojne politike koje će biti u funkciji ostvarivanja predloženih ciljeva

Mladim stručnjacima obezbijediti posao što prije

što se posebno odnosi na oblast sticanja i raspodjele dohotka, cijena, kreditno-monetarne i fiskalne politike i ekonomskih odnosa s inostranstvom.

Prema danas usvojenom zakonu, od decembra ove do februara iduće godine radni ljudi i građani BiH upisivaće na dobrovoljnoj osnovi zajam za zapošljavanje a njegovu uplatu odjednom ili najviše u 18 rata vršiti već od 1. aprila. Na ovaj način prikupila bi se, kao inicijalna, sredstva od 40 milijardi dinara i njima bi se u periodu od iduće do 1990 godine posao obezbijedio za 100 hiljada mladih ljudi.

Osim sredstava narodnog zajma, u ovoj republici i sva sredstva mjesni samodoprinos uskoro će se preusmjeriti prvenstveno na potrebe bržeg zapošljavanja, pa će se u narednom periodu po tom osnovu za ovu namjenu osigurati 60 milijardi dinara a toliko će, kako se procjenjuje, biti prikupljeno i posebnim republičkim doprinosom na dohodak OUR-a. Tim ukupnim sredstvima, kako se vjeruje, stvoriće se uslovi da se do 1990. godine u Bosni i Hercegovini zaposli 377 hiljada ljudi i da se nezaposlenost radikalno smanji.

Sva ova sredstva, posebno sredstva narodnog zajma, naglašeno je danas u Skupštini SR BiH moraju se trošiti na maksimalno odgovoran način. Ona će se u vidu kredita ali i nepovratno davati OOUR-ima za manja proširenja kapaciteta, za razvoj male privrede i turizma, ukratko tamo gdje će se uz najmanja ulaganja obezbijediti rentabilno otvaranje novih radnih mjesta.

BANJALUČKI „VRBAS" UDRUŽUJE SREDSTVA ZA IZRADU UZORAKA NOVIH PROIZVODA

PROMIL I PO ZA SIGURNOST

● Da bi u svakom trenutku bili spremni tržištu ponuditi nove proizvode u „Vrbasovim" OOUR-ima odlučili su da udruže 1,5 promila od eksterne realizacije za izradu uzoraka novih proizvoda ● Pare izdvojene na ovaj način koristile bi se isključivo za nabavku materijala za nove proizvode

Strana 4.

U SUSRET „OKTOBRU — MJESECU ZAŠTITE OD POŽARA"

Čija je briga vatra

● Za osam mjeseci na području banjalučke opštine u 47 požara izgorjelo je blizu devet i po miliona dinara ● Indirektna šteta, nastala gubljenjem radnih sati da se postrojenja i objekti povrate u život, znatno povećava broj propalih miliona - i do 50● Štete u jugoslovenskim razmjerama penju se i do pet milijardi dinara

Strana 4.

Novo stambeno naselje Mejdan V

JESEN NA BANJALUČKIM GRADILIŠTIMA

RASTE GRAD

Najveće gradilište u Banjaluci je novo stambeno naselje Mejdan V. Na fotografiji se vide zgrade iz niza M 1 do M7. Ovdje dva objekta, M5 i M2, treba da budu završena do 15. novembra, a M3 i M4 do 15. decembra. Na zgradi M1 rokovi izgradnje su već dva puta probijani, a objekat M4 je trebalo biti završen 3. septembra. Duga prošlogodišnja zima je glavni razlog kašnjenja, kaže Muhamed Karabegović, rukovodilac sektora naselja Mejdan V. Pored toga bilo je i nerješenih detalja u projektima (na krovu i dimnjacima), zatim nedostatak radne snage, posebno zidara u početnoj fazi, a posljednjih nekoliko mjeseci nije bilo dovoljno molera, limara, stolara. Sada su u toku završni zanatski radovi na M4 i M1, slijedi pokrivanje krova, zatim grubi zidarski radovi i prva faza instalaterskih poslova. Na preostala dva objekta izgradnja je započeta prije mjesec i po, te je sada u toku montaža.

Pored ovog bloka radnici GIK-a „Kozara" [illegible], takođe u sklopu naselja Mejdan V, na nizu K 1-K 8. Ovdje su dvije zgrade, sa ukupno 30 stanova, u završnoj fazi. Iako je na ovom gradilištu ranije već bilo pomjeranja rokova, sada se radovi odvijaju po planiranoj dinamici za ovu godinu.

Strana 10. i 11.

ZAPOŠLJAVANJE I INTERVENTNE MJERE

Ni para, ni posla

Sa 2.323 nepopunjena radna mjesta, preko šest i po hiljada neadekvatno popunjenih radnih mjesta i 194 pripravnika iz prošle godine u banjalučkoj opštini zapošljavanje iznova postaje vruća tema. Ovaj problem — koji ima politički prizvuk — dobija na težini ne više zbog neostvarivanja planova prijema radnika i pripravnika, koliko zbog nesprovođenja interventnih mjera donesenih prije dva mjeseca.

Prema ovom programu, koji je usvojen 25. jula, sva 2.323 nepopunjena radna mjesta u banjalučkim organizacijama udruženog rada i radnim zajednicama imala su da se popune u roku od mjesec dana, a onih šest, i po hiljada neadekvatno popunjenih radnih mjesta da se odgovarajuće popune najkasnije za 90 dana. U akciju je odmah stupio Opštinski sekretarijat za privredu i planiranje kome su u radu pomagale inspekcijske službe i organi uprave.

Međutim, dva mjeseca kasnije efekti su slabi. Pokazalo se da program interventnih mjera za ubrzano zapošljavanje ne samo da nije sproveden već su rezultati takvi da gotovo i nisu vrijedni pomena Samoupravne i poslovodne strukture u većini radnih kolektiva od tada do danas ni prstom nisu mrdnule.

Zbog toga su u Skupštini opštine odlučili sljedeće: samoupravne i poslovodne strukture „zaboravnih" kolektiva pozvaće još jednom na „dogovor". Samo što ovaj put suočenje neće imati karakter baš „običnog dogovora." A evo i zašto!

Planovi zapošljavanja svojevremeno su usvojeni u najširoj demokratskoj proceduri. Prema tome, oni, kao uostalom i sva samoupravna akta, imaju snagu obaveze za sve političke, samoupravne, a posebno poslovodne strukture.

No, šta se desilo?

Sredstvima za zapošljavanje novih radnika i pripravnika u ovim kolektivima i te kako se kalkulisalo na račun neke lažne solidarnosti. Pare koje su za nove radnike planirane i izdvojene već na početku godine odavno su pojedene, a novi radnici još nisu zaposleni, kao, uostalom, ni ona 194 pripravnika za koja su sredstva izdvojena skoro prije dvije godine, a radna mjesta za njih još nisu otvorena!

Kad smo već kod otvaranja novih radnih mjesta, podvucimo i ovo: nepopunjena sistematizacija smije se držati najduže tri mjeseca. Ukoliko se u tom roku radno mjesto ne popuni, pretpostvka je da se bez njega može i da potreba za takvim radnim mjestom zapravo i ne postoji. Ali, pošto su sistematizacije svih banjalučkih radnih kolektiva prije donošenja interventnih mjera Izvršnog odbora Skupštine opštine za ubrzano zapošljavanje već bile poznate, radna mjesta planirana, a sredstva izvojevana, vraćanja nije moglo biti. Sistematizacija se morala sprovesti.

Poštivanje i sprovođenje samoupravnih akata (prema tome i sistematizacije radnih mjesta) zakonska je obaveza poslovodnih organa. U ovom trenutku za neizvršavanje samoupravnih obaveza u mnogim kolektivima ima mjesta i za intervenciju pravobranioca samoupravljanja. A preispitivanje odgovornosti na ovom planu, pod pretpostavkom da se na njoj istraje, ukazaće i na neke druge promašaje u udruženom radu banjalučke opštine.

Željka LANDEKA

PRED SJETVU PŠENICE

JESEN BRŽA OD DOGOVORA

● Da li će plan sjetve, koji predviđa povećanje površina za 65 odsto, biti i ostvaren, teško je reći jer nepovoljni uslovi kreditiranja odvraćaju zemljoradnike od ugovaranja proizvodnje, koja sa društvenim sektorom predstavlja sasvim sigurno najpouzdaniji izvor tržnih viškova pšenice

Do početka sjetve pšenice nije ostalo dugo vremena. Najpovoljnije vrijeme za taj posao, od kojeg ovisi koliko će se hljebnog žita požnjeti, je između 5. i 20. oktobra. Sjetvena ofanziva treba, dakle, da počne za desetak dana. Da li će je zemljoradnici spremno dočekati?

Akcionim programom jesenje sjetve predviđeno je da se društvenoorganizovanom proizvodnjom obuhvati 13.500 hektara — 65 odsto više površine nego protekle godine. Zemljoradnici, međutim, pokazuju mali interes za ugovaranje proizvodnje, pa je neizvjesno da li će plan ugovaranja biti realizovan. U nekim krajiškim komunama, naime, i pored toga što se nalazimo neposredno pred početak sjetve, nije potpisan nijedan ugovor! Nepovoljni uslovi kreditiranja odvraćaju zemljoradnike od društveno—ugovorene proizvodnje, koja zajedno sa društvenim sektorom predstavlja /ili bi bar trebala biti/ najsigurniji izvor tržnih viškova pšenice.

Za predstojeću sjetvu najavljene su, takođe, određene stimulativne mjere, koje bi trebalo da povećaju interes zemljoradnika za sjetvu pšenice. Zbog stalnog rasta troškova proizvodnje, koji se ne nalaze uvijek pod društvenom kontrolom, očekivalo se, kao prvo, da će blagovremeno biti određene nove, stimulativnije cijene pšenice za narednu žetvu. Izostalo je, osim toga, izdvajanje dodatnih sredstava za regresiranje mineralnih gnojiva i sjemenske pšenice, što povećava /ako se ne bi nešto učinilo u posljednji čas/ neizvjesnost i u realizaciji cjelokupnog programa jesenje sjetve kojim je, da podsjetimo, predviđeno da se pšenicom i raži zasije više 47.000 hektara na području AIPK-a.

Bez želje da se ulazi u agrotehničke mjere, mora se ukazati na neke činioce koje su u direktnoj mjeri sa prinosima i proizvodnjom pšenice. Upotreba vlastitog, neselektiranog sjemena može da smanji rod od 10 do 20 odsto. Kilogram čistog azota, hranivaza koji su najdirektnije vezani prinosi, povećava rod za više od 15 kilograma! Iz toga nije teško izvući zaključak koliko je značajno da se upotrijebi kvalitetno sjeme /kojeg na tržištu ima dovoljno/ i poveća potrošnja mineralnih gnojiva, čija visoka cijena odvraća zemljoradnike od veće upotrebe/ iako smo u tome na dnu evropske ljestvice/.

Činjenica je da regresiranje gnojiva, sjemena i sredstava zaštite zahtijeva pozamašna sredstva do kojih je, u ovom trenutku, teško doći. Međutim, ukoliko bi se ona iznašla i obezbijedilo regresiranje, moglo bi se računati na osjetno povećanje proizvodnje pšenice i posebno, tržnog viška. Jer, povoljnije uslove nabavke mineralnih gnojiva, sjemena i sredstava zaštite imali bi samo zemljoradnici koji bi ugovorili proizvodnju i obvezali se da će predati tržni višak. Ostali bi plaćali punu cijenu što bi ih, svakako, stimulisalo da i sami ulaze u društveno—organizovanu proizvodnju ili da predaju tržni višak po ugovorenim cijenama.

M. OSMANČEVIĆ

PRENOSIMO **VJESNIK**

POSKUPLJENJA

Na sve, još bismo morali da budemo i zadovoljni, jer je, eto, poskupljeno samo ono što mogu podnijeti najbogatiji. Mogle su, međutim vlada nije dopustila, skočiti i cijene namještaja, obuće, odjeće, bijele tehnike i još ponečega, što bi „imalo znatno veći negativan efekt na porast troškova života i izazvalo znatno teže ekonomske i socijalne probleme".

Problema, naravno, ima i bez toga, pa se i ovaj potez što ga je SIV povukao s posljednjim povećanjem poreza na cigarete, kavu, žestoka pića, krzno, kožu, automobile, zlato, parfimerijske, kozmetičke i toaletne proizvode može staviti pod lupu. Prvo, otkad gomilamo teškoće počeli smo poskupljenja dijeliti na ona koja pogađaju sve i ona koja, navodno, osjećaju samo stanovnici s jačom kupovnom moći. Rekli bismo da je ova nova podjela teško održiva. Jer, ispada da poskupljenje kruha pogađa sve, a cigareta i priboraza kozmetiku samo one koji hoće da budu ekstravagantni i lijepi, ili žele da se truju nikotinom. Oni drugi neka ga se odreknu. Što se automobila tiče, to je već odavno luksuzna roba, pa tko želi da ga vozi neka i plati. Ista je stvar i sa krznom, kožom, kristalom, zna se kome to pripada i tko može sebi to priuštiti.

Čini nam se da je riječ o podjeli koja zaista ne stoji i koja u krajnjoj konzekvenci vodi u još dublji socijalni jaz i raslojavanje. Jer, svako je poskupljenje, u ovoj našoj situaciji, dovoljno opasno i sve teže za pravdanje. Svaka nova cijena povuče lanac drugih, a poslije, zbog sveukupno „pogoršanih uvjeta života", moraju da se povećaju plaće i mirovine ne bi li se sustigle cijene hrane, odjeće, namještaja i ostalog, pa tako sve se jedno s drugim vrti ukrug.

Iz takvog kruga, zatvorenog, dakako, jer drukčiji ne postoji, povlače se ovakvi i slični potezi koji, htjeli mi to ili ne, jednostavno iz mjeseca u mjesec podižu inflaciju na pijedestal jedine, nedodirive i (kakvog apsurda!) novostvorene vrijednosti čiji postoci galopiraju prema trocifrenoj brojci. Doduše, potpredsjednik Saveznog izvršnog vijeća Borislav Srebrić je prije nekoliko dana obećao da se to neće dogoditi, ali u to je sada zaista teško povjerovati. Jer, ako se u prvih osam mjeseci cijene na malo veće za 74 posto, onda slijedeći taj prosjek postoje sve šanse da krajem prosinca upišemo inflaciju od cijelih sto posto, a možda i koji postotak više. To, naravno, nitko ne želi, ali svi rade na tome — od općina do Federacije, od Saveznog izvršnog vijeća do osnovnih organizacija udruženog rada.

Predstavnik savezne vlade tvrdi da je ovaj rebalans budžeta bio nužan. Istina je, zapravo, da se radi o inače tijesno skrojenom budžetu od samog početka godine i o nerealno planiranim pokazateljima za koje se već na samom startu u prvom tromjesečju vidjelo da ne mogu opstati. Dakle, nije u pitanju mala kozmetika kako uvijek iznova objašnjavamo i opravdamo svaku novu i nepopularnu mjeru kojom se ruši standard, već je i dalje riječ o odsutnosti bitnog zahvata bez kojeg nema postepenog dovođenja ekonomije zemlje u normalne tokove.

R. STANKOVIĆ

Rekli su...

Sada su važne mjere

Na određene teškoće u razvoju SR Srbije van pokrajina ukazano je u Društvenom planu Jugoslavije za peirod od 1981. do 1985. godine. To je istaknuto i u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije u separatu o regionalnom razvoju zemlje. Nesumnjivo je da je ekonomska razvijenost Republike van autonomnih pokrajina ispod prosečne razvijenosti Jugoslavije, a sve ukazuje da će to zaostajanje da potraje i da bude sve više izraženo.

Društveni proizvod po stanovniku, koji je 1947. bio na nivou proseka zemlje, pre petnaest godina je spušten na 96,7 odsto, a 1982. čak na 94,5 procenata. Zabrinjavajuću notu svemu daje i to što se stanovništvo Republike relativno smanjuje u odnosu na populaciju zemlje. Postoji i cela skala uporednih podataka koji dokumentuju privredno zaostajanje Srbije, ali više nije bitno dokazivanje tih utvrđenih i nepobitnih činjenica, već kreiranje mera i njihovo delovanje kako bi se prevazišlo takvo stanje.

(Slobodan Gligorijević, predsjednik Skupštine SR Srbije)

Nije izuzetak

Dragocjena je jugoslovenska *dimenzija* „Borbe", ali svaki list koji izlazi u Jugoslaviji mora biti jugoslovenski. Od novinara ne možemo tražiti apsolutnu objektivnost kad u cijeloj zemlji jača subjektivna intervencija stvarnosti. U svim socijalističkim snagama prisutna su idejna konfuzija i kolebanja, pa se to odražava i na sredstva informisanja. „Borba" ne može od toga biti izuzetak.

/Stipe Šuvar, u Komisiji CK SKH za informativnu i propagandnu djelatnost/

IZDVOJENO

Bolovanje po potrebi

Epidemija bolovanja sve se više širi uprkos brojnim mjerama koje se preduzimaju da se suzbije ova „zaraza". U tuzlanskom regionu gotovo da ne prođe nijedan sastanak a da se ne dotakne ova stara tema.

U ljetnjim mjesecima, kada se inače manje boluje, bolovanja su čak veća nego u zimskom periodu kada su epidemije gripa, sezona raznih upala i tome slično. Tako je iznijet i podatak da u tri ljetna mjeseca svakodnevno odsustvuje zbog bolovanja više od 15 hiljada radnika na području sjeveroistočne Bosne.

Na sastancima u Tuzli naglašava se da funkcija zdravstvene zaštite, koja utvrđuje radnu sposobnost zaposlenih, ne funkcioniše kako bi trebalo. Čak se događalo da čitave grupe radnika odlaze na bolovanje, što ugrožava normalne tokove proizvodnje i usluga. Predsjednik MOK Saveza sindikata Ljudevit Tomić jednom prilikom je istkao da pojedinci, pa čak i čitave grupe, unaprijed „znaju" kada će se razboljeti, pa već u petak najavljuju odlazak na bolovanje u ponedjeljak i traže zamjenu za tri dana unaprijed! Među takvima ima i komunista, čak i rukovodilaca društveno—političkih i samoupravnih organa u kolektivima.

N. S.

Siniša DAVIDOVIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: **Mirko Kisjan**, (banjalučka hronika) **Emin Krklić**, (popodnevni desk) **Tomo Marić**, (sport), **Miloš Milinović** (Bosanska krajina), **Arif Sitnica** (tehnička redakcija), **Sabira Piragić** (desk), **Nada Puvačić** (kultura), **Nebojša Radmanović** (direktor i odgovorni urednik), **Fadil Smajić** (hronike), **Dragiša Spremo** (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas" **Ivan Andričić, Nusreta Borić** (predsjednik) **Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.**

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

JUČE U PRIJEDORU

Kozara zajednička briga

● Na Izvršnom odboru Skupštine SIZ-a za njegovanje tradicije NOB-a i zaštitu prirode na Kozari zaključeno da se nastave aktivnosti na uključivanju što većeg broja utemeljivača i članova u jedinstvenu fondaciju Kozare

PRIJEDOR, 25. septembar - Članovi Izvršnog odbora Skupštine SIZ-a za njegovanje tradicije NOB-a i zaštitu prirode na Kozari, danas su u Prijedoru raspravljali o programu aktivnosti za 1985. godinu na obilježavanju kozarske epopeje uopšte i o toku učlanjivanja u Fond za zaštitu i unapređenje kulturno-istorijskih i prirodnih rijetkosti ove čuvene planine.

Održavanje postojećih i izgradnja novih spomen-obilježja, zatim izdavanje edicija, raznovrsnih knjiga i publikacija, zatim kulturno-umjetničkih aktivnosti na području Kozare, kao i obilježavanje istorijskih događaja i ličnosti - čulo se danas na sjednici Izvršnog odbora, osnovne su aktivnosti Fonda u koji je učlanjeno dosta pojedinaca i radnih kolektiva, kao utemeljivača. Ovom prilikom je istaknuto da je najveći odziv za učlanjivanje u Fond zabilježen u Bosanskoj Dubici, u kojoj ima oko 3.000 članova, a da i u ostalim komunama sa područja Kozare, poslije pada aktivnosti na učlanjivanju za vrijeme godišnjih odmora, treba ubrzati akciju u kojoj se kroz članstvo prikupljaju sredstva za njegovanje tradicija NOB-a.

Danas je za predsjednika Izvršnog odbora Skupštine ovog SIZ-a izabran **Milan Radojčić**, a za potpredsjednika **Mujo Kušmić.** **D. K.**

PRNJAVOR: U TOVILIŠTIMA OOUR-a „VUČIJAK"

Oboljelo 238 teladi

●Bronhijalna pneumonija, poznatija kao gušenje stoke, prijeti da ugrozi cjelokupan tov ● Dosad uginulo 41 tele

PRNJAVOR, 25. septembra - Za nepunih mjesec dana u tovilištima OOUR-a „Vučijak" od bronhijalne pneumonije oboljelo je 238 teladi namijenjenih za tov, od čega ih je 41 uginulo. Kako je došlo do ovog masovnog oboljenja nije teško zaključiti, ako se zna u kakvim se uslovima tovi ova vrsta stoke. U staroj, dotrajalojštali, koja nema ni vrata ni prozora, smješteni su tovljenici zajedno sa stokom koja je bila namijenjena za klanje i koja nije bila zdravstveno ispitana, što je najvjerovatnije dovelo do širenja bolesti.

Ova bolest, u narodu poznatija kao gušenje stoke, po riječima veterinarskog inspektora **Dragice Planinčić**, vrlo brzo se prenosi i kada uzme maha potrebno je uložiti maksimalne napore i sredstva kako bi se spriječilo dalje širenje virusa.

- Nema sumnje da smo pretrpjeli ogromnu štetu, ali drugog izlaza nije bilo. Uslovi za tov su više nego očajni, rekao nam je direktor OOUR-a „Vučijak" **Slobodan Kukoljčić** - dodajući da će se uslovi za uzgoj teladi u skoroj budućnosti znatno poboljšati izgradnjom nove, savremene farme u Lužanima, kapaciteta za hiljadu grla.

D. ČOLIĆ

NA PARCELAMA „RATARSTVA" IZ NOVE TOPOLE

Tri nova proizvoda

NOVA TOPOLA, 25 septembra Na parcelama „Ratarstva" u ovogodišnjoj jesenjoj sjetvi osvajaju se tri nova proizvoda sjeme šećerne repe, tritikale i enotera. Ovi plodovi su prošle godine diskretno sijani u eksperimentalnoj fazi, ali se pokazalo da u ovom području mogu izvanredno uspjevati. Sjeme šećerne repe sijaće se na 20 hektara za potrebe Vojvodine, enotera je ljekovito bilje koje će se izvoziti u Englesku, a tritikale je križanac pšenice i raži koji se koristi u industriji hljeba. Tritikala je inače nova žitarica koja se sije u Meksiku, SSSR-u i Mađarskoj, ima 17 odsto bjelančevina, četiri odsto više nego pšenica, i u svijetu se sve više koristi u proizvodnji hljeba.

R. M.

ZABILJEŽENO NA SJEDNICI SIZ—a ZDRAVSTVENE ZAŠTITE BANJALUKA

Čekali dnevnicu

● Ni tako alarmantni podaci kao što je činjenica da je gubitak u zdravstvu za prvo polugodište ove godine veći za 63 odsto nego u istom periodu lani nisu podstakli delegate na diskusiju

BANJALUKA, 25. septembra - Zdravstvene organizacije udruženog rada s područja banjalučke regije, Osnovna zajednica SIZ zdravstvene zaštite Banjaluka su u prvom polugodištu ove godine zabilježili gubitak u iznosu od 822 miliona dinara. U ovako velikom gubitku zajednice zdravstvene zaštite su učestvovale sa 406 miliona, dok je gubitak organizacija udruženog rada iz oblasti zdravstva čak 416 miliona dinara i veći je za 63 odsto nego u istom periodu lani. Ni tako alarmantni podaci koji su se čuli na nedavno održanom sastanku Skupštine SIZ-a zdravstvene zaštite u Banjaluci nisu podstakli delegate da se uključe u raspravu i da progovore o slabostima, o mogućim rješenjima za liječenje ove hronične bolesti bosanskokrajiškog zdravstva.

Osim uvodnog izlaganja u kome su se čule samo neke napomene o uzrocima ovakvog stanja niko iz prepune sale delegata nije smatrao potrebnim da nešto doda, ili pak da predloži neko rješenje za ozdravljenje bosanskokrajiškog zdravstva.

Svi su izgledali prezasićeni takvim pričama, pa je utisak da su im i gubici i sve što se preduzima za njihovu sanaciju - preko glave.

Mnogi su, izgleda, čekali da se sjednica što prije završi i da dizanje ruke naplate dnevnicom. Međutim, koliki je doprinos delegata toj sjednici i rješavanju problema koje je bar trebalo načeti, vjerovatno se niko neće ni zapitati.

V. DUBOČANIN

AKCIJE MJEŠTANA KULJANA

Složno do vodovoda

ZALUŽANI, 25. septembra - Stanovcnici sela Kuljani, Mjesna zajednica Zalužani, početkom prošle godine pokrenuli su akciju za priključenje šezdeset i jednog domaćinstva na gradski vodovod. Od planiranih 3,5 kilometara cjevovoda do sada su urađena 2 kilometra. Svako domaćinstvo je uplatilo po 70 hiljada dinara i u akciji učestvovalo sa 100 radnih sati. Za nastavak izgradnje cjevovoda građani su se dogovorili da do 31. januara naredne godine uplate još po 30 hiljada dinara po domaćinstvu.

- Ovaj prvi dio akcije realizovan je uz pomoć pripadnika JNA vojnika iz jedinice **Vltomira Grujića**, koji su zajedno sa mještanima svakodnevno radili na trasi, zatim SIZ-a za prostorno uređenje i komunalnu djelatnost, te RO „Vodovod i kanalizacija". Izgradnja je koštala 11,5 miliona dinara, a za nastavak akcije trebaće nam još oko 10 miliona, dinara kažu **Josip Relja**, predsjednik građevinskog odbora i blagajnik **Anto Božinović.** **D. R.**

UOČI JESENJE SJETVE U PRNJAVORSKOJ OPŠTINI

Očekuju veće prinose

● Na 5.000 hektara planira se proizvesti 16.500 tona žita

PRNJAVOR, 25. septembra - Osim aktivnosti na zasijavanju što većih površina u prnjavorskoj opštini posljednjih godina posebno se potencira postizanje što većih prinosa, kako bi se ostvarila bolja ekonomičnost proizvodnje. Stoga se i ove jeseni planira zasijati 5.000 hektara, što je nešto više prošle godine, ali se računa da se na ovoj površini može proizvesti oko 16.500 tona žita.

Međutim, sjetvu prije njenog početka prate teškoće i neizvjesnosti. Individualni sektor raspolaže sa oko 1.500 traktora, što je sasvim dovoljno za obavljanje radova, ali je već nekoliko dana snabdijevanje dizelgorivom neuredno, što, ako se tako nastavi, može znatno uticati na odvijanje sjetvenih radova. Cijene repromaterijala su poseban problem pa postoje strahovanja da će poljoprivrednici izbjegavati sortna sjemena, vještačko đubrivo i zaštitna sredstva, što bi se nepovoljno odrazilo na prinose. Zemljoradnička zadruga „Privrednik" i pored toga treba da obezbijedi oko 10.000 tona vještačkih đubriva, pa je Izvršni odbor Skupštine opštine već odobrio pozajmicu za nabavku. To što ni do danas nije poznata otkupna cijena pšenice narodnog roda, sigurno neće stimulativnio uticati na zasijavanje većih površina.

M. M.

OPŠTINSKO VIJEĆE SAVEZA SINDIKATA ČELINAC

Utvrđen program izborne aktivnosti

ČELINAC, 25. septembra - U osnovnim organizaciajma, područnicama i konferencijama Saveza sindikata čelinačke komune u naredna tri mjeseca trajaće izborna aktivnost. Do kraja decembra održaće se i izborna sjednica Opštinskog vijeća Saveza sindikata. Ovo je istaknuto na današnjoj sjednici Opštinskog vijeća Saveza sindikata Čelinac na kojoj je utvrđen program izborne aktivnosti i odluka o broju i strukturi delegata OVSS za naredni mandatni period.

S. M.

BOSANSKI NOVI

Uskoro novi stanovi

BOSANSKI NOVI, 25. septembra - Do kraja ovog mjeseca planirano je da bude završena izgradnja stambene zgrade u Bosanskom Novom kod stare vijećnice, a danas je Radna organizacija „Građevinar" počela gradnju još jedne stambene zgrade u naselju Jaruga koja će imati 40, uglavnom dvosobnih stanova. Radi se o zgradi za tržište, a već postoje i kupci.

Pred ugovaranjem je izgradnja tri manja objekta za ŽTO „Sarajevo", takođe u Bosanskom Novom. „Građevinar" bi trebalo da dobije i izgradnju distributivnog centra za OOUR „Krajinapromet", čime bi bila osigurana puna zaposlenost u ovom kolektivu do kraja godine.

F. K.

MALOLJETNICI !?

Za pola godine u banjalučkoj opštini evidentirano je 1.234 krivičnih djela iz oblasti opšteg kriminaliteta. Od toga je rasvjetljeno 529, u kojima je učestvovalo 310 počinilaca. Među njima je i 78 maloljetnika koji su izvršili 207 krivičnih djela, uglavnom imovinskih delikata.

To znači da svaki četvrti počinilac rasvijetljenih krivičnih djela nije još navršio 18 godina.

Zabrinjavajući je i podatak da je među počiniocima gotovo svaki peti i ranije osuđivan za krivična djela - što upozorava na neophodnost pokretanja široke društvene akcije protiv kriminalnih ponašanja.

Alarmantan je i podatak da je imovinskim deliktima za pola godine nanesena privatno i društvenoj imovini materijalna šteta od gotovo 93 miliona dinara, pet puta više nego lani.

BOSANSKO GRAHOVO

Žeđ ugrožava stočare

BOSANSKO GRAHOVO, 25. septembra - Štab ONO i DSZ pri SO Bosansko Grahovo već danas provodi akciju za snabdijevanje vodom ugroženih sela i zaselaka u komuni. Na raspolaganju su dvije cisterne sa kapacitetom od pet hiljada litara, što nije dovoljno. Za pomoć su se obratili i vlasnici minifarmi - ovčari, koji su kooepranti sa „Zadrugarom" iz Bosanskog Grahova. Velik broj seljana iz Marinkovaca, Maleševaca, Radlovića svakodnevno se obraća s molbom da im se napune bunari.

M. A.

OKOM KAMERE

PAPRIKE ZA DOHODAK

NOVA TOPOLA, 25. septembra - Vlado Stojnić iz sela Mašće kod Nove Topole je poljoprivrednik koji sa malih površina za svoje domaćinstvo obezbjeđuje dohodak. On sa ukućanima uzgaja povrće, koje sam plasira na pijaci.

- Eto, čekam u Novoj Topoli, na ovom tranzitnm putu, da naiđe prazan kamion. Znaju šoferi šta znači kada je puno vreća pored puta, znaju oni da te vreće treba da stignu na pijacu, a njima se ne isplati da idu prazni. Povezu nas poljoprivrednike sa ovim tovarom, a i cijena im je razumljivija. Ja ću sa paprikama na pijacu u Donji Vakuf, navikao sam se na tu pijacu a i ljudi na mene. Sve što proizvedem tu i plasiram. Kakva je zarada? Što ne reći istinu - dobra. Mogu da ishranim svoju četvoročlanu porodicu i nešto na stranu da ostavim. Kćerka Slavica je završila srednju školu, čeka već nekoliko godina na posao, pa se mora raditi na njivi - kaže nam Vlado Stojnić.

Dok je Vlado čekao kamion, nekoliko prolaznika ponudilo mu je otkup cijele proizvodnje, „keš" pare na licu mjesta da se ne pati na tezgama. A on je to odbio, kasnije nam reče: - To su ti, bolan, nakupci, pa, ne bih s njima radio kad kruva ne bih jeo.

R. M.

OSTROŽAC NA UNI: SAVJETOVANJE O ZAŠTITI VODOTOKA

Voda sve ugroženija

OSTROŽAC NA UNI, 25. septembra - Mnogi industrijski kapaciteti u našoj zemlji nemaju sistema za prečišćavanje otpadnih voda ili ako ih imaju, oni su zastarjeli i neefikasni. Zbog toga zagađivanje voda predstavlja stalnu opasnost za zdravlje ljudi i stoke. Ovo je, između ostalog, istaknuto na savjetovanju koje je danas održano u hotelu „Sedra" u Ostrošcu na Uni na kome je razmatrana problematika zaštita voda u zapadnom dijelu Bosanske krajine. Prema riječima sekretara SIZ-a za zaštitu čovjekove okoline u Bihaću Asima Ibrahimpašića, mnogi vodotoci u ovom kraju su veoma zagađeni. Voda iz mnogobrojnih izvora više nije za piće. Sve to ugrožava zdravlje ljudi.

D. M.

BANJALUČKI „VRBAS" UDRUŽUJE SREDSTVA ZA IZRADU UZORAKA NOVIH PROIZVODA

PROMIL I PO ZA SIGURNOST

● Da bi u svakom trenutku bili spremni tržištu ponuditi nove proizvode, u „Vrbasovim" OOUR-ima odlučili su da udruže 1,5 promila od eksterne realizacije za izradu uzoraka novih proizvoda ● Pare izdvojene na ovaj način koristile bi se isključivo za nabavku materijala za nove proizvode

Mukotrpan je posao doći do novog proizvoda koji će tržište prihvatiti. Znaju to u Radnoj organizaciji „Vrbas" u Banjaluci, pa su i odlučili da okrenu list, da udruže sredstva iz dohotka, kako bi brže i lakše razvijali nove proizvode i bili što konkurentniji na tržištu

Samoupravni sporzaum o finansiranju razvoja novih proizvoda našao se nedavno pred radnicima u svim OOUR-ima i poslije rasprave svi su odlučili da udruže samo 1,5 promil od eksterne realizacije, da ta sredstva udruže na nivou radne organizacije i da iz toga finansiraju izradu uzoraka novog namještaja.

Svjesni su u osnovnim organizacijama udruženog rada u „Vrbasu" da sve neće ići glatko, da je izrada, od ideje do gotovog proizvoda, dug put i da efekti cijelog posla neće doći preko noći.

NIŠTA PREKO NOĆI

Ali, svjesni su i činjenice da se onim što je do sada urađeno ne smije biti zadovoljno. Tačno je da „Vrbas" za svoje proizvode dobija najviša priznanja među proizvođačima namještaja, da izvozi velike količine gotovih proizvoda, ali je tačno i to da vijek pojedinih proizvoda namještaja, kad je riječ o tržištu, brzo prolazi i da se valja predstavljati novim modelima, istraživati puls tržišta i u pravom trenutku ponuditi određen proizvod.

- Sve neće ići lako, ali raduje činjenica da su radni ljudi rado prihvatili da dio sredstava izdvoje i udruže kako bi se finansirala izrada novih uzoraka. Valja u svakom trenutku biti spreman da se tržištu ponudi nov, atraktivan proizvod - ističe Fehim Ćirić, predsjednik Poslovodnog odbora ŠIPAD—Vrbasa. - Činjenica je da 1,5 promil od eksterne realizacije nisu velike pare, ali je to za početak dovoljno.

Za nove uzorke potrebna su sredstva - detalj iz proizvodnje u „Vrbasu"

Prema gruhim računicama u Vrbasu bi se za godinu dana prikupilo oko sedam miliona dinara za izradu novih uzoraka namještaja.

Sredstva koja se na ovaj način prikupe, to je odluka 3.760 zaposlenih u OOUR-u „Vrbasa", koje posluju na području šest opština - Srbca, Laktaša, Banjaluke, Prnjavora, Čelinca i Kotor-Varoša, trošila bi se isključivo za materijal za izradu uzoraka.

SREDSTVA ZA UZORKE

Dodatak da će se od ovih sredstava finansirati samo materijal za izradu novih proizvoda govori da će para biti dovoljno. Sve ostale troškove oko ovog posla finansiraće određene službe iz redovnog dohotka - ističu u „Vrbasu".

To je nov korak u „Vrbasu". Činjenica da su osnovne organizacije prihvatile ovakav način finansiranja pokazuje da se ovdje ne razmišlja samo za danas, već se nastoji osigurati sigurnije „koračanje na tržištu". Tačno je da su programi „Vrbasa", koji sada postoje, dobili najviša priznanja, ali se na tome ne smije ostati. Tržište traži novitete, postaje sve izbirljivije, posebno kad se računa na stalno povećanje izvoza, kao što je slučaj u „Vrbasu".

- Moramo biti spremni da u svakom trenutku svoj proizvodni program prilagodimo potrebama kupaca. Ako imamo razvijene nove proizvode biće nam lakše nositi se sa hirovitim tržištem namještaja - objašnjava Fehim Ćirić. - Ovo je jedan od načina da izdržimo konkurenciju, koja nije mala.

A što znači konkurencija samo na domaćem tržištu, dovoljno je reći da u zemlji postoji više od 360 tvornica namještaja i sve žele da se pojave na domaćoj i inostranoj pijaci sa novim proizvodima.

Samoupravni sporazum o izdvajanju 1,5 promila za razvoj novih proizvoda namještaja prihvaćen je u osnovnim organizacijama udruženog rada, ostaje jedino da ga usvoji Radnički savjet Radne organizacije i da njegova primjena počne već 1. januara slijedeće godine.

A s početkom njegove primjene biće lakše pripremati nove uzorke koji treba da nađu put do kupca.

J. SLATINAC

U SUSRET „OKTOBRU — MJESECU ZAŠTITE OD POŽARA"

Člja je briga vatra

● Za osam mjeseci na području banjalučke opštine u 47 požara izgorjelo je blizu devet i po miliona dinara

Od januara do avgusta 1985. godine, na području banjalučke opštine zabilježeno je 47 požara, a ukupna materijalna šteta procjenjuje se na 9 miliona i 460.000 dinara. To je samo direktna šteta, koja se odnosi na dobra nestala u dimu. Kada bi se u tom kontekstu mislilo i na indirektnu štetu - u koju bi se računali i izgubljeni radni sati - onda bi ovu cifru valjalo pomnožiti sa pet. A gubitak od oko 50 miliona dinara značajan je za svaku privredu, iza svaku komunu.

Svake godine vatrena stihija uništava velika materijalna dobra društvenog sektora, kao i privatnog, a nerijetko, odnosi i ljudske živote. Jezikom brojki, samo u četrdeset ljetnih dana ove godine, - tokom jula i prvih deset dana avgusta - na području Jugoslavije registrovano je 1407 požara, većih ili manjih, koji su prouzrokovali direktnu materijalnu štetu veću od pet milijardi dinara. A to su sume koje vrlo rječito upozoravaju na nužnost povećane budnosti, na što jaču preventivnu djelatnost i na što bolju organizovanost čitavog društva.

Jer, vatra nije samo pitanje vatrogasnih službi. To je pitanje koje se direktno tiče svih građana.

Kada je o Banjaluci riječ, može se istaći da je ovogodišnji broj požara, otprilike, jednak onom koji je bio zabilježen i minule godine. Zaustavljen je, dakle, brojčani porast, pa se u tom smislu može govoriti o uspjehu. Samo što se na tome, naravno, ne smije ostati. Nove aktivnosti Opštinskog vatrogasnog saveza, koje će biti izvedene, u saradnji sa Sekcijom opštinske konferencije SSRN Banjaluka za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu tokom oktobra, biće u prvom redu usmjerena na organizovanje i provođenje preventivne zaštite od požara. To će pak sve biti izvedeno u sklopu akcije „Oktobar - mjesec zaštite od požara" koja je već postala tradicionalna. Osim javnih vježbi vatrogasnih jedinica radi provjere osposobljenosti za aktiviranje, gašenje požara i spasavanje ljudi i imovine ugroženih, što po pravilu izaziva najviše interesovanja, posebnim programom su utvrđene i druge manifestacije - od vatrogasnih patrola koje će obilaziti stambene objekte, ugostiteljske i druge radnje, škole, i OOUR-e, pa do tehničkih pregleda raspoloživih sredstava za borbu protiv požara. U sklopu ovih aktivnosti predviđen je i niz predavanja po mjesnim zajednicama o temi „Zaštita od požara u stambenim objektima".

Biće to prilika da se još jednom podvuče i naglasi uloga i značaj svih građana u borbi protiv požara, što je činjenica koja je našla i svoju pravnu formualciju. No možda je važnije od svega ukazati ovom prilikom na mnoge nepravilnosti koje se u svakodnevnom životu javljaju kao rezultat nedostatka sredstava, nedostatka ljudstva, nedostatka, naprosto drugih mogućnosti a lako je shvatiti da se svi ovi nedostaci zapravo mogu svesti na onaj temeljni - nedostatak brige i savjesti.

Tako se, recimo, događa da mnoge gromobranske instalacije koje se nalaze na stambenim objektima nisu sasvim ispravne: neke čak predstavljaju veću opasnost nego što pružaju zaštitu, posebno usljed plitkog ili na drugi način neadekvatnog uzemljenja. U drugim pak zgradama, što se u posljednje vrijeme zapaža, sve više zajedničke prostorije izdaju se pod zakup kao skladišta: što se u njima skladišti najčešće stanarima nije znano, kao ni to kakvo je vatrogasno obezbjeđenje ovako skladištene robe.

Kućni savjeti bi o tome morali da povedu više brige: ne samo što bi valjalo da razmišljaju o različitim ljepkovima, plastičnim masama, proizvodima na osnovu benzina ili nafte, već bi isto tako trebalo, u svim ovim slučajevima voditi računa o namjenskom korištenju ovih prostorija. U velikom broju zgrada postoje aparati za gašenje požara, ali je lako predpostaviti da ima i takvih zgrada u kojima ih nema, ili nema bar u dovoljnoj mjeri. Može se naći i takvih zgrada u kojima hidrantni uređaji nisu zapravo ni priključeni na vodovodnu mrežu, iako je za njihovo ispravno djelovanje nužno ne samo da budu priključene, već i da pritisak u cijevima iznosi 5 atmosfera.

Sve ove okolnosti, kao i tolike druge, o kojima bi trebalo voditi više brige u svakodnevnom životu mogu da budu od presudnog značaja u slučajevima iznenadnog izbijanja požara. Jer, kao što vatrogasna praksa pokazuje, često više štete nanese nemogućnost brzog djelovanja (za to vrijeme požar se širi) nego što bi to bilo neophodno: prepuni parkinzi ispred zgrada koji blokiraju prolaz vatrogasnim kolima u odsudnom trenutku često su smetnja najvišeg reda, koja mnogo doprinosi širenju požara i povećanju nastalih šteta, a koja bi, uz više savjesti i više brige svih, mogla lako da se sasvim otkloni. Valja se nadati da će predstojeća akcija Opštinskog vatrogasnog saveza značajno doprinijeti u tom smislu.

D. SOČANSKI

BOSANSKONOVSKI „KOMUS" TRAŽI IZLAZ IZ TEŠKOĆA

Mjere zaštite na pragu

● Višegodišnje poslovanje s gubicima teret je koga se kolektiv nije mogao osloboditi ni poslije pokrivanja manjka iz bančine kase ● Sačinjen je i sanacioni program a devetomjesečni obračun će pokazati koliko i kako se on ostvaruje: ako ne bude rezultata, mjere društvene samozaštite kucaju na vrata

Radna organizacija „Komus" u Bosanskom Novom posluje s gubitkom od 1983. godine. Te godine gubitak je iznosio blizu 20 miliona dinara. Prošle godine OOUR „Transport" se izdvojio iz sastava tog kolektiva, a „Komus" je nastavio poslovati s tri OOUR-a i radnom zajednicom. Lanjski gubitak premašio je 16 miliona dinara. Do kraja marta gubitak je u cijelosti pokriven iz sredstava solidarnosti Privredne banke Prijedor. Međutim, lоši poslovni rezultati zabilježeni su i u prvih šest mjeseci ove godine kada su sva tri OOUR-a: „Niskogradnja" i „Komunalije" u Bosanskom Novom i „Komunalno" u Bosanskoj Kostajnici, te Radna zajednica imali gubitak preko 32 miliona dinara.

Stoga je Izvršni odbor Skupštine opštine Bosanski Novi formirao radnu grupu sa zadatkom da sagleda stanje poslovanja u tom kolektivu i predloži mjere za prevazilaženje teškoća. Radna grupa najviše se zabavila poslovanjem OOUR-a „Niskogradnja" jer je taj OOUR stvorio i najveći gubitak u prvih šest mjeseci - preko 11 miliona dinara. Osnovni uzrok lošeg poslovanja nalazi se u nedovoljnoj iskorištenosti kapaciteta. Restrikcija investicionih ulaganja, visok rast cijena građevinskog materijala i pogonske energije, te usitnjenost radilišta - neki su od uzroka nezaposlenosti kapaciteta u toj organizaciji. Međutim, ne mogu se zaobići mnoge subjektivne slabosti: loša organizacija rada i slaba kadrovska osposobljenost u OOUR-u nema nijednog radnika s visokom stručnom spremom. Najviše je kvalifikovanih - 43 posto i nekvalifikovanih 39 posto, što čini i ukupan broj zaposlenih.

Prema procjeni radne grupe, „Komus" bi ovu poslovnu godinu mogao završiti s gubitkom od 12 miliona 750 hiljada dinara. U stvari s gubitkom od 13,8 miliona dinara poslovao bi samo OOUR „Niskogradnja". Druga dva OOUR-a Radna zajednica imali bi neznatan ostatak dohotka. Da bi takvi poslovni rezultati zaista bili ostvareni, potrebno je da osnovne organizacije udruženog rada, radna zajednica i radna organizacija u cjelini izrade inovirane sanacione programe i da ih dosljedno provode u praksi. To podrazumijeva otklanjanje svih subjektivnih slabosti u kolektivu.

Ukoliko rezultati poslovanja po periodičnom obračunu za devet mjeseci ukažu na nemogućnost rješavanja problema „Komus" na taj način, vjerovatno će se i u tom kolektivu uvesti privremene mjere društvene samozaštite.

F. KORAJAC

PREDSJEDNIŠTVO OPK BANJALUKA O ZAPOŠLJAVANJU I MALOJ PRIVREDI

Na periferiji udruženog rada

● O programima zapošljavanja najmanje se raspravlja u organizacijama udruženog rada, gdje oni treba da se ostvaruju, a više na onim skupovima i u sredinama koje objektivno ne mogu dati konkretna rješenja

BANJALUKA, 25. septembra

Do sada se o bržem zapošljavanju novih radnika, o utvrđivanju novih programa zapošljavanja u opštinama, dislokaciji kapaciteta i uopšte o bržem produktivnom zapošljavanju najviše diskutovalo na onim skupovima i u sredinama koje objektivno ne mogu dati konkretna rješenja i neposredno doprinijeti bržem zapošljavanju radnika. Najmanje se po pravilu diskutovalo u organizacijama udruženog rada.

Pa ni sada kada se prave srednjoročni planovi razvoja privrednici nisu u stanju da ponude dobre programe, jer još ne znaju koji će biti glavni pravci razvoja i čemu će se u narednom srednjoročju dati prioritet pa se postavlja pitanje šta ugrađivati u programe. Jednostavno možemo doći u situaciju da se recimo najavljenim zajmovima za brže zapošljavanje desi da onaj ko bude u datom trenutku spremniji i ko ponudi bolje programe da dobije sredstva i da se ona tako raspodjele po područjima.

Ovo je, između ostalog, rečeno na današnjoj sjednici Predsjedništva OPK Banjaluka na kojoj je raspravljano o ostvarivanju Programa i prijedloga mjera aktivnosti na bržem zapošljavanju u tekućem srednjoročju.

Predsjedništvo smatra da je bilo dosta uopštenih rasprava. Ali, je krajnje vrijeme da se tačno utvrdi koji su programi i gdje su sada najprihvatljiviji. Koje grane mogu novim ulaganjima da zaposle nove radnike. Recimo, što je pomenuto i danas, drvoprerađivačka industrija objektivno ne može u narednih nekoliko godina zapošljavati nove radnike. Onda ne treba ni operisati podacima niti pominjati mogućnosti bilo kakve u ovoj industriji ako je to tako, nego tražiti tamo gdje može i to utvrđivati što prije.

I, mada je bila odvojena tačka dnevnog reda, informacija o stanju i realizaciji programa male privrede na području ove Komore, ona se po prirodi problema zajedno posmatrala s potrebama zapošljavanja. Konstatovano je da u organizacijama udruženog rada gotovo u 80 odsto slučajeva u regiji nema valjanih programa o razvoju male privrede. Društveni dogovor o maloj privredi potpisalo je još prije tri i po godine 105 kolektiva, ali su rezultati slabi. Jednostavno, osnovne organizacije udruženog rada programa nemaju. Iako su prvi subjekti udruženog rada od njih u razvoju male privrede ne polazi skoro ništa. Zatvaraju se. Zato bi trebalo da radne i složene organizacije takve programe razvijaju i afirmišu.

Ozbiljan problem je i to što u razvoju pojedinih zanata, u takozvanoj obrtničkoj djelatnosti ima dosta kontradiktornosti i preovladavanja onih djelatnosti koje nemaju prioriteta i koje izlaze iz okupnih društvenih nastojanja da se određena privredna grana zajednički razvija s istim ciljem i društveni i privatni sektor. Takva je situacija recimo s ugostiteljstvom i prevozničkom djelatnošću.

I o zapošljavanju i razvoju male privrede biće govora i na narednoj sjednici Skupštine OPK Banjaluka.

P. MATAVULJ

ZAŠTO SIZ STANOVANJA U PRNJAVORU I KUĆNI SAVJET U STAMBENOM BLOKU 53 NE MOGU DA SE DOGOVORE, DA LI JE POTKROVLJE VEŠERNICA ILI SLOBODAN TAVANSKI PROSTOR

Spor zbog tri kvadrata

PRNJAVOR - Drugog avgusta ove godine, nešto iza 15 sati, snažna buka poremetila je popodnevni stanarski mir u stambenom bloku zgrade 53. U prvi mah se učinilo da je zemljotres, pa su mnogi izletjeli napolje. Međutim, odmah potom se utvrdilo da buka nije izazvana zemljotresom, već snažnom lupom u potkrovlju zgrade, tačnije iz stana **Rezije Bombić**. Kada su članovi Kućnog savjeta došli do potkrovlja, bili su nemalo iznenađeni vidjevši čovjeka kako bezbrižno ruši zid vešernice koji graniči sa stanom njihove komšinice.

Zašto?

Prije nešto više od tri godine PTT „Zenica" je u Prnjavoru kupila stan veličine 39 kvadrata svojoj radnici Reziji Bombić koja je otišla u penziju.

-Sjećam se da sam se tada razboljela i da sam morala otići na ležanje u bolnicu. Kada sam se vratila, moje su stvari već bile prenijete u ovaj stan od 36 kvadrata - kaže Rezija Bombić.

Tek nakon njenog useljenja utvrđeno je da joj je dodijeljen manji stan, tako da je SIZ stanovanja u Prnjavoru bio primoran da vrati dio novca ili da Reziji Bombić dodijeli stan odgovarajuće kvadrature. U SIZ-u pronalaze rješenje da se oštećenoj iz slobodnog tavanskog prostora ustupe još tri kvadrata. Taj dodatni posao, koji je povjeren privatniku, koštao je nešto manje od deset starih miliona. Međutim, istoga dana kada je počela adaptacija, kućni savjet je zabranio daljnji rad privatniku. Takvu odluku donio je kućni savjet na svojoj vanrednoj sjednici koja je održana, kako kažu, ispod jednog oraha, dali zbog straha, ili vrućine, nije toliko ni bitno.

Sutradan na vrata Rezije Bombić dolaze inspektori, kojima ova žena, ni kriva ni dužna, dostavlja na uvid rješenje SIZ-a za proširenje stambenog prostora. Pošto je sve bilo regularno, radovi na proširenju njenog stana su nastavljeni, ali stanari i dalje bučno negoduju.

-Nas niko nije pitao da li se zgrada po useljenju može adaptirati, ili, da na bilo koji način mijenja izgled, mada je to zakonom lijepo regulisano. Oni su nam uzeli vešernicu za koju naplaćuju nevidljivu kiriju i sada veš nemamo gdje da sušimo - sa ogorčenjem pričaju članovi kućnog savjeta, koji nam rekoše da im je na balkonima već zabranjeno sušiti.

U prnjavorskom SIZ-u stanovanja, opet, imaju svoju priču, koja uglavnom demantuje tvrdnje stanara iz zgrade u bloku 53.

-Mi smo na toj zgradi mimo projekta dobili četiri nova stana (jedan od njih je i Rezije Bombić) i opet nam je ostalo slobodnog prostora za ulaz na tavan - kaže direktor SIZ-a stanovanja **Ešef Softić**, dodajući pri tome da će se ovakva praksa primijeniti i u ostale tri lamele, koje su još u izgradnji.

Iz svega ovoga vidljivo je da prnjavorski SIZ stanovanja nije poštovao odluku o kućnom redu u stambenim zgradama u društvenom sektoru. U prfvom redu mislimo na član 17. koji jasno govori da se zgrada ne može ni po bilo kom osnovu preuređivati bez saglasnosti SIZ-a i kućnog savjeta. A ovdje, u ovom slučaju, baš ta saglasnost od stanara je zaobiđena. Međutim, teško je i povjerovati da bi stanari ove zgrade, ipak, sušili veš na tavanu i kako bi izgledalo da svih 65 domaćinstava imaju ključ od vešernice. Da li bi i tada mogli biti sigurni da će veš, koji su donijeli u vešernicu, kompletan vratiti nazad. Ostaje i otvoreno pitanje zašto stanari ove zgrade ističu da im je veš zabranjeno sušiti na balkonima kada u inspekciji tvrde da za takve prestupe (ako su prestupi) još nisu kažnjavali, niti će zbog sušenja veša na balkonima bilo koga i ubuduće kazniti.

I tako, još traju „prepucavanja" između SIZ-a i kućnog savjeta u zgradi bloka 53, čini se bez potrebe. Zar jedna vešernica može biti preča od izgradnje četiri stana, zar takvom politikom gradnja stambenog prostora nije jeftinija? Tečinjenice kućni savjet je zanemario isto kao što i SIZ saglasnost od njih za dogradnju stambenog prostora za njihovu komšinicu, pa je sve to prešlo u ljudsku zlobu i istjerivanje pravde. Dragan ČOLIĆ

Sporni prostor u bloku 53 (označen strelicom)

LJUBIJA

Više šampinjona

LJUBIJA, 25. septembra - U preuređenim rudarskim tunelima u Ljubiji uveliko se odvija proizvodnja sve traženijih šampinjona. Od početka juna do kraja avgusta proizvedeno je 1.854 kilograma ove skupocjene gljive i ostvarena dobra zarada. Međutim, rudari, od kojih su mnogi invalidi rada, žele i nastoje da povećaju proizvodnju šampinjona. Sada predstoji uređenje preostalih tunela za uzgoj najkvalitetnije gljive. U te svrhe će se uložiti 18 miliona dinara.

ZL. D.

AUTO—KAMP „PELVE" NA PLIVSKIM JEZERIMA NA KRAJU SEZONE

Više od plana

Kada smo, prije nešto više od dva mjeseca posjetili auto-kamp „Pelve" na Plivskim jezerima, kod Jajca, tamo nisu krili nezadovoljstvo, početkom turističke sezone, slabom posjetom i prometom, pa su ukazali i na činjenicu da bi se moglo dogoditi da ovogodišnji plan ne ispune. Razloga za pesimizam bilo je napretek.

A, evo i zašto.

Vrijeme je, međutim, demantovalo skeptike. Kasnije će se pokazati da je ovo išlo naruku turistima, da ih je bilo više nego ranijih godina, da su potučeni svi rekordi.

Od upravnika kampa **Lovrića** saznajemo:

-Do polovine juna kroz kamp je prošlo 1.100 kampera, krajem jula u evidenciji je već bilo 3.000 gostiju. I konačno, sada na početku septembra možemo da kažemo da će ovogodišnji plan biti ne samo ostvaren i već i premašen. Činjenica je, naime, da smo već evidentirali boravak oko 7.000 domaćih i stranih gostiju, da je plan prometa u iznosu od oko 7 miliona dinara već ostvaren. Ostaje nam da radimo još dvadesetak dana, a onda će kamp biti zatvoren, ali već sada mogu da kažem da je ovo rekordna sezona, da je turista - kako domaćih tako i stranih bilo mnogo više nego ranijih godina.

Jutro u auto-kampu „Pelve" kod Jajca

-U prošloj godini plan nam je bio 2,6 miliona dinara, rekao nam je Mustafa Ćosić, recepcioner. Tada je kroz kamp prošlo 5.100 domaćih i stranih kampera, pretežno gostiju iz Holandije, Zapadne Njemačke, Danske, Francuske, Italije, Austrije, Čehoslovačke, a ponekad je znao da ovamo zaluta i pokoji kamper iz Poljske i Mađarske. Rezultat svega je bio pozitivan: realizacija je dostigla cifru od 3,9 miliona dinara, pa je sasvim razumljivo što smo očekivali da se u ovoj godini plan poveća, ali ne u obimu kakav nam je predočen na početku turističke sezone.

●O čemu je, dakle, riječ?

-Vidite, prvo nam je saopšteno da u 1985. godini trebamo da ostvarimo promet od 5 miliona dinata, a potom je izvršen rebalans plana i ovaj je povećan na 7 miliona dinara. To nas je uplašilo i oboshrabrilo, jer smo računali da nećemo moći da ostvarimo tako uvećan, udvostručen plan prometa.

Vrijeme je, međutim, demantovalo skeptike. Kasnije će se pokazati da je ovo išlo naruku turistima, da ih je bilo više nego ranijih godina, da su potučeni svi rekordi.

●Čime to objašnjavate?

-Prije svega, imali smo zaista dugo, toplo ljeto, kada su temperature dostizale i četrdeset stepeni, pa je sve živo krenulo put mora ili u planine na odmor. U takvoj situaciji kampovi su kao neka međustanica, mjesto na kome se turisti zadržavaju dan-dva kako bi prikupili snagu za nastavak putovanja. Osim toga, u proteklih pet godina stekli smo ugled, dobili stalne goste, koji ovamo dolaze svake sezone, a obogaćena je donekle i ponuda, kojom dočekujemo svoje kampere. Zna se: imamo najsavremenije rashladne uređaje, mokri čvor, toplu i hladnu vodu, zasadi u kampu već daju hladovinu. Ovdje su postavili i izvjestan broj stolova za stoni tenis, izgrađeno je igralište za odbojku, postavljene su klupe za sjedenje, reklamni panoi pozivaju turiste i obećavaju popust u pojedinim sferama potrošnje.

Ukratko: mnogo toga se ove godine izmijenilo nabolje, kamperi sada imaju na Plivskim jezerima objekt u koji rado dolaze i zato nije čudo što poručuju: „Eto nas i dogodine". Upravo time ovdje objašnjavaju ovogodišnji turistički bum, povećanu posjetu i realizaciju, pa je sasvim razumljivo što već sada „kroje" planove za narednu, 1986. godinu, u koju žele da uđu s novim sadržajima i boljom turističkom ponudom, koja će, sasvim smo sigurni, privući više gostiju nego ove godine.

Duško MOMČILOVIĆ

PRIJEDOR

Uređenje Bereka

PRIJEDOR, 25. septembra - U Prijedoru je danas započela jedna od najvećih komunalnih akcija u ovom kraju, uređenje rukavca Sane Bereka, koji je posljednjih godina pretvoren u pravo smetlište. Ovaj posao je povjeren sarajevskom „Putu", a u radovima će na proljeće učestvovati i omladinska radna brigada. Sada se čisti mulj i vade razni predmeti, a zatim će se prići postavljanju unutrašnjih betonskih zidova i uređenju obala ovog rukavca u dužini od hiljadu metara.

U finansiranju uređenja Bereka učestvuje SIZ za vodoprivredu Bosne i Hercegovine, Mjesna zajednica Prijedor III i drugi.

ZI. Đ.

KOTOR—VAROŠ

Dogovor o ogrjevu

●Kotorvaroškim OOUR-ima za narednu zimu potrebno 3.700 tona mazuta

KOTOR—VAROŠ, 25. septembra - U kotorvaroškim organizacijama udruženog rada blagovremeno su počele pripreme za obezbjeđenje potrebnih količina tečnih i čvrstih goriva. Potrebe OOUR-a za mazutom i ostalim tečnim gorivima za narednu zimu iznose oko 3.700 tona. Sasvim je izvjesno da će biti teško nabaviti navedene količine mazuta. Razmatrajući informaciju u vezi sa snabdijevanjem ogrijevom, Izvršni odbor SO je dao podršku prijedlogu samoupravnog sporazuma kojim se planiraju udružiti devizna sredstva za uvoz mazuta.

Prema dobijenim podacima od predstavnika RO šumarstva i drvne industrije „Vrbanja" iz Kotor-Varoša ogrjevnog drveta za narednu zimu biće dovoljno. U saradnjji sa ZZ „Trgocoop" organizovaće se isporuka ogrijevnog drveta preko skladišta u opštinskom centru. Znatan broj domaćinstava snabdjeće se iz OOUR-a „Prerada drveta", koji prevozi ogrijev do domaćinstava.

D. K.

MJEŠTANI LAKTAŠA NAJZAD ODAHNULI

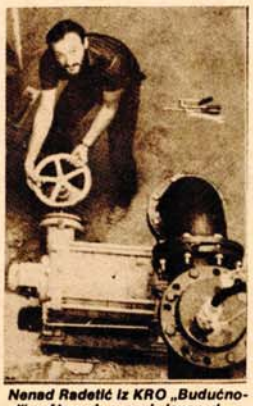

Nenad Radetić iz KRO „Budućnost" pušta vodu u novi cjevovod

Radovan Bobić, predsjednik Izvršnog odbora SO Laktaši, pušta u rad nova postrojenja vodovoda

Prestaje redukcija vode

LAKTAŠI, 25. septembra - Nakon gotovo tri mjeseca redukcije, tokom kojih su bez vode ostajali po četiri i više sati dnevno, stanovnici Laktaša mogu najzad odahnuti. Problem, koji već godinama muči ovo mjesto riješen je izgradnjom prve faze novog vodovoda. U rekordno kratkom roku neimari KRO „Budućnost" izgradili su potisni cjevovod i druga postrojenja potrebna da se novi bunar priključi na postojeći vodovod i tako obezbijedi dovoljna količina vode bar za narednih pet godina. Novi bunar i potisni cijevovod imaće kapacitet od 35 litara vode u sekundi, dok je dosadašnji kapacitet iznosio 14 litara, a u ljetnim mjesecima svega sedam.

Sredstva za izgradnju prve faze vodovoda obezbijeđena su iz mjesnog i opštinskog samodoprinosa i učešćem organizacija udruženog rada.

B. DAVIDOVIĆ
Snimio: D. PEČANAC

ČITAOCI—SARADNICI

Hvala humanim medicinarima

Boraveći već jedno određeno vrijeme u Karlovcu naišao sam na neke zdravstvene teškoće koje su tražile medicinsku njegu, tako da sam došao na liječenje u Medicinski centar u Karlovcu, na odjel urologije.

Od samog dolaska na liječenje u MC Karlovac naišao sam na pažnju osoblja kao i na njihov svesrdan trud u pružanju medicinske pomoći. Pokazujući veliki samoprijegor u svom radu osoblje urološkog odjela je doprinijelo da moje liječenje i njega prođu u najboljem redu.

Ovim putem bih želio zahvaliti osoblju urološkog odjela MC Karlovac, na čelu sa primarijusom Jankom dr Ilijanićem, te liječniku Poka dr Željku, kao i medicinskim sestrama Jasni, Nadi, Jeleni, Milici, Đurđici, Mireli, te teta Bahri i njenim drugaricama higijeničarkama, medicinskoj sestri kojoj nisam uspio saznati ime, koja me je njegovala dok sam bio na odjelu intenzivne njege.

Svima velika hvala, jer ipak su na neki način učinili da moj boravak u Karlovcu ostane u lijepoj uspomeni.

Žao mi je ako sam neke od tih humanih ljudi zaboravio.

Vojnik
Mišo Vidović, Banjaluka
(Na odsluženju vojnog roka u Karlovcu)

CK SKJ O IDEJNO—POLITIČKIM PITANJIMA SISTEMA I POLITIKE EKONOMSKIH ODNOSA SA INOSTRANSTVOM

U svijet na jedinstvenoj osnovi

● Bez jedinstvene strategije ekonomskog i tehnološkog razvoja i ekonomskih odnosa sa inostranstvom nije moguće trajno uključivanje Jugoslavije u međunarodne privredne tokove iz čega proizilazi neophodnost odlučnijeg sasijecanja korijena rastućem etatizmu i birokratskom centralizmu, tehnokratizmu, ekonomskom nacionalizmu i separatizmu ● Moramo biti načisto da glavni problemi u ekonomskim odnosima sa svijetom nisu samo, niti prije svega, u boljim ili slabijim zakonima, deviznom sistemu i politici, što nije nevažno, već u sporom prilagođavanju privrede kriterijumima i zahtjevima svjetskog tržišta, čemu je mnogo doprinijela i neadekvatna ekonomska politika zemlje

BEOGRAD, 25. septembra (Tanjug) - Predsjedništvo CK SKJ odlučno insistira da se do kraja godine usvoje sva ključna rješenja u privrednom sistemu, uključujući i sistemske zakone o ekonomskim odnosima sa inostranstvom, i utvrde mjere ekonomske i razvojne politike koje će opredijeliti uslove privređivanja u 1986. i za razdoblje 1986-1990. godine. To je istakao član Predsjedništva CK SKJ Petar Matić u uvodnom izlaganju na 20. sjednici CK SKJ posvećenoj idejno-političkim pitanjima sistema i politike ekonomskih odnosa sa inostranstvom.

Neposredan povod za stavljanje na dnevni red problematike spoljnoekonomskih odnosa je činjenica da je došlo do veoma protivrječnih, pa i neprihvatljivih reagovanja na prijedloge deviznog sistema, što je izazvalo teškoće oko usaglašavanja stavova u Skupštini SFRJ, naglasio je Matić. Prema njegovim riječima, nije više moguće prelaziti preko činjenice da je područje ekonomskih odnosa sa inostranstvom latentno žarište sukoba ne samo ekonomskih interesa republika i pokrajina, već dijelom i različitih idejnih koncepcija koje su izraz pomenutih interesa, ali i uvjerenja da se drugačijim opredjeljenjima mogu uspješnije rješavati problemi u ovoj oblasti.

Stavovi koje CK SKJ treba da usvoji na današnjoj sjednici jasno definišu politiku Saveza komunista i puteve za ostvarivanje ciljeva i zadataka programa privredne stabilizacije u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom, ukazao je Matić. Osvajanje stavova bitno bi olakšalo da se prevladaju još prisutne idejne razlike u odnosu na prihvatanje i ostvarivanje strateške orijentacije na svestranije i efikasnije uključivanje jugoslovenske privrede u međunarodnu podjelu rada i povećanje proizvodnje za izvoz.

PRODUBLJENE EKONOMSKE DIOBE

Pored očiglednih kvaliteta, postojeći sistem je preko platnih i deviznih bilansa republika i pokrajina, u uslovima sve većeg njihovog ekonomskog zatvaranja, dalje produbio naše ekonomske diobe i bitno umanjio naše ukupne ekonomske i izvozne sposobnosti, ocijenio je Matić. Ekstenzivan razvoj privrede posljednjih godina bio je često zasnovan na neracionalnom, pa i pogrešnom korišćenju inostranih kredita i tehnologije, rastućoj neefikasnosti privrednih mehanizama i djelovanju mnogih mjera koje nisu dovoljno uvažavale osnovne ekonomske zakonitosti, što važi i za devizni sistem.

Sa velikim zakašnjenjem i neprimjereno se reagovalo na rastuću energetsku krizu i druge poremećaje u svjetskoj ekonomiji i pristupilo otklanjanju nepovoljnih posljedica na našu zemlju naglasio je Matić. Vrijednost uvoza energetskih sirovina, prije svega nafte, povećan je sa 142 miliona dolara u 1970. na 3770 miliona dolara 1981. godine. Učešće jugoslovenskog izvoza u svjetskom izvozu iznosilo je 1983. godine 0,54 odsto i znatno zaostaje u odnosu na druge zemlje.

Prosječan rast izvoza robe, koji je u razdoblju 1971-1975. iznosio 19 odsto, smanjen je na 17 odsto u razdoblju 1976-1980. godine, da bi u posljednje četiri godine iznosio svega 3,4 odsto. Rast uvoza je smanjen sa 21,8 odsto u periodu 1971-1975. na 14,4 odsto u razdoblju 1976-1980. da bi u posljednje četiri godine imao pad od 5,5 odsto.

Situacija je, kako je ocijenio Matić, posebno otežana oštrom restriktivnom monetarističkom politikom na tržištu kapitala razvijenog kapitalističkog svijeta, uz prevaljivanje ogromnog tereta na zemlje u razvoju. Ipak, Jugoslavija je i u ovim uslovima uspjela da podmiruje dospjele finansijske obaveze. Tekuća kretanja ukazuju da se neće realizovati neki ključni ciljevi utvrđeni rezolucijom o razvoju u 1985. godini. Inflacija bilježi dalji rast uprkos nekim rezultatima koji su postignuti na smirivanju tržišta. Izostalo je i veće dinamiziranje proizvodnje, produktivnosti rada i izvoza, posebno na konvertibilno tržište, rekao je Matić.

Izvoz robe povećan je za osam i po mjeseci ove godine u odnosu na isto razdoblje prošle godine za sedam odsto, na konvertibilno područje za dva odsto, a uvoz za pet odsto. Na svjetskom tržištu dalje se zaoštravaju uslovi za plasman naše robe i usluga, povećava protekcionizam i pritisak na smanjenje sirovina, uz stalno povećanje cijena vrhunske tehnologije, što i za Jugoslaviju ima negativne posljedice.

Matić je kritikovao shvatanja o izvozu kao „nužnom zlu", a ne kao prvorazrednoj potrebi i uslovu za dalji ekonomski i tehnološki razvoj i obezbjeđivanje mogućnosti za otplatu spoljnih dugova. Takvom shvatanju pogodovala je i visoka inflacija, koja dugo čini prodaju na domaćem tržištu povoljnijom od izvoza, pogotovu na konvertibilno područje. Pozitivne promjene u trgovinskom i platnom bilansu sa inostranstvom ostvarene su, kako je rekao Matić, prije svega radikalnim smanjivanjem uvoza robe i usluga, posebno investicione opreme, što se bez posljedica na ekonomski razvoj ne može odraziti na dugi rok. Ukupan izvoz robe i usluga u razdoblju od 1981-1985. dostićiće oko 70 milijardi dolara i biće oko 23 milijardi dolara veći nego u prethodnih pet godina, dok će uvoz u isto vrijeme porasti za svega 8,5 milijardi dolara.

Bez jedinstvene strategije ekonomskog i tehnološkog razvoja i ekonomskih odnosa sa inostranstvom nije moguće trajno uključivanje Jugoslavije u međunarodne privredne tokove, nastavio je Matić, ukazavši na neophodnost odlučnog sasjecanja korijena rastućem etatizmu i birokratskom centralizmu, tehnokratizmu, ekonomskom nacionalizmu i separatizmu, grupnosvojinskim odnosima i drugim negativnim tendencijama.

SUZBITI, NELOJALNU KONKURENCIJU

Težište mora biti na zajedničkim programima razvoja, proizvodnje i izvoza u okviru različitih oblika povezivanja i udruživanja rada i sredstava kao i savremenih oblika saradnje sa inostranstvom, istakao je Matić. Povećan prihod, posebno od usluga, doznaka i turizma, omogućio bi da se postepeno smanjuje dug inostranstvu tako da 1990. godine ne prelazi 25 odsto deviznog priliva. To će dozvoliti veće izdvajanje za povećanje deviznih rezervi i stvoriti uslove da dinar postane konvertibilna valuta.

Od posebnog je značaja da se u prelaznom razdoblju do ostvarivanja konvertibilnosti proizvođačima, aktivnim izvoznicima, koji ostvaruju veći neto devizni efekat, obezbijedi prednost kod utvrđivanja prava na uvoz i plaćanja u inostranstvu, naglasio je Matić. On je dodao da treba podržati i one organizacije koje obezbjeđuju ekonomski racionalnu supstituciju uvoza.

Takva rješenja su, prema njegovim riječima, posebno značajna kod uvoza opreme i daljeg zaduživanja u inostranstvu. Neophodno je da se u prelazni sistem ugrade takvi kriterijumi koji će obezbijediti da uvoz opreme doprinosi bržem i kvalitetnijem preobražaju privrede. Inostrani krediti treba tako da se koriste da obezbjeđuju povećan devizni priliv i uredno izvršavanje obaveza po tim kreditima.

Ograničenja na strani tražnje deviza u prelaznim rješenjima treba shvatiti kao privremena i kao neminovnost u uslovima kada tražnja višestruko prevazilazi mogućnosti ponude deviza. Ograničenja, kroz robni režim i režim plaćanja, postepeno će se smanjivati i ustupiti mjesto punim tržišnim kriterijumima, što je u isključivoj zavisnosti od ostvarivanja izvoznih rezultata, deviznog priliva i stabilizacije platnog bilansa na trajnim osnovama, ukazao je Matić.

Sa maksimalnom odlučnošću mora se što pre prekinuti praksa stihijnog nastupa na svjetskom tržištu i međusobne nelojalne konkurencije koja je ne samo na štetu naše privrede, već podriva i ekonomske temelje SFRJ, nastavio je Matić. Elementi stihije moraju se zamjeniti savremenom, racionalnom i adekvatno raspoređenom mrežom izvoznika. Savez komunista, Savez sindikata i druge društveno-političke organizacije kao i same organizacije udruženog rada i njihove asocijacije imaju veliku odgovornost za promjene u spoljnoekonomskom sistemu u okviru ostvarivanja dugoročnog programa privredne stabilizacije, naglasio je Matić. Komunisti se moraju zalagati za otvorenost i argumentovanost rasprava, ali su obavezni i da se bore za rješenja koja su u skladu sa osnovama sistema socijalističkog samoupravljanja, sa ustavnim položajem i odgovornošću radnih ljudi i ustavnim položajem organa društveno-političkih zajednica i drugih institucija našeg sistema.

Uporedo s tim, upozorio je Matić, komunisti se moraju suprostaviti pojavama neprincipijelne politizacije ekonomskih problema, unošenja idejno prevazađenih i neprihvatljivih stavova i procedura građanske ideologije, nacionalističkih i drugih antisamoupravnih i antisocijalističkih pristupa u rješavanju složenih društveno-ekonomskih problema, uključujući probleme ekonomskih odnosa sa inostranstvom.

Matić je ukazao na aktivnost Predsjedništva CK SKJ u vezi sa teškoćama oko nacrta zakona sa područja spoljnoekonomskih odnosa i neprihvatljive politizacije do koje je u društvu došlo oko sistema i politike ekonomskih odnosa sa svijetom. U centralnim i pokrajinskim komitetima izvršena je u skladu sa zaključcima Predsjedništva CK SKJ analiza nastale situacije povodom stavova skupština Slovenije i Hrvatske, žustrih kritika upućenih na račun predloženog zakona, olakih kvalifikacija i opravdanih primjedbi na predložen zakon.

HIPOTEKA STRANOG DUGA I INFLACIJE

Ta aktivnost, istakao je Matić, omogućila je da se teškoće prevaziđu i nastavi postupak usaglašavanja mišljenja o predloženim zakonima, sa orijentacijom da se zakoni iz ove oblasti što prije usvoje. U raspravu o načinu rješavanja problema u ovoj oblasti ušlo se sa velikim razlikama, a završilo sa saglasnošću o suštini rješenja.

Pošlo se od saznanja da se rješenja mogu tražiti jedino ako se ima u vidu cjelina ciljeva i zadataka ekonomske stabilizacije uz potrebu usklađenog ostvarivanja rješenja na svim područjima privrednog sistema, razvojne i ekonomske politike. Takav pristup omogućio je prevazilaženje razlika time što su svi učesnici u raspravi prihvatili principe i pravce rješavanja problema kako je dato u prijedlogu stavova za ovu sjednicu, rekao je Matić.

Stavovi koje Centralni komitet treba danas da usvoji, naglasio je Matić, treba posebno da obavežu rukovodstvo SKJ i članove SK u delegatskim skupštinama da doprinesu da se u cjelini nađu najbolja rješenja.

Moramo biti načisto da glavni problemi u ekonomskim odnosima sa svijetom nisu samo, niti prije svega, u boljim ili slabijim zakonima, deviznom sistemu ili politici, što nije nevažno već u sporom prilagođavanju privrede kriterijuma i zahtjevima svjetskog tržišta, čemu je mnogo doprinijela i neadekvatna ekonomska politika zemlje, rekao je Matić, naglasivši da je tu suština nedaća i korjeni republičko-pokrajinskih sporova. Veća i kvalitetnija proizvodnja kojom se obezbjeđuje veći i konkurentiji izvoz, a time i povećan priliv deviza, doprinijela bi otklanjanju mnogih nesporazuma u društvu, a neki se u ovoj formi ne bi ni postavljali. A, da bi se to postiglo, od velikog su značaja i rješenja u deviznom sistemu i politici, naglasio je Matić.

Ne bi smjeli zatvarati oči pred činjenicom da je radni učinak jugoslovenske privrede, u prvom redu industrije, dva puta manji od radnog učinka na Zapadu, da će nas hipoteka stranog duga i inflacija, kojoj SIV i drugi nadležni faktori ne nalaze adekvatna rješenja, još niz godina opterećivati, upozorio je Matić. Sve to se mora imati u vidu kada se zalažemo za predložena ili drukčija rješenja u sistemu ekonomskih odnosa sa svijetom.

Predlažući da se nakon rasprave predloženi stavovi usvoje u cjelini, Matić je zaključio da poslije ove sjednice treba utvrditi i razraditi konkretne zadatke svih onih na koje se odnose ovi stavovi i osigurati punu odgovornost članova, organizacija i rukovodstva Saveza komunista i samog Centralnog komiteta za njihovo ostvarivanje.

PREDSJEDNŠTVO SAVEZNOG ODBORA SUBNOR-a O KRITIČKOJ ANALIZI

SOLIDNA OSNOVA ZA AKCIJU

Podržan stav da se u javnu raspravu o ovom dokumentu ne može ići bez svestrane analize djelovanja subjektivnih faktora

BEOGRAD, 25. septembra (Tanjug) - Predsjedništvo Saveznog odbora SUBNOR-a Jugoslavije pozitivno je danas ocijenilo kritičku analizu funkcionisanja političkog sistema socijalističkog samoupravljanja kao dokument u kojem se prvi put na cjelovit način obrađuje naš politički sistem. Predsjedništvo konstatuje da ovaj materijal može poslužiti kao osnova za dalju društvenu akciju u razvoju tog sistema.

Na sjednici, kojom je predsjedavao Mihailo Švabić, iznijeto je i više primjedbi i prijedloga za doradu i dopunu ovog teksta koji će biti dostavljeni Saveznom društvenom savjetu za pitanja društvenog uređenja. Analiza je, kako je rečeno, najjača u onom dijelu u kojem se ocjenjuje stanje iako i tu u nekim slučajevima nisu dovoljno istraženi uzroci postojećih nepravilnosti. Prijedlozi i ponuđena rješenja za dalju akciju, međutim, nisu u skladu sa opisom stanja.

Predsjedništvo boračke organizacije podržalo je stav da se u javnu diskusiju o ovom dokumentu ne može ići bez svestranije analize djelovanja subjektivnog faktora. Zamjereno je da se u analizi nedovoljno pažnje poklanja SUBNOR-u kao konstitutivnom dijelu političkog sistema. Nedovoljno insistiranje na poštovanju ustavnosti i zakonitosti, na razgraničenju nadležnosti i uloga federacije i republika i pokrajina i na potrebi povezivanja udruženog rada na saveznom nivou-neke su od primjedbi članova Predsjedništva. Rečeno je i da se previše očekuje od normativizma i da nedostaju prijedlozi kako da radnička klasa preuzima ulogu koju treba da ima u samoupravnom društvu.

Predsjedništvo je, najzad, konstatovalo da u drugom dijelu analize ima prihvatljivih pojedinačnih prijedloga koji se mogu uređivati i bez čekanja na završetak javne diskusije, kojoj će, kako je rečeno, SUBNOR dati svoj puni doprinos.

USTAVNI SUD JUGOSLAVIJE O LIČNIM DOHOCIMA U SAVEZNOJ UPRAVI

Ko je stvarno zakinut?

Ne negirajući da su lični dohoci u saveznoj upravi niski, jer zarade nekih funkcionera u opštinama daleko premašuju lični dohodak čelnih ljudi u SIV-u, sudije su pokrenule pitanje da li treba na dosadašnji način određivati osnovicu ili mijenjati politiku ličnih dohodaka

BEOGRAD, 25. septembra (Tanjug) - Ustavni sud Jugoslavije razmatrao je danas inicijativu saveznog budžetskog inspektora Slobodana Sekulića koji smatra da dvije odredbe ovogodišnjeg budžeta Federacije, neki zaključci SIV-a i uputstva njegovog generalnog sekretarijata nisu u skladu sa Ustavom SFRJ i pojedinim saveznim zakonima. On osporava to što je SIV osnovicu za određivanje i usklađivanje ličnih dohodaka u saveznoj upravi odredio u manjem iznosu od prosječnog ličnog dohotka u privredi, kako inače stoji u odgovarajućem društvenom dogovoru. Ustavni sud Jugoslavije opredijelio se za podrobniju analizu pokrenutog pitanja koji će pripremiti sudija Jakim Spirovski. Sud će, kako je zaključeno, tu temu što prije staviti, na dnevni red, jer je ova godina na izmaku a rasprava u idućoj ne bi imala mnogo smisla.

Sekulović se u inicijativi poziva na odredbe Društvenog dogovora o zajedničkim osnovama i mjerilima za sticanje i raspodjelu ličnih dohodaka u saveznoj upravi prema kojem je osnovica za njihovo određivanje i usklađivanje prosječan lični dohodak u privredi u prethodnom polugodištu. Zaključima od prošle godine i uputstvom Generalnog sekretarijata od ove godine SIV je, međutim, ističe Sekulović, utvrdio nižu osnovicu od prosječnih zarada u privredi. Umjesto 19.820 dinara, koliko je zvanično bio prosjek u prvom polugođu prošle godine. SIV je kao osnovicu „izabrao" 15.647 dinara, na osnovu čega je izvršeno i usklađivanje ličnih dohodaka u drugoj polovini te godine. Na istu tu umanjenu osnovicu utvrđena su i sredstva za lične dohotke zaposlenih u saveznim organima u budžetu Federacije za ovu godinu. I sredstva za usklađivanje predviđena su u manjem iznosu, jer se prilikom izrade budžeta računalo da će lični dohoci u privredi u drugom polugodu prošle godine porasti 20 odsto u odnosu na prvo, a rast je bio veći. Nova osnovica za usklađivanje zarada u saveznim organima od prvog januara ove godine, takođe je, tvrdi Sekulović, „proizvoljno i neosnovano" određena u iznosu 18.776 dinara iako zvanična statistika bilježi da je prosječan lični dohodak u privredi u drugoj polovini prošle godine bio 25.109 dinara. Sekulović je izračunao da su zbog toga sredstva za lične dohotke radnika i funkcionera u saveznim organima utvrđena u iznosu 33 odsto manjem nego što bi trebalo.

Ne negirajući da su lični dohoci u saveznoj upravi niski, jer zarade nekih opštinskih funkcionera kako se čulo daleko premašuju lični dohodak čelnih ljudi u SIV-u, sudije su pokrenule pitanje da li treba tako određivati osnovicu ili mijenjati politiku ličnih dohodaka u saveznoj upravi.

ZASJEDANJE GENERALNE SKUPŠTINE UJEDINJENIH NACIJA

Nema stabilnosti u sjenci oružja

Tuđe su nam i neprihvatljive teze da se mir i napredak mogu obezbijediti gomilanjem sve ubitačnijih oružja - rekao je savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević i naglasio da je u traženju rješenja za sudbinska pitanja svijeta neophodno angažovanje svih, a ne samo velikih sila

UJEDINJENE NACIJE, 25. septembra (Tanjug) — Jugoslavija duboko vjeruje da su Ujedinjene nacije nezamjenljiv činilac ravnopravnog okupljanja svih zemalja u naporima za rješavanje vitalnih problema svijeta kome je danas više nego ikada ranije potrebna dalja afirmacija uloge svjetske organizacije. To je izjavio jugoslovenski savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević obraćajući se danas jubilarnom, 40. zasjedanju Generalne skupštine Ujedinjenih nacija.

„U ovom trenutku velike tragedije koja je zadesila narod prijateljskog Meksika, ne mogu a da prije svega ne izrazim najiskrenije saosećanje i solidarnost naroda i narodnosti Jugoslavije. Uvjereni smo da će međunarodna zajednica učiniti sve i pružiti neophodnu pomoć narodu i vladi Meksika u njihovim samoprijegornim naporima da prevaziđu posljedice ove užasne katastrofe.

Na ovo četrdeseto zasjedanje Generalne skupštine dolazimo sa osjećanjem potrebe da se, zbog budućnosti, podsjetimo na put kojim je naša organizacija došla do ovog svog jubileja. I još više, sa osjećanjem odgovornosti da na ovom istorijskom raskršću zajednički utvrdimo ono što treba činiti za izgradnju boljeg i pravednijeg svijeta.

Neophodno angažovanje svih

U svijetu su narasle snage i svijest o neophodnosti korjenitih promjena u svim sferama međunarodnih odnosa, promjena koje će nas izvesti iz ovih teških iskušenja i voditi ka ciljevima koje smo sebi ovdje postavili i definisali, rekao je dalje Dizdarević. Niko više ne bi smio mirno gledati kako se u uslovima neizmjernih dostignuća ljudskog uma i napretka na raznim stranama u svijetu vode ratovi za račun tuđih interesa, umire od gladi ili živi bez ikakve nade. Tuđe su nam i neprihvatljive teze da se na takvom stanju može graditi mir i prosperitet za bilo koga. Tuđe su nam i neprihvatljive teze da se mir i napredak mogu obezbijediti gomilanjem sve ubitačnijih oružja. Trka u naoružavanju ugrožava bezbjednost svih, a neravnopravnost u ekonomskim i drugim odnosima ugrožava stabilnost i prosperitet i onih koji koristeći svoje monopole održavaju takvo stanje.

Otpočinjanje pregovora između velikih sila i njihov predstojeći susret na vrhu pobuđuje veliku pažnju i interes svih nas. Na svojoj nedavnoj konferenciji u Luandi nesvrstane zemlje, pozdravljajući ovakav razvoj u odnosima velikih sila, pozvale su ih „da obustave međusobnu konfrontaciju, prevaziđu nepovjerenje i krenu putem odgovornih i plodotvornih pregovora u duhu dobre volje, vodeći računa o interesima čitave međunarodne zajednice".

Želim i ovom prilikom da istaknem naše duboko uvjerenje da je u traženju rješenja za sudbonosna pitanja svijeta neophodno angažovanje svih. Dosadašnje iskustvo nam pokazuje da je jedini put pravog detanta moguć samo ako uključuje sve zemlje i narode i izražava njihove životne interese.

Moja zemlja je uvijek pridavala najveći značaj pitanjima razoružavanja, duboko uvjerena da se bezbjednost i stabilnost odnosa u svijetu ne mogu graditi pod sjenkom oružja. Razoružanje je danas sudbinsko pitanje opstanka čovječanstva - rekao je Dizdarević.

Učinimo sve što možemo da peta decenija Ujedinjenih nacija bude decenija širokog otvaranja puteva saradnji, razumijevanja i rješavanju problema zajedničkim naporima i u zajedničkom interesu svih zemalja, jačanjem uloge, angažovanja i mnogo efikasnijeg djelovanja Ujedinjenih naroda. Mi smo uvjereni da će predstojeće okupljanje šefova država i vlada na ovom istom mjestu, biti snažan stvaralački podsticaj takvim naporima i takvom razvoju", istakao je jugoslovenski savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević na kraju svog govora u svjetskoj organizaciji.

Uz dugove i nezaposlenost

UJEDINJENE NACIJE, 25. septembra (Tanjug) — Potpredsjednik vlade i ministar inostranih poslova Luksemburga Žak Pos je u ime evropske desetorice, govoreći pred Generalnom skupštinom UN, pozdravio odluku o obnavljanju ženevskih razgovora o ograničenju nuklearnog oružja. U ime iste grupacije on je podržao inicijativu grupe Kontadora kao „najbolji način za ostvarenje mirljubivog rješenja za Srednju Ameriku.

Govoreći o ekonomskim nevoljama, kojima je, kao i mnoge njegove kolege, posvetio veliku pažnju, ministar Pos je pomenuo nezaposlenost - posebno u Evropi, neizvjesnu monetarnu situaciju, protekcionističke mjere i glad.

On se takođe saglasio sa ocjenom kolega iz zemalja u razvoju da su dugovi dostigli dramatične proporcije i da se za njih mora potražiti dugoročno rješenje. Prema mišljenju minstra Posa, rast međunarodne trgovine je od bitne važnosti za globalni ekonomski oporavak i razvoj. On se takođe založio za zajedničku akciju usmjerenu ka poboljšanju međunarodnog monetarnog sistema i za veći dotok sredstava iz razvijenih u zemlje u razvoju.

Palata Ujedinjenih nacija je ovih dana domaćin mnogim državnicima svijeta. Sa govornice Generalne skupštine čule su se riječi predsjednika Brazila Hosea Sarneja i Perua Alana Garsije Peresa. Juče se istom forumu obratio predsjednik Urugvaja Hulio Maria Sangvineti, dok su danas govorili predsjednici Egipta Mohamed Hosni Mubarak i Mozambika Samore Mašeli.

Španski premijer Felipe Gonzales govoriće u Generalnoj skupštini u četvrtak, kada će delegate pozdraviti i predsjednik Paname Nikolas Ardito-Barleta.

Poljski premijer, general Vojćeh Jaruzelski imaće riječ u petak, kada je predviđen i govor jordanskog kralja Huseina.

Sve visoke goste primiće i generalni sekretar Ujedinjenih nacija Peres de Kueljar.

Savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević sastao se juče sa svojim kolegama iz Indonezije Muktarom Kusumathmadom, sa Kube Isidorom Malmeirkom i iz Egipta Abdelom Magidom.

U razgovorima, tom prilikom, bilo je riječi o dosadašnjem toku Generalne skupštine i o glavnim temama na njenom dnevnom redu.

Šefovi diplomatija četiri zemlje su istakli potrebu nesvrstanih zemalja da na ovogodišnjem zasjedanju djeluju u smislu zaključaka ministarske konferencije nesvrstanih u Luandi.

Naglašavajući značaj dokumenata usvojenih na tom skupu, ministri su razmijenili mišljenje o načinima angažovanja Ujedinjenih nacija u temama od podudarnog interesa.

Raif Dizdarević je juče razgovarao i sa komesarom Evropske ekonomske zajednice De Klerkom o odnosima Jugoslavije sa ovom ekonomskom grupacijom zemalja Zapadne Evrope i mjerama za unapređenje saradnje.

ZASJEDANJE SAVJETA UNKTADA U ŽENEVI

Zahtjev „Grupe 77"

ŽENEVA, 25. septembra — Program međunarodnih finansijskih instituacija za regulisanje dugova više je namijenjen sprečavanju međunarodne finansijske krize, nego osposobljavanju zemalja u razvoju da vraćaju dugove putem ubrzanog razvoja. Kako javlja dopisnik Tanjuga, zemlje u razvoju su na to upozorile svoje partnere iz razvijenog svijeta na sadašnjem zasjedanju Savjeta Unktada u Ženevi.

Jugoslovenski ambasador Kazimir Vidas iznio je u ime „Grupe 77" zahtjev da se otvori dijalog među svim zainteresovanim faktorima u cilju globalnog i pravičnog sporazuma na principu zajedničke odgovornosti.

INTERVJU PREDSJEDNIKA SVAPO-a

Uvjerenje u konačnu pobjedu

Namibija je pretvorena u veliki vojni garnizon, gdje se u svako doba nalazi više od sto hiljada južnoafričkih vojnika, čiji je glavni cilj da uguše oslobodilačke težnje afričkog stanovništva - izjavio je Sam Nujoma

BEOGRAD, 25. septembra — Mi smo uvjereni da će narod Namibije, predvođen Oslobodilačkim pokretom SVAPO, ostvariti konačnu pobedu i nezavisnost svoje zemlje - izjavio je predsjednik SVAPO Sam Nujoma u intervjuu Tanjugu i RTV Beograd.

Namibija je pretvorena u veliki vojni garnizon, gdje se u svako doba nalazi više od 100 hiljada južnoafričkih vojnika, čiji je glavni cilj da uguše oslobodilačke težnje afričkog stanovništva" - rekao je Nujoma objašnjavajući sadašnju situaciju u zemlji.

Ukazujući na činjenicu da rasistički režim u Pretoriji uporno prkosi rezolucijama Ujedinjenih nacija i koristi sva raspoloživa sredstva, najčešće silu, da osujeti proces dekolonizacije Namibije, Nujoma je naglasio da je stvaranje marionetske vlade u Vindhuku, 17. juna ove godine bio osuđen na neuspjeh.

Tokom devetnaestogodišnje oružane revolucije - kaže Nujoma - SVAPO je dokazao da je istinski predstavnik svih nacionalnih težnji namibijskog naroda koji je jasno stavio na znanje da neće odustati od borbe dok ne ostvari legitimno pravo na samoopredjeljenje i nezavisnost.

KOMUNISTIČKE I RADNIČKE PARTIJE U SVIJETU

Ipak svjetsko savjetovanje

Zasad sigurno da se ne odustaje od želja nekih partija da se takvo savjetovanje održi uz prilaz na osnovi „provjerenih" principa proleterskog internacionalizma

PRAG, 25. septembra — Ni poslije niza kontakata između pojedinih komunističkih i radničkih partija, u kojima je provjeravano da li bi one bile spremne da učestvuju na jednom širem savjetovanju, nije izvjesno da će takav skup biti održan. Ostaje sigurno, ipak, da pojedine partije od takve želje ne odustaju. Posljednjih dana, pak, nagovještena je ovdje mogućnost da se savjetovanje sazove, možda i u skorije vrijeme, ali je ukazano i na postojanje određenih teškoća, tako da je stvoren utisak da još uvijek nema saglasnosti dovoljnog broja partija da se takav skup sazove.

Po svemu izgleda da se upravo zbog toga u najnovijem broju časopisa jednog broja komunističkih i radničkih partija „Problemi mira i socijalizma", čija je redakcija u Pragu, pojavio članak u kome se objašnjava potreba održavanja takvog savjetovanja. Prema gledištu koje je u tom članku u ime svoje partije izložio sekretar CK Bugarske KP Dimitar Stanišev, izvjesno je da se želi da na savjetovanje dođe što veći broj partija. U suštini, dakle, nastoji se da to bude što reprezentativniji, i po broju učesnika, ipak svjetski skup. Međutim, ako se računa da određen broj partija ne bi na savjetovanje došao, kao što se dešavalo u sličnim prilikama ranije, onda je izraz „međunarodno" prikladniji. Bugarska KP je bila među onim partijama koje su se i na decembarskom sastanku redakcije 1984. zalagali za održavanje savjetovanja.

Sigurno je da se „bugarskom inicijativom" ne predlaže sazivanje susreta predstavnika partija samo jednog ili samo nekoliko regiona u svijetu.

Šta bi bilo na dnevnom redu tog skupa, poznato je u opštim naznakama. Bugarska partija ocjenjuje da, u uslovima internacionalizacije ekonomskog života na Zapadu, finansijske korporacije sve više koordiniraju „nastupanje" na tekovine radnika. Dalje, kako je obrazloženo, saradnja bružoaskih partija, među njima konzervativnih, nacionalističkih, pa čak i fašističkih, radi borbe protiv demokratskih snaga, u sadašnjem vremenu se pojačava. Najzad, kako prilike analizira BKP, a poznato je da situaciju tako ocjenjuju još neke partije, najreakcionarniji imperijalistički krugovi vode žestoku kampanju, pravi „krstaški rat" protiv socijalističkih zemalja. Pri tome se misli uglavnom na one zemlje koje se nazivaju dijelom socijalističkom zajednicom.

Zapaženo je da se izbjegava svaka polemika sa partijama koje imaju drukčije stanovište. Ta okolnost se tumači time što se smatra necelishodnim ulaziti u prepirke kada nije izvjesno da će se postići saglasnost o sazivanju jednog tako reprezentativnog susreta.

Iako se ne precizira da li se, možda već priprema odluka o sazivanju savjetovanja, pomenuti članak ne ostavlja utisak da je sve to i dalje, jako neizvjesno. Mi ne sumnjamo, napisao je Stanišev, da će jedinstvo i zbijenost redova komunističkog i radničkog pokreta „u najbližoj budućnosti" poprimiti „još više i efikasnije oblike", kakvi bi, prema tom stanovištu, odgovarali aktuelnim zadacima i perspektivama.

Savo BOSANAC

VAŠINGTON — BIZNIS I ODNOSI VAŠINGTON — MOSKVA — OD DOPISNIKA TANJUGA

Uskoro i američka „Pravda"

VAŠINGTON, 25. septembra — Vješt biznismen, izgleda, može ovdje da zaradi i na nemogućim stvarima, čak i na tome da Amerikancima prodaje „istinu", koju o Sovjetskom Savezu nudi niko drugi do list „Pravda", organ CK KP Sovjetskog Saveza, novina kojoj ovdje malo vjeruju.

Čarls Koks šesdeset i četvorogodišnji izdavač iz Ilinoisa, nedavno je otišao u penziju, zaradio je u životu dosta para, ali očito mu se ne sjedi skrštenih ruku. Pare, uostalom, i ne daju čoveku ovde da miruje.

Sada je Koks odlučio da te pare obrće u poslu koji skoro da izgleda nemogućim. On će, najvjerovatnije već od decembra štampati ovdje američko izdanje sovjetske „Pravde" i prodavati je Amerikancima, za velike pare, toliko velike da malo ko vjeruje da će Koks naći bar jednog pretplatnika.

Koksova američka „Pravda" koja će se i ovdje tako zvati, izlazićena istom formatu, bez ikakvih dodataka ili oglasa, sa istim fotografijama i znakovima, kao što se štampa list u Moskvi. On će, zapravo, prevoditi u potpunosti tekst moskovske „Pravde" na engleski jezik i zatim je štampati kao kopiju.

„Čak će, kaže Koks, i kvalitet papira biti isti kao onaj iz Moskve. Utisak čitaoca ne treba da pokvari ni takav detalj kao što je kvalitet papira".

Koks kaže da je došao na ideju da štampa američku „Pravdu" zbog interesovanja koji pokazuju njegovi sugrađani za „izvornu istinu" o Sovjetskom Savezu. Dvije zemlje se spore i nadmeću, svađaju i mire, razilaze i dogovaraju, ali jako malo znaju jedna o drugoj. On misli da tome može doprinijeti i izdavanje američke „Pravde".

Ali, da li će biti dovoljno čitalaca za taj skupi posao?

„Hoće" - kaže Koks i navodi da je već poslao pisma sa pozivom na pretplatu mnogim pojedincima, a naročito akademskim i državnim institucijama. Prva reagovanja su, dodaje on, veoma pozitivna. Najviše se interesuju istraživači, naučnici i antičari. Ali, najveće je iznenađenje da se za pretplatu na Koksovu „Pravdu" interesuju i građani koji nemaju nikakve direktne veze ni sa politikom ni sa naukom. Ljudi prosto hoće da imaju taj list da bi u svom društvu mogli da kažu: „Eto, čitam danas u „Pravdi"..."

To iznenađenje je utoliko veće što godišnja pretplata za američku „Pravdu" iznosi 630 dolara. To su i za američke prilike velike pare. Ali Koks je siguran da će biznis ići i da će posao donositi siguran profit, bez kojeg ga ne bi ni pokretao. Dokaz za to je da ovde nije lošeišao ni nedjeljni bilten sa pregledom izvoda iz sovjetske štampe, za koji je godišnja pretplata 515 dolara.

Koks, zapravo, čeka da obezbijedi nužnu pretplatu, pa da krene sa svojom „Pravdom", za šta, istina, još nije dobio sva nužna odobrenja, ali računa da tu neće biti prepreka.

Borislav LALIĆ

NA RUŠEVINAMA MEKSIKA: OBIČNO NEPOZNATI HEROJI

Buva prkosi smrti

● Među 60 hiljada dobrovoljaca svakog časa se rađa poneki bezimeni heroj ● Ovo je priča o12-godišnjem dječaku Buvi koji je ispod ruševina Ginekološke klinike izvukao 20 majki i novorođenčadi

MEKSIKO, 25. septembra — Kad ga vidite - ništa od čovjeka. Majušan, visok samo oko „metar i pedeset, svega mu je 12 godina, a već je nacionalni heroj Meksika.

Zove se La Pulga - po naški Buva. Tako su ga prozvali spasioci, koji već sedam dana danonoćno rade nad ruševinama akušerskog krila centralne bolnice. I sa pravom, manji je od buve, kad treba da se provuče između, kao nož oštre, gvozdene šipke što viri iz jedine rupe, jedva vidljive, između naslaga tona armiranog betona, nekadašnje klinike gdje su se rađali novi građani Meksika.

Zovu ga Buva jer mu ime ne znaju. A on, neće da kaže kako se zove. „Nisam došao ovdje", veli „da postanem slavan. Takva mi slava ne treba. Milije bi mi bilo da me ljudi pamte po tome da sam pobijedio na maratonu za omladince, koji je trebalo da se održi u prošli četvrtak, ali se nije održao.

PREDLAŽE SE MORATORIJUM MEKSIČKIH DUGOVA

Nužan „dužnički predah"

MEKSIKO, 25. septembra (Tanjug) — U traženju rješenja za prevaziloženje teške ekonomske situacije u koju će sadašnji katastrofalni zemljotres još više gurnuti Meksiko, i onako suočen sa ozbiljnim privrednim teškoćama, udruženje meksičkih ekonomista sugerisalo je danas vladi da se od međunarodnih finansijskih institucija zatraži da proglase jednogodišnji moratorijum na dugove ove zemlje.

Ako bi se takav prijedlog prihvatio, kažu ekonomisti, to bi Meksiku omogućilo da bar malo dobije u vremenu i da obnovi dio porušenog grada. Prema tim računicama, taj „dužnički predah" od godinu dana, ostavio bi zemlji oko 10 miljardi dolara dragocjenih da se izvuče iz sadašnje nevolje.

Ekonomske teškoće Meksika bile su ogromne i bez sadašnjeg zemljotresa. Spoljni dug se već popeo na 97 milijardi dolara.

Mališan je iz Kuautle, iz države Moroselos, na granici mamutskog federalnog okruga, gdje se prostire glavni grad Meksika. Doputovao je u Sjudad Meksiko rano ujutru, zlokobnog 19. septembra nekoliko sati prije katastrofe. Koračao je širokom avenijom Kuautemok. Nije htio da se vozi autobusom, a još manje metroom. Maratonac je, htio je da iskoristi što je grad rano u zoru bio pust, pa da potrči na posljednjem treningu, uoči maratona za omladince, planiranog za to popodne. Krenuo je u atletski centar po majicu i takmičarski broj - 283.

Bio je zapanjen kada je osjetio da mu se ispod patika uvija asfalt, kada je počeo da gubi oslonac. Umalo da padne. **Oblak dima, poput pečurke dizao se u nebesa, uz stravičnu škripu i jauke iz bolnice, koja se tu, pred njim pretvarala u prah i pepeo. Nesuđeni maratonac, koji je do tada samo maštao o pobjedama ostao je njem. Ukočio se od smrtnog straha.**

A tada je potrčao, koliko ga noge nose. Dok su ostali bježali glavom bez obzira ispred podivljale stihije, koja ih je sustizala, zatrpavala, gušila i gnječila, mladić je pojurio ka akušerskoj bolnici, ka jednom jedinom krilu, koje se sablasno ljuljalo. U posljednjem času Buva je ugrabio novorođenče, koje mu je bacila očajna majka i položio ga na asfalt avenije Kuautemok. Kada se okrenuo, majke i bolnice više nije bilo.

Od tada, pa do danas, puna 144 sata Buva živi nad ruševinama bolnice, i već se hiljadu puta izložio smrtnoj opasnosti. Ni sam ne zna, koliko je puta otišao pod betonske ploče. I dok su mnogi gubili samopouzdanje u njemu se razvijao gotovo životinjski instinkt, neko „šesto" čulo da prosto naslućuje i cijelim bićem osjeća pulsiranje nemoćnog života ispod ruševina.

U prvo vrijeme, niko mu nije vjerovao. Ubjeđivao je, plakao, molio, vukao snažne vojnike, dobrovoljce, građevinske radnike, spasioce. Nije imao snage da sam iznese majke iz nekadašnjih porodiljskih kreveta. A bebe je izvlačio dijeleći ih možda zauvijek od majki što su im život, a možda i smrt dale, tog zlokobnog septembarskog četvrtka.

Tek kasnije kad su ga vidjeli kako život izlaže, kad je na djelu dokazao svoj čudesni instinkt, slušali su ga i komandovao je. Gdje god je rekao da ima života, pa makar i na izdisaju, bio je u pravu.

Najteže mu je bilo kada nisu ništa mogli da urade golim rukama pijucima i lopatama protiv betona koji je bio građen da izdrži stihiju, a ne da smrt nosi.

Tri dana kasnije, cijela vječnost za unesrećene majke - cio život - kako kaže Buva, došle su moćne mašine. Mladić je i njima rukovodio.

Čuvene spasilačke ekipe iz Švajcarske opremljene osjetljivim instrumentima, sa psima-tragačima obučenim da iz lavina i ispod zemlje izvlače unesrećene, stajali su zapanjeni, kada im je inženjer Serhio Domingos pričao o malom Buvi. I danas se čude, kada ga gledaju na djelu, kako čopor pasa vodi i provlači se kroz pukotine...

Njemu za život ima da zahvali 20 majki i novorođenčadi. Postao je nacionalni heroj.

Novinaru nije mogao da oprosti što mu oduzima dragocjeno vrijeme, „bezveznim pitanjima", o stvarima što se podrazumijevaju. Da bude tu, na mjestu nesreće.

„Toliko je mali i slab da se kroz svaku pukotinu provuče, kaže inženjer Domingos. On prođe tamo gdje mi nemočno stojimo, izađe povremeno, popije malo vode, udahne vazduha, onoliko, koliko ga ima u ovoj prašini i opet se vraća dolje. Za nekoliko trenutaka, izvuče ponekog. To je pravi heroj, kome se Meksiko i svijet moraju diviti.

Kad su prve slike na TV — kanalu 13 o katastrofi, koja je zadesila grad Meksiko, krenule u svijet Buva je bio baš onaj dječak, koji je pred televizijskim kamerama na rukama nosio uplakanu djevojčicu.

Ostao bi anoniman da nije reporterske upornosti. Telefonski poziv u Kuautlu otkrio nam je tajnu. Neka se zna, dječak, koji ime nije htio da otkrije zove se Efren Sarinjana Guadarama. Upamtite to ime, možda će nekad pobijediti na maratonu...

Slobodan ČAUŠLE

Život ispod ruševina

MEKSIKO, 25. septembra (Tanjug) — Spasilačke ekipe su uz pomoć posebno osjetljivih instrumenata za osluškivanje ljudskih glasova i pokreta pod ruševinama, kao i pasa-tragača izvukle tokom jučerašnjeg dana i protekle noći još 26 preživjelih ali i 133 leša, koja su već u stanju raspadanja.

Ti novospaseni iz ruševina spasiocima daju nove podstreke, a vlastima dodatan razlog da odlože donošenje teške odluke da se na ruševine, ispod kojih se širi nepodnošljiv zadah leševa, krene buldožerima i dinamitom.

Prema najnovijim podacima gradskih vlasti, do sada je izvađeno i prebrojano 3.859 mrtvih, ali to još nije ni približno konačna cifra tragičnog bilansa katastrofe. Procjenjuje se da pod ruševinama ima bar još 1.500 zatrpanih. Većina ih nije više u životu.

Mada još nije trenutak za svođenje bilansa katastrofe, već se mogu čuti prve, provizorne procjene o tome kakvu je materijalnu štetu stihija pričinila ovom gradu. Navodi se da je oko 7.000 kuća porušeno i oštećeno. Među njima je i više od 700 višespratnica i solitera, od kojih je 411 porušeno, 142 su za rušenje, dok će se o sudbini ostalih odlučiti nakon ispitivanja. Stručnjaci sa Meksičkog univerziteta nagovještavaju da bi materijalna šteta mogla da se kreće između 1,5 i dvije milijarde dolara.

PRNJAVOR

Pohvatana grupa maloljetnika

● Prestupnici E.P. (12), K.B. (13) otkriveni kada je R.P. (15) pokušao u „Jugobanci" promijeniti lire za dinare ● Grupa maloljetnika priznala da je „zaradu" trošila za kupovinu igračaka i slatkiša

PRNJAVOR, 25. septembra - Još krajem prošle godine maloljetnici E.P. (12) i K.B. (13) iz sela Okolica kod Prnjavora, inače učenici Osnovne škole „9.maj" u Prnjavoru, provalili su u kuću Gruje Dukića iz Okolice, koji se u to vrijeme nalazio u inostranstvu. Tom prilikom oni su iz stana iznijeli tranzistor, digitron, fotoaparat, suđe i drugu sitniju robu, da bi ubrzo nakon pljačke dio te robe, po nagovoru svog komšije vratili vlasniku. Međutim, u julu ove godine maloljetnik E. P. kroz prozor ulazi u isti objekat i tom prilikom krade foto-aparat, zlatninu, kao i 115.000 italijanskih lira. Vrijednost pokradenih stvari, zajedno sa novcem, iznosi 120.000 dinara.

Kako smo obaviješteni u prnjavorskom SUP-u ovaj tandem je u međuvremenu provaljivao i u druge objekte. Tako su svojevremeno obili zgradu na gradilištu RO „Gradip" u kojoj su bile ostavljene stvari studenata, koji su radili na iskopu kanala za vodovod na Ceru. Pokuplili su sve što im je došlo pod ruku, a između ostalog, uzeli su jedan zlatan prsten vrijedan 50.000 dinara, piće, cigarete, pribor za ličnu higijenu i 14.000 dinara u gotovu. Ništa bolje nisu prošle ni komšije prestupnika. Oni su Jozi Tureckom iz Okolice pokrali veću količinu raznog alata i materijala u vrijednosti od 35.000 dinara i svu tu su robu vješto skrivali u obližnjoj šumi. Prestupnici su otkriveni i pohvatani nedavno prilikom pokušaja R.P. (15) godina, inače stariji brat E.P. da promijeni lire za dinare u Poslovnici „Jugobanke" u Prnjavoru. U toku istražnog postupka sva trojica su priznala da su počinili provale u pomenute objekte, dok su novac, kako su izjavili, trošili za kupovinu igračaka i slatkiša. O ovom ispadu su obaviješteni njihovi roditelji, pedagog u Osnovoj školi „9. maj" i javni tužilac koji će odlučiti kakve će dalje mjere provoditi protiv ove uigrane „trojke" provalnika.

D. ČOLIĆ

OPŠTINSKI SUD U BANJALUCI: NASTAVLJA SE SUĐENJE DVANAESTORICI PROVALNIKA

Optuženi priznaju

● Skoro svi sa optuženičke klupe tvrde da su u krađe išli pijani

BANJALUKA, 25. septembra - Drugog dana suđenja dvanaestorici optuženih za više od 30 provalnih krađa, pred vijećem trojice Opštinskog suda kojem predsjedava sudija **Đorđe Stojaković**, saslušana su šestorica preostalih.

Idhan Sipić (18), optužen da je počinio dvije teške krađe u mesnici „Starčevica" (Ulica braće Odića) i prodavnici mješovitom robom „Putnik" (Ul. Nurije Pozderca), i za još tri pokušaja provaljivanja u prodavnice i zgradu Gimnazije, uglavnom priznaje izvršenje ovih djela koja je uradio sa saučesnicima.

- U noći kada sam zajedno sa Erminom Arnautovićem i Ekremom Kosićem (koji nije uhvaćen) provalio u mesnicu bili smo svi pijani. Ja sam sve predložio. Arnautović je golom šakom razbio staklo a ja sam ušao unutra iz frižidera uzeo dnevni pazar u iznosu od 70.000 dinara, koji smo kasnije podijelili. Meso nismo nosili, kako je to navedeno u optužnici. Sa dvojicom maloljetnika provalio sam i u prodavnicu „Putnik". Iste noći oko četiri sata uhvatila nas je milicija. Ni ovdje nismo uzeli toliku količinu robe koja se navodi u optužnici.

O razlozima zbog kojih se odlučio da krade rekao je da je on, kao i Arnautović u zavadi sa ocem, pijancem, sa kojim ne živi, da spava po napuštenim kućama i da nije imao novaca što mu je bio osnovni motiv.

Jedini od optuženih koji nikako ne priznaje djelo iz optužnice je Danko Ninković (24). Njega optužnica tereti da je zajedno sa Adnanom Bolićem, Erminom Arnautovićem i sa još jednim zasad nepoznatim licem provalio u kiosk, vlasništvo NIŠRO „Oslobođenja", koji se nalazi u Ulici Rade Ličine, tvrdeći da se samo nalazio sa njima u društvu. I oni su bili pijani.

Midhat Sikirić (26) i Fikret Kalač (22), Ljubiša Špiko (20) i Davor Fonda (20) optuženi da su zajedno sa maloljetnim S.H. u noći 12. marta ove godine, obili sedam kioska na gradskoj tržnici, u potpunosti priznaju izvršenje djela, ističući da su ga izvršili na prijedlog maloljetnog S.H. kao i da su bili, takođe, pijani.

Suđenje se nastavlja sutra.

M.D.

POSLIJE TROVANJA SLADOLEDOM U PRNJAVORU

Slastičarima sedam mjeseci

PRNJAVOR, 25. septembra — U Opštinskom sudu u Prnjavoru danas su izrečene kazne Muedinu (Kambera) Halitiju (33), vlasniku slastičarske radnje „Aroma "i Nevzatu (Jahije) Halitiju (24), koji je sladoled iz „Arome" rasturao na vjerskom zboru u selu Galjipovci. Zbog prisustva otrovnih bakterija u sladoledu, što je ustanovljeno laboratorijskim analizama, 31. maja ove godine došlo je do masovnog trovanja djece, a liječničku pomoć zatražilo je više od 150 korisnika zatrovanog sladoleda. Muedin je osuđen na četiri, a Nevzat na tri mjeseca zatvora.

B.R.

OSUĐENI NORVEŽANIN ARNE TREHOLT I DALJE UZBUĐUJE JAVNOST

Špijun dobio književnu nagradu

● Bivši diplomata a sada osuđenik na 20 godina zbog špijunaže u korist SSSR i Iraka, u zatvoru napisao knjigu za koju je dobio književnu nagradu

OSLO, 25. septembra — Norvežanin Arne Treholt, bivši diplomata, sadašnji robijaš osuđen na 20 godina zatvora, nikako ne dopušta svojim zemljacima da ga zaborave. Kao akter najveće poslijeratne špijunske afere, osuđen na najtežu kaznu zbog špijunaže u korist SSSR-a i Iraka, cijelog ljeta je uzbuđivao norvešku javnost.

Uoči suđenja, njegova žena (novinar), objavila je prokrijumčarena pisma koja joj je Treholt pisao iz zatvora, a u kojima sebe prikazuje najvećom žrtvom američke CIE. Za vrijeme suđenja, privlačio je pažnju svojom neubjedljivom odbranom, kontradiktornim izjavama i dosljednim odbijanjem optužbe.

Poslije suđenja, njegovo ime je korišćeno u političke svrhe (Treholt je bio član radničke, najveće partije u zemlji, koja je u opoziciji), posebno uoči parlamentarnih izbora. Izbori su nedavno završeni, a da Treholt nije ni pomenut. Zemljom i dalje vladaju građanske partije, ali osuđeni špijun očigledno nije smatrao da je zavjesa iza njega spuštena.

Ovih dana, pojavio se kao laureat nagrada na konkursu za najbolju knjigu u dokumentarnom žanru. Norveška izdavačka kuća Kapelan koja je njegov rukopis dobila preko pošte, jednostavno objašnjava da je Treholtu pripala jedna od tri nagrade (25.000 kruna), isključivo zbog literarnih kvaliteta.

Naglašavajući da sloboda govora važi za sve norveške građane, čianovi žirija kažu da se nisu upuštali u istinitost činjenica u knjizi, niti u pravičnost kazne Treholtu - jedino ih je interesovao kvalitet knjige. Sad se otkriva da je izdavač imao knjigu još za vrijeme suđenja, ali ipak u to vrijeme nije htio da je objavi.

Knjiga je napisana na 300 stranica, kao dnevnik koji počinje hapšenjem Treholta, a završava se početkom njegovog suđenja. Prema mišljenju žirija, najbliža je Trileru, iako je sudbina glavnog junaka poznata. Treholt u knjizi pokušava, pored ostalog, da objasni svoje ponašanje prema istjednicima i na sudu, odnosno svoja priznanja, negiranja, izmišljanja događaja i detalja koji, kako je kasnije tvrdio, nisu ni postojali. Knjiga je štampana u 20.000 primjeraka i vjeruje se da će se pojaviti i u drugim skandinavskim zemljama.

Arne Treholt, naravno, nije bio u prilici da lično primi nagradu. Primio ju je njegov otac, koji je još više zagolicao javnost jednom jedinom rečenicom: „Budite sigurni da knjiga nije napisana zbog novca".

Draga BOŽINOVIĆ

USMJERENO OBRAZOVANJE

Bez elitnih škola

● Upis manji od plana ● Obrazovanje samo za zanimanja koja mogu naći zaposlenje ● Mlade više interesuju proizvodna od drugih zanimanja

BANJALUKA, 25. septembra - Ovog septembra su u prvi razred škola usmjerenog obrazovanja na području banjalučke Zajednice sjela 492 učenika manje od plana. Ako se ima u vidu da je planirani broj učenika manji od lanjskog za 12 procenata, jasno je da se umanjen natalitet osjeća već i među djecom starijom od 14 godina. Da li zbog sve manjeg znanja s kojim dolaze do srednjih škola, ili zbog odluke da se kriteriji na svim obrazovnim instancama podignu, ove godine je upisano i više ponovaca - čak 1.595.

Na području Zajednice usmjerenog obrazovanja Banjaluka mladi su se upisali u osamnaest od 20 postojećih struka. Dalja racionalizacija mreže usmjerenog obrazovanja znači što manje lutanja u profesionalnoj orijentaciji mladih i što više saradnje sa udruženim radom, koji konačno mora dati dugoročne planove razvoja bazirane na realnim podacima. Neće se, kao do sada, po riječima Milutina Vujića , savjetnik u Zajednici usmjerenog obrazovanja, ići na obrazovanje kadrova za sve i svašta.

- Gubi se tako na dva kolosjeka: mnogo se poskupljuje proces obrazovanja, jer bezbroj stručnih predmeta traži i predavače i učila, a i u kvalitetu rada mora doći do pada, jer nikada škola neće moći platiti nastavnike za svaki od usitnjenih predmeta, pa mnogi predaju i ono u čemu nisu baš „najjači". Ove godine, stoga, mislimo praviti materijale o racionalizaciji školske mreže, za koje vjerujemo da mogu pomoći da konačno iziđemo na pravi put: obrazujemo mlade, ne za čekanje na listama biroa, no za uključivanje u rad, kaže Vujić.

Vrijedi pomenuti da je ovogodišnji upis potvrdio da su minuli problemi oko opredjeljivanja svršenih osnovaca za proizvodna zanimanja. Jedino se još teško odlučuju za hemijsko-tehnološku i šumarsko-drvoprerađivačku struku, gdje je ostalo više od deset odsto praznih mjesta. Ostalo je i 137 upražnjenih mjesta za učenike prvih razreda u mašinskoj struci, ali valja naglasiti da se u nju upisalo 3.528 đaka, uglavnom onih sa najboljim uspjehom iz osnovne škole. Nema više elitnih škola, a to dokazuje činjenica da je u prosvjetnoj i kulturološko-prevodilačkoj i matematičko-fizičko-računarskoj struci ostalo više od dvjesta upražnjenih mjesta.

S. ŠILJEGOVIĆ

NA KRFU, DO 4. OKTOBRA

Svjetski kongres pjesnika

ATINA, 25. septembra (Tanjug) - Osmi svjetski kongres pjesnika održaće se na grčkom ostrvu Krfu od 28. septembra do četvrtog oktobra ove godine. Glavna tema ovogodišnjeg skupa je „uloga poezije kao činioca svjetske kulture" o kojoj će razmjeniti mišljenja pjesnici iz 50 evropskih i vanevropskih zemalja.

Domaćini kongresa, kome će predsjedavati poznati afrički pjesnik Lepold Sedar Sengor, dugogodišnji predsjednik Senegala i redovni član francuske Akademije nauka i umjetnosti - su sve kulturne institucije ostrva Krfa i grčko ministarstvo kulture i nauke.

HORSKO PJEVANJE U BOSANSKONOVSKOJ OPŠTINI

Ne čekati smotre

● *Iako više od polovine bosansko-hercegovačkih opština nemaju razvijenu horsku djelatnost, ovaj vid muzičkog izraza ima bogatu tradiciju i traži više njege, ali ne samo pred takmičenja i smotre koje proglašavaju pobjednike*

BOSANSKI NOVI, 25. septembra - Procjenjuje se da preko 60 posto opština u Bosni i Hercegovini nemaju pjevačkog hora kao vida reproduktivnog muzičkog izražavanja. U bosanskonovskoj opštini, međutim, djeluju dva veoma kvalitetna mješovita hora: KUD „Mićo Šurlan" u Bosanskom Novom i KUD „Potkozarje" u Bosanskoj Kostajnici.

Od osnivanja hora KUD-a „Mićo Šurlan" organizovani su susreti horova u Bosanskom Novom, i do 1983. godine bilo je pet takvih susreta. Na njima su, pored opštinskih horova, učestvovali i renomirani jugoslovenski horovi. Ti su susreti bili veoma dobro primljeni od strane publike, i to je bio glavni kulturno-umjetnički događaj. Nešto zbog pomanjkanja materijalnih sredstava i entuzijazma, a nešto zbog nedostatka prostora za organizovanje takvih manifestacija - od susreta horova se odustalo.

Horovi su, s različitim uspjesima nastupali na prigodnim manifestacijama, obnavljali repertoar, omasovljavali. Ali, najveći domet u umjetničkom pogledu horovi su mogli iskazati na smotrama ili festivalima, koje svake druge godine organizuju Republička kulturno-prosvjetna zajednica i Savez kulturno-umjetničkih društava BiH. Takva Smotra horova koja je bila i kvalifikacijska za završni republički festival, što će se održati u novembru ove godine u Prijedoru, održana je u Bihaću polovicom juna ove godine. Na njoj su učestvovali horovi iz Mostara, Hrasnice, Bihaća, Banjaluke, Livna i Bosanske Kostajnice. Na toj smotri veliki uspjeh postigao je hor KUD-a „Potkozarje" iz Bosanske Kostajnice. Proglašen je najboljim horom i kvalificirao se za završni republički festival u Prijedoru. Taj hor je pod dirigentskom palicom Aleksandra Pavišića Šandora izveo dosta težak muzički repertoar Da Vittorijevu „Ave Mariju", Mokranjčevu „Desetu rukovet", Cossettove „Svatovske pjesme" i kompoziciju dirigenta Pavišića, koja je izvedena kao praizvedba, „Pjesma o Nini Marakoviću". Interpretacija hora, kao i umjetnički dojam, uvježbanost i sve druge kvalitete, došle su do punog izražaja i doživjele najveće komplimente muzičkih stručnjaka koji su bili u žiriju, a najvećim aplauzom nagradila ih je bihaćka publika.

Iako je prijavio učešće, na ovoj smotri nije bilo hora „Mićo Šurlan". To je uzastopno drugi put da ovaj pjevački zbor ne učestvuje na horskim republičkim smotrama. Godine 1983. „Miće Šurlana" nije bilo u Mostaru i ove u Bihaću. Šta je razlog tome? Sigurno finansijska sredstva nisu u pitanju, jer taj hor dobiva 36 posto veća sredstva od KUD-a „Potkozarje". Mogu li se za republičku smotru horova dobro pripremiti 3-4 kompozicije? Postoji kvaliteti pjevača i stručnost dirigenta da se izvedu odabrane kompozicije. Potvrda tome je godina 1977. kada je u Banjaluci osvojen Zlatni violinski ključ. Šta se sada dešava s horom KUD-a „Mićo Šurlan"? Sigurno je da on treba da učestvuje na prigodnim manifestacijama; ali treba imati i dobar i klasičan repertoar kojim će dokazati svoj umjetnički domet.

Upravo o horskom pjevanju nedavno se razgovaralo na sjednici Konferencije KUD-a „Mićo Šurlan", a prema donesenim zaključima očekuje se već ove jeseni plodnija žetva u horskom pjevanju.

Ferhat KORAJAC

IZLOŽBA U BEOGRADU

Trezori Muzeja moskovskog Kremlja

BEOGRAD, 25. septembra - Reprezentativna izložba „Trezori Muzeja moskovskog Kremlja" otvorena je sinoć u Narodnom muzeju u Beogradu u prisustvu velikog broja istaknutih ličnosti političkog i kulturnog života i predstavnika diplomatskog kora. Otvorili su je ambasador SSSR-a u Beogradu Nikolaj Rodionov i direktor Saveznog zavoda za međunarodnu naučnu, tehničku, kulturnu i prosvjetnu saradnju Milenko Zrelec. O značaju izložbe govorili su direktor Narodnog muzeja u Beogradu Jefta Jeftović i direktor Državnog muzeja moskovskog Kremlja Mihail Petrović Sukanov.

Ostvarena u okviru međudržavne saradnje SFRJ i SSSR i dva muzeja, ova izložba predstavlja do sada najveću i najdragoceniju postavku koja je iz Kremlja izašla u svijet. Obuhvata oko 170 eksponata nastalih u rasponu od 2.500 godina, ali njen svakako najdragocjeniji i najatraktivniji dio predstavljaju predmeti primjenjene umetnosti i zanata nastalih od 14. do početka 20. veka. Među njima je i kruna kojim je krunisan car Petar I, pancirni oklop Ivana Groznog i sedlo cara Aleksija I. Među predmetima koji su iz riznice Muzeja Kremlja sada prvi put uopšte izlažu, je i poklopac za kovčeg Kirila Belosevskog, rađen u 17 vijeku od 25 kg srebra, zlata i dragog kamenja. Među eksponatima je i jedna ikona bogorodice Halkopratiske, rađena u Srbiji u 14. vijeku.

FOTOGRAFIJA

PAD KVALITETA

● *Posljednja republička izložba fotografije pokazala je da ova stagnira, da se broj izlagača osipa, da nagrade dobivaju autori koji to nisu zaslužili.*

● *Kada se od prispjelih radova svaki drugi primi za izlaganje i na uvid oku kritike i javnosti, onda nema kvaliteta.*

Jedno je sasvim izvjesno: bosanskohercegovački autori godinama su se držali u samom vrhu jugoslovenske fotografije i na svim salonima i likovnim manifestacijama pobirali nagrade i priznanja. Sada, međutim, kao da je to vrijeme prošlo, kao da su se zamorili, ponestalo im daha, ideja, pa se o njima sve manje piše i čuje. A pisalo se o **Miloradu Jojiću - Brki, Gojku Šikimiću, Vitomiru Staševiću, braći Krstanović, Ervinu Pleši, Mladenu Vrdoljaku, Rikardu Larmi, Veljku Šotri, Alji Akšamiji, Ivanu Terziću,** pa i mnogima drugima, koji su zadužili našu fotografiju i kvalitetom i kvantitetom, ostavili u njoj neizbrisiv trag i dali svoj pečat stremljenjima u ovoj likovnoj disciplini tokom jednog vremenskog razdoblja.

Neki od pomenutih autora već su digli ruke od fotografije, usmjerili svoja interesovanja prema „ozbiljnijim" kulturnim medijima, počeli da se bave drugim poslovima. Neki su otišli na film, drugi u modne i reklamne fotografe, pojedinci se ozbiljno bave novinarstvom i fotoreportažom, dok se izvjestan broj izlagača povukao zbog starosti i danas, mogli bismo to slobodno reći, živi od uspomena na lijepa, kreativna vremena, u kojima se stvaralo bez žurbe, uz saradnju kolektiva foto-kluba i tako, zajednički, učestvovalo i na mnogobrojnim međuklupskim, republičkim, saveznim i međunarodnim izložbama.

Nasuprot generaciji, koja je sišla „sa scene" u klubovima stasa, a ponegdje je već došla i do izražaja, grupa autora čiji je pristup fotografiji kao stvaralačkom činu sasvim drugačiji, osmišljeniji, kreativniji. Mnogi se više ne zadržavaju na klasičnom načinu obrade foto-materijala, sve više se primjenjuju takozvana foto-grafika, uz solarizaciju i sendvič negativ, oplemenjene postupke, pa se tako približavaju slikarstvu. To, u ostalom, i nije čudno, jer je svojevremeno jedan veliki slikar rekao: „Fotografija je smrt za slikarstvo". Naravno, ne treba to shvatiti bukvalno, ali je činjenica da se fotografija sve više koristi, aplicira i inkomponira u grafiku i slikarstvo. Bavljenje i jednim i drugim postaje sve skupljе i sasvim je razumljivo što broj izlagača na fotografskim manifestacijama iz godine u godinu opada, što su klubovi prisiljeni da primaju radove malog formata (čak i 18 puta 24 centimetra), što nagrađeni eksponati nemaju onaj nekadašnji nivo.

Dani bosanskohercegovačke fotografije, održani polovinom ove godine u Bijeljini, to su nedvosmisleno potvrdili. Na republičku izložbu prispjelo je svega 217 fotografija od 45 autora (ranije je znalo stići i pet puta više), pa je organizator morao - da bi imao što da prikaže ljubiteljima fotografije - da primi oko 90 radova od 34 autora. U takvoj situaciji nije moglo ni biti riječi o nekom izrazitom kvalitetu, o fotografijama koje se pamte. Slična je situacija bila i sa izložbom omladinske fotografije - svega 109 fotografija od 31 autora - od čega je primljeno samo 45 radova od 21 autora (jedno i mizerno).

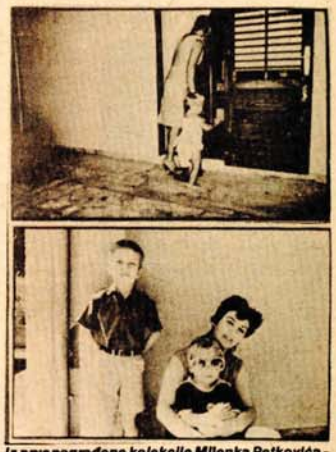

Iz prvonagrađene kolekcije Milenka Petkovića - prosječna ostvarenja

Odraz takvog stanja i kretanja u bosanskohercegovačkoj fotografiji je i dodjela nagrada. Prvu nagradu za kolekciju dobio je, na primjer, Milenko Petković iz Doboja, čiji radovi po našem mišljenju to nisu zaslužili. Riječ je, naime, o fotografijama koje su na nivou prosječnih amaterskih ostvarenja (nekima nije ni bilo mjesto na republičkoj izložbi). Tako je, prije par godina, bilo i u Banjaluci kada je isti autor dobio nagradu na Međuklupskoj izložbi fotografija.

Očigledno, negdje nešto škripi, pa ima smisla postaviti pitanje: kuda to ide naša fotografija, koliko je ljudima - koji rukovode Foto-savezom - zaista stalo do unapređenja i afirmacije fotografije kao likovne discipline.

Duško MOMČILOVIĆ

MEĐUNARODNI KOLOKVIJUM

O klasičnoj filologiji

OHRID, 25. septembra (Tanjug) - U Ohridu je održan osmi međunarodni kolokvijum iz oblasti mikenologije u organizaciji makedonske Akademije nauka i umjetnosti.

Tokom pet dana najpoznatiji naučnici, klasični filolozi, iz cijelog svijeta i naše zemlje, iznosili su rezultate svojih najnovijih istraživanja u oblasti najstarije grčke istorije, istorije kulture i jezika (sredina drugog milenija prije naše ere).

Predavanja i rezultati razgovora odredili su, u izvjesnom smislu, dalje pravce istraživanja, ove po postanku najmlađe, a po predmetu izučavanja najstarije oblasti klasične filologije.

Ovo je prvi put u istoriji jugoslovenske klasične filologije da je jedan međunarodni naučni skup visokospecijalizovanih klasičnih filologa održan u našoj zemlji.

ZBOROVANJE PENZIONERA ČETIRI MJESNE ZAJEDNICE BORIKA

Neophodni ravnopravniji odnosi

● Životni standard penzionera je veoma ugrožen, a u Banjaluci oko sedam i po hiljada penzionera prima manje ili zajamčenu penziju ● Posebni problemi u obezbjeđenju stanova ● Zašto su različita izdvajanja za penzionere u svakoj republici ● Neophodno je što prije primijeniti član 25 saveznog Zakona PIO kojim se reguliše nivelisanje penzija prema tekućim ličnim dohocima

Na zboru penzionera Mjesne zajednice Borik 1, 2, 3 i 4 koji je održan preksinoć, oko 160 penzionera, osim rasprave o planskim dokumentima Republičke zajednice PIO Bosne i Hercegovine za naredni period od 1986. do 1990. godine, raspravljalo je i o pitanju poboljšanja životnog standarda penzionera, koji, kako je istaknuto u diskusiji iz dana u dan opada, jer rast penzija ne prati adekvatno i porast troškova života.

Ono što je postignuto uskladivanjem penzija sa tekućim porastom ličnih dohodaka od 1. maja 1984. godine za 70 posto, od 1. marta 1985. godine za 80 procenata i usvojeno planskim dokumentima da penzije prate rast ličnih dohodaka za 100 posto od 1. januara naredne godine, samo je donekle ublažilo realni pad penzija. On je bio dva puta brži od realne vrijednosti ličnih dohodaka, jer je veliko zaostajanje iz ranijih godina, a nagli porast troškova života je to „progutao" da se povećanje skoro i nije osjetilo.

Ima ili nema para?

Zato su, ovom prilikom, iznesena mnogobrojna pitanja i problemi koji se tiču penzionera, ali, da li će nešto od predloženog i zaključenog u dogledno vrijeme i imati praktičnog značaja ostaje da se vidi.

Tako je, javljajući se za riječ u raspravi, **Milan Pandža** pitao: Zašto postoje takozvane zajamčene penzije čiji je iznos 16.596 dinara, a više od tri po hiljade ili 24,7 banjalučkih penzionera prima manje od 15 hiljada dinara?

— Često se u sredstvima javnog informisanja ističe da ima para, međutim, u PIO uvijek tvrde da ih nema. Gdje je taj novac? Kažu da se prelijeva u druge svrhe, sa sumnjom kaže Pandža. Po njegovom mišljenju je to jedan od osnovnih razloga što su penzije niske, a i jedan broj penzionera ima pristojna primanja pa nisu zainteresovani za poboljšanje životnog standarda ostalih. Tako je iznesen i podatak da oko 433 penzionera imaju od 40 do 50 hiljada, a oko 270 više od 50 hiljada dinara od kojih su učetvoro sa penzijama od 100 hiljada dinara. To su oni koji imaju takozvanu nacionalnu penziju.

Međutim, činjenica je da se zajamčene penzije isplaćuju za 40 godina rada, dakle puni penzijski staž, pa manje iznose od zajamčenih penzija onih koji ne ispunjavaju taj uslov. Jer, već se umanjenje za izvjesan procenat.

Irfan Juzbašić je govorio o ugroženosti penzionera i zaštitnom dodatku. Njegova je vrijednost vesma mala i isplaćuje se penzionerima koji nemaju drugih prihoda. On smatra da je to paradoksalno, kada u Republici ima i onih koji primaju najvišu penziju, nešto više od 120 hiljada dinara.

Izjednačiti penzije

Pokrenuli su penzioneri ovom prilikom i mnoga druga pitanja. Između ostalih i izdvajanje za stambenu izgradnju. Mnogi su nakon rada otišli u penziju bez riješenog stambenog pitanja. U kolektivu gdje su radili, odgovorni su se oglušili o preporuke Kongresa Saveza sindikata da se ne ide u penziju bez riješenog stambenog pitanja. Međutim, ima pojedinaca da imaju i po dva stana. Zato, predlažu penzioneri, izdvajanje za ovu namjenu bi trebalo da budu mnogo veća, a za rekreaciju manja. Pogotovu kada se zna da pojedinci u toku godine u više navrata koriste rekreaciju, a mnogi i nisu upućeni da postoji ovakav vid oragnizovanog odmora za penzionere.

Takođe, rečeno je u diskusiji da je nelogično to što se u republikama po različitim osnovama izdvajanja sredstva za penzionere. U SR Hrvatskoj taj procent je oko 18 posto, a u Bosni i Hercegovii je posluje Makedonije, najniže izdvajanje i iznosi 12 posto.

Kada se govorilo o nedostatku novca u fondovima PIO, rečeno je da veliko opterećenje stvaraju borci kojih u Bosni i Hercegovini ima nemali broj. Borci iz Saveznog budžeta dobijaju razliku na beneficirani staž. Međutim, Federacija ta sredstva ne uplačuje na vrijeme, pa se na taj način fondovi PIO opterećuju za kamate što je bespotrebno.

Sve u svemu, u raspravi, penzioneri su se zalagali za poboljšanje životnog standarda, što je i logično, ali su istovremeno i nezadovoljni velikim razlikama u primanjima kada su manje-više, kako rekoše, „odradili svoj radni vijek". Stoga se zalažu za dosljednu primjenu člana 25, saveznog Zakona PIO, a to je prekretnica položaja penzionisanih radnika. Jer, pomenuti član reguliše prevođenje penzija na posljednju godinu, ne samo onih koji se sada penzionišu već dovodi u ravnopravni položaj i ranije penzionisane radnike.

Ž. PAVLOVIĆ

PRIMANJA PENZIONERA

- Do 10 hiljada dinara penziju prima 1.466 penzionera ili 9,90 posto
- od 10 hiljada do 15 hiljada dinara 2.156 ili 14,80 posto
- od 15 hiljada do 16.698 dinara (zajamčena penzija) 3.464 ili 23,80
- Od 16.698 do 20 hiljada 1.856 ili 12,70 posto
- Od 20 do 25 hiljada dinara 1.814 ili 13,10 posto
- Od 25 do 30 hiljada dinara 1.798 ili 12,30 posto
- Od 30 do 40 hiljada dinara 1.268 ili 8,70 posto
- Od 40 do 50 hiljada dinara 433 ili 2,90 posto
- preko 50 hiljada dinara 433 ili 2,90 posto od kojih četiri imaju penziju u visini od 100 hiljada dinara, takozvanu nacionalnu penziju.

USTUPLJENO GRAĐEVINSKO ZEMLJIŠTE OOUR—a „MATEKS"

Izgradnja robne kuće „Mara"

Izvršni odbor Skupštine SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti donio je odluku o ustupanju građevinskog zemljišta OOUR-a „Mateks" Banjaluka za izgradnju robne kuće „Mara" u Ulici Veselina Masleše. Površina zemljišta koje se u stupa iznosi 280 kvadratnih metara. Zemljište na kojem će se izgraditi novi objekt je prethodno opremljeno svim instalacijama za zajedničko i individualno korištenje, te SIZ za prostorno uređenje i komunalnu djelatnost ne preuzima nikakve obveze u pogledu njegovog daljeg uređenja, a OOUR „Mateks" je dužan izgraditi objekat prema usvojenim urbanističko-tehničkim uslovima.

L. M.

BUDŽAK IV

Izleti i posjete

Sekcija za društvenu aktivnost žena iz Mjesne zajednice Budžak IV proteklog vikenda je organizovala dvije posjete. U subotu su obišle Jasenovac i Voloder, a u nedelju u saradnji sa Kulturno-umjetničkim društvom „Veseli brijeg" bili su gosti pacijentima Socijalno-gerijatrijskog centra. Ovo je druga posjeta u ovoj godini tom centru, a obišle su i bolesnike Zavoda za rehabilitaciju „Dr Miroslav Zotović". U planu imaju i odlazak u Dječji dom „Rada Vranješević".

Ž. Šlj.

ZA RADOVE U ULICAMA FADILA ŠERIĆA, FRANCA ROZMANA, MUHURDAREVIĆA I JAROSLAVA HAŠEKA

Izabrani izvođači

Na posljednjoj sjednici Izvršnog odbora Skupštine SIZ-a za prostorno uređenje i komunalne djelatnosti Banjaluke izabrani su izvođači radova za izgradnju saobraćajnice i vodovoda u Ulici Fadile Šerića u Vrbanji u ulicama Franca Rozmana i Muhurdarevića i za izgradnju saobraćajnice vodovoda i kanalizacije u Ulici Jaroslava Hašeka.

Radovi će biti povjereni banjalučkom OOUR-u „Put" koji je do sada izvodio radove kvalitetno i u rokovima. Radovi će OOUR-u „Put" biti ustupljeni za iznos od oko 17 miliona u Ulici Fadila Šerića, u Ulici Franca Rozmana za oko 6 miliona Muhurdarevića za preko 9 miliona i u Jaroslava Hašeka za blizu 5 miliona. Rok početka radova je odmah, nakon potpisivanja ugovora, a završetak za 60 radnih dana.

L. M.

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 60, bijeli luk 200 do 250, kupus 80, kelj 100, karfiol 120, bilva 150, špinat 200, zelena salata 300, paradajz 80 do 120, zeleni paradajz 40 do 50, plavi patlidžan 60, paprika 70 do 120, mrkva 100 grah 350 do 450, mahune 200, krastavci 300, ljute papričice 300 dinara po kilogram.

VOĆE: banane 400, grožđe 120 do 180, kruške 80 do 150, breskve 200, jabuke 80 do 120, šipak 150, lubenice 60, drenjak 150, dinara po kilogramu.

JAJA: 17 do 23 dinara po komadu.

MED: 500 do 600 dinara po kilogramu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 250 do 450, kajmak 500, užički kajmak 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: gerber 60, iris 70, karanfil 30, ruže 50 do 60, gladiole 30 do 40, krizantema 150, dalija 50, astromerija 163 dinara po struku.

Ž.P.

!? SMEĆE

Koliko smo neuredni i sami se možemo uvjeriti. Lokalna omladinska akcija u kojoj su banjalučki srednjoškolci isijecali korovišta i čistili smeće u gradu, nije čestito ni završena a o smeće u gradu ponovo se spotičemo. Dovoljno je baciti pogled na travnjak Paskoline ciglane gdje su samo prije neki dan akcijaši pokupili svaku travku i papirić, pa se uvjeriti u aljakavost koja caruje u većini od nas.

ISPIT POŠTENJA

Novčanik vraćen vlasniku

Marko Ljevar, *radnik „Rudi Čajavec", sa stanom u Njegoševoj ulici 25, položio je ispit iz poštenja sa čistom desetkom. Veliko je bilo iznađenje ovog poštenog sugrađanina kada je u ponedjeljak, 23. septembra, na kosku „Glasa" ispred robne kuće „Zenit" našao novčanik sa 25.000 dinara i svim dokumentima koji su glasili na Bjelana Vitkovića, penzionera iz Banjaluke. Novčanik, sa parama, koje nije ni prebrojao i dokumentima, kojeg nije ni pogledao, Marko je odnio u stanicu milicije da uruče onom ko je izgubio.*

Neamotreni Bjelan Vitković, koji je kupujući iutarnju štampu i cigarete ostavio na novinama novčanik, iznenađio se pozivu u Stanicu milicije Budžak. Još veće je iznenađenje doživio kada su mu predane pare i dokumenti u novčaniku. Odmah je otišao kod poštenog nalazača i ponudio mu nagradu. Međutim, Marko je zahvalio na nagradi. On smatra da je učino ono što je trebalo.

R.M.

JESEN NA BANJALUČKIM GRADILIŠTIMA

KAŠNJENJA POSTALA PRAKSA

● Niz je razloga koji se navode u obrazloženju za kašnjenje u gradnji stanova i drugih objekata, ali je sigurno da je prekoračenje postalo praksa što poskupljuje gradnju i otežava lonako težak materijalni položaj građevinara

Vremenske prognoze da će ovogodišnja jesen biti topla i sunčana ostavlja više prostora za nadu da će građevinari nadoknaditi zakašnjenja na nekim objektima. Od ukupnog broja planirane izgradnje stanova u prošlogodini zakasnilo se i u ovu godinu je prenešeno završavanje 346 stanova. Ove godine je planirana izgradnja 473 nova stana, od kojih će većina biti završena tek sljedeće godine. Razloge za ovo treba tražiti prije svega u nestašicama materijala, nedostatku radne snage, niskim ličnim dohocima građevinara, nekoordiniranosti kooperanata, ali i u neuskladenim cijenama. Kvadratni metar stana izvođač naplati po jednoj cijeni, a ona dok dođe do konačnog vlasnika naraste dva tri puta. Iako su stanovi i ovako skupi pitanje je takođe koliko cijene građevinara prate poskupljenja materijala na tržištu.

Za zakašnjenje izgradnje stambenih i drugih objekata u Banjaluci uglavnom se još mogu kao zajednički faktori navesti nestašica parketa ili stolarije. Uzrok probijanja rokova su uglavnom zanatski, jer isti ću građevinari, grube građevinske i zidarske radove završavaju u roku. Teško je ukratko pokušati objasniti prave razloge specifične i složene situacije u kojoj je građevinarstvo ne samo ove sezone. Ostaje u svakom slučaju činjenica da se već godinama gradani - budući stanari novogradnji unaprijed ne raduju zakazanim rokovima. Za svaki slučaj u svoje planove useljavanja uvijek dodaju bar još desetak mjeseci. Zakašnjenja su, nažalost, postala praksa, a ne iznimka.

Tekst i snimci: D. RELJIĆ

Na Paprikovcu prestižu rok

Ugovoreni rok za izgradnju 109 stanova u naselju Paprikovac za „niz 1" je 15. juli 1985. godine (početak radova) do 15. septembra 1986. godine, za „niz 1 a" početak radova je iz istog perioda prošle godine, a završetak je planiran za 22. septembar 1986. godine. Sada su u toku grubi građevinski radovi, izrada armirano-betonskih konstrukcija i prva faza uvođenja elektrike i vodoinstalacija. Po riječima inženjera **Mile Matijevića**, rukovodioca sektora „niz 1" i „niz 1 a", radovi se odvijaju 20 dana brže od planirane dinamike.

Dvije lamele pod krov

Ako potraje lijepo vrijeme u naselju Paprikovac, većina novih objekata treba do kraja ove godine biti izgrađena do završne (četvrte) etaže, a dvije lamele bi mogle biti stavljene pod krov.

Kasniće završni radovi

Na gradilištu novog dijela Medicinskog centra planirano je da se do Nove godine završi peti, šesti i sedmi sprat građevine, te da se uglavnom završi dobar dio moterskih, fasaderskih, bravarskih i keramičarskih radova. Od građevinskih treruitno se odvijaju radovi na glavnom ulazu, sa prilaznom rampom. Ovaj dio treba biti završen krajem oktobra, informisao nas je **Josip Smišek**, rukovodilac sektora gradilišta Medicinski centar. Na ovom objektu, pored glavnog izvođača OOUR-a Građenje rade i radnici kooperanata - „Kristal", „Alumina", „Polet" iz Beograda, RO „1. maj", „Unioninvest", „Energomont", „Ride Končar", „Bitas". Na radilištu je sada 360 radnika a kasniće završni radovi.

Pred tehničkim prijemom

Takođe naselje Mejdan V, blok K 1 do K8. Od ovih osam zgrada K1 (sa 45 stanova) i K2 (sa 30 stanova) su u završnoj fazi i pred tehničkim prijemom.

Parket odložio useljenje

Objekt E 8 u naselju Mejdan „kasni" dva mjeseca, 36 stanova u ovoj zgradi trebalo je biti završeno 30. jula, ali parket nije postavljen na vrijeme, pa će objekt biti završen 30. septembra. Glavni izvođač radova je GIK „Kozara", OOUR „Standard", a suizvođač ZIRO „Prvi maj" OOUR Drvodjelska. Ovdje je još preostalo postavljanje parketa u trinaest stanova.

Završili četiri objekta

Detalj iz novog naselja Mejdan V, blok M 1 do M 7. Četiri objekta su u ovom naselju završena, a preostale tri su u planu da budu završena sljedeće godine.

UREĐENJE RIJEKA

Bageri u Crkvenoj

● O bezbjeđena su sredstva za uređenje Crkvene, potoka Podstranca i Široke rijeke ● O dutrošenih šest miliona polovinu je dala „Vodoprivreda" BiH

Uz uređenje obala i dna „Čistoća" će uklonili silno smeće iz Crkvene

Pri kraju je uređenje korita i obala Crkvene. Sanacija je počela od Titove ulice do ušća u Vrbas.

Za ovaj posao SIZ za prostorno uređenje i komunalnu djelatnost je sa „Vodoprivredom" Bosne i Hercegovine obezbijedio i potrebna sredstva.

Ove godine je na uređenje korita i obala Crkvene utrošeno oko 6 miliona dinara, s tim što je „Vodoprivreda" učestvovala sa 50 odsto sredstava.

Osim toga, „Vodoprivreda" je obezbijedila i sredstva za regulaciju potoka Podstranac i Široka rijeka.

Planirano je da se saniraju obrušene obale i dno i očisti korito Crkvene.

Za sanaciju dna i obalnih zidova angažovana je „Sava" iz Bosanske Gradiške, dok je čišćenje povjereno „Čistoći" iz Banjaluke.

A.M.

ZAVRŠENA LORA „BANJALUKA 85"

Uspješno obavljen posao

● Obje omladinske akcije u Banjaluci, savezna i lokalna, ispunile očekivanja: mladi su dali stotinu hiljada norma - sati, a vrijednost radova je veća od stvarne

I druga omladinska akcija koja je ovog ljeta organizovana u Banjaluci, uspješno je završena. Riječ je o šestodnevnoj akciji lokalnog karaktera, popularno nazvanoj LORA „Banjaluka 85" u kojoj je 500 banjalučkih srednjoškolaca isijecalo korovišta u gradu, čistilo korita Široke rijeke i bralo voće na plantažama. Ukupna vrijednost radova iznosi 580 hiljada dinara mada je stvarna trostruko veća o čemu Miodrag Hrvačanin, komandant „LORA Banjaluka 85" kaže:

- Za čišćenje i uređenje korovišta u gradu bilo je namijenjeno samo 500 hiljada dinara. Sa toliko para mogla je da se uradi samo trećina posla ali su mladi uradili i isjekli sva korovišta u gradU. Veliki posao obavili su i na plantažama bosanskogradiške RO „Plantaža" u Jablanici gdje su obrali 36 tona voća. S ovom akcijom omladina je uspješno zaokružila ovogodišnje banjalučko akcijaško ljeto.

Prema riječima Hrvačanina na obje akcije, saveznoj i lokalnoj mladi su dali ukupno 100 hiljada norma-sati. Preračunato u novac to je 26.690.000 dinara. Obje akcije završene su bez gubitaka, što čini poseban kvalitet ovakvog vida omladinskog angažmana. Višak sredstava namijenjen je poboljšanju akcijaškog standarda i unapređenju rada društvenih organizacija koje okupljaju mlade.

Na LORA „Banjaluka 85", koja se zvanično zatvara u petak svečanim programom u baštI „Mladost", učestvovale su brigade Metalske, Poljoprivredne, Tehnološke, Ekonomske, Trgovačko-ugostiteljske, Građevinske, Medicinske, Tercijarne, Elektroškole i Gimnazije.

Ž.L.

OTVORENA NOVA KNJIŽARA U BANJALUCI

„Informator" nudi više

● Nova knjižara i papirnica ima izvanredan asortiman koji će se i dalje dopunjavati ● Saradnja sa Univerzitetom „Đuro Pucar Stari" ● Seminar o izradi periodičnih obračuna besplatan za pretplatnike „Informatora"

U Ulici Mirka Višnjića, u prostoru u kojem je ranije bio „Atlas" odnedavno je knjižara i papirnica „Informatora". Ukusno opremljen prostor, raznovrstan i kvalitetan asortiman temelj su pretpostavka ma da će se ovdje dobro poslovati i biti na usluzi građanima i kolektivima.

U okviru OOUR-a Novinsko-izdavačka kuća koji je u sastavu „Informatora" je i radna jedinica u Banjaluci. Informator je eminentno ime, po mnogima i najznačajnija izdavačka kuća u oblasti prava i ekonomije. Ovaj kolektiv je i organizator seminara za izradu periodičnih obračuna koji će se održati u banjalučkom Domu kulture 2. i 3. oktobra ove godine, a za pretplatnike lista „Informator" je besplatan.

- Trenutno nas je petoro zaposlenih. Značajno je to što je troje zasnovalo radni odnos sa evidencije SIZ-a za zapošljavanje. Ovih dana završen je konkurs za još tri radna mjesta. Mi ćemo pokrivati područje Bosanske krajine. Banjaluka je, dakle, dobila još jednu kompletnu i dobro opskrbljenu knjižaru. Sada uglavnom imamo robu „Informatora", ali ćemo s vremenom proširivati asortiman. Najvažnije je da se uspostavlja bliži kontakt sa ovim područjem - kaže Nihad Bahlijarević, rukovodilac Predstavništva u Banjaluci.

Asortiman bi u najkraćem izgledao ovako: kancelarijski materijal i pribor, sve vrste obrazaca i formulara, namještaj, pisaći i računski strojevi, galanterijski proizvodi, kalendari, rokovnici, adresari, telefonski imenici, priručnici, udžbenici, rječnici, leksikoni...

Prisustvo „Informatora" u Banjaluci podstaknulo je i mogućnost saradnje sa Univerzitetom „Đuro Pucar Stari" Već ima najava da bi ova kuća štampala knjige pojedinih univerzitetskih profesora.

Dakle, višestruke su koristi „Informatorovog" dolaska na ovo područje. Sudeći po onom što se ovdje još nametrava uraditi saradnja će se širiti.

A.K.

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta za zaštitu za 24. i 25. septembar 1985. godine, koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 57, Borku 42, Međašu 52, Vrbanji 73, Osmici 83. Dozvoljena granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracije čađi po kubnom metru izmjerene su u Centru 40, Borku 29, Međašu 26, Vrbanji 32, Osmici 21. Dozvoljena granica kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

SPORTSKI ŽURNAL

ZBOG TEŠKE POVREDE KUKOVA

Oproštaj Jure Franka

Jedan od najboljih jugoslovenskih smučara Jure Franko, osvajač srebrne olimpijske medalje u Sarajevu, zbog teške povrede kukova prije vremena morao se oprostiti od aktivnog bavljenja smučanjem.

— Povrijedio sam se prije četiri godine u Ebnat Kapelu. Sve do prošle godine povreda mi nije smetala. Međutim, na početku ove sezone i jakim pripremama u Hintertuksu ponovo sam se povrijedio. Nakon savjetovanja sa ljekarima, morao sam se odlučiti ili za zdravlje ili za prosječne rezultate. Ovo prvo je važnije i ubuduće smučanjem ću se baviti samo rekreativno.

Odlaskom Jure Franka, legende jugoslovenskog smučanja, „plavi" tim će biti izuzetno hendikepiran, kao i kompletan snježni sport. Inače, Franko je student treće godine Fakulteta za fizičko vaspitanje u Ljubljani i sportsku karijeru će, vjerovatno, nastaviti kao učitelj smučanja.

PROFESIONALNI BOKS

SLOBODAN BOLJI OD SPINKSA

Nakon meča za titulu apsolutnog prvaka svijeta u profesionalnom boksu između **Larija Holmsa i Majkla Spinksa,** koji je, uzgred, razočarao, u bokserskim krugovima povela se rasprava — da li bi se naš olimpijac **Slobodan Kačar,** danas uspješan profesionalac, mogao boriti za svjetski tron.

Marijan Beneš je izjavio da bi Kačar, bez obzira na razliku u težini, svojom tehnikom i vještinom i bokserskim talentom nadmašio Spinksa.

Jedan od boljih poznavalaca profesionalnog boksa u Evropi **Toma Hladni,** inače novinar lista „Sport", kaže:

— Slobodan je potvrdio svjetsku klasu, a ja ne pamtim lošiji meč za titulu prvaka od ovog između Spinksa i Holmsa.

KOVAČEVIĆIJADA NA BORČEV NAČIN

PLAČANJE PO „UČINKU"

Kapiten Borca Abid Kovačević u nedavnom intervjuu za „Nedjeljni Glas" izjavio je da je on fudbaler u ekipi 99 posto, a tek 1 posto tehnički direktor kluba. Rekao je još da se on i tako odnosi prema svojim obavezama u Borcu. Istakao je, dalje, da je bilo nepravedno što je ljetos „prozivan" da je otišao na odmor u vrijeme prelaznog roka kada je, između ostalog, ekipu napustio jedan od stubova Mlodrag Đurđević.

Sve je, dakle, Kovačević lijepo objasnio, svoja zaduženja i obaveze u Borcu — igrač 99, a tehnički direktor 1 posto.

Međutim, na blagajni kluba je drugačije: Kovačević svaki mjesec primaličnu dohodak po osnovu da je tehnički direktor — blizu pet miliona u startu — za dva miliona više nego ostali igrači. Kako to objasniti?!

KO ČEKA DOČEKA

PRVENAC HADŽIĆA

Na prvenstvenoj utakmici Republičke fudbalske lige Kozara — Borac (Čapljina) standardni bek domaćina Emir Hadžić postigao je efektan pogodak. Aplauz je trajao znatno duže nego što je to uobičajeno, a objašnjenje je stiglo po završetku meča od Damira Raosa, takođe strijelca na ovom meču:

— Otkako igramo fudbal zajedno — a to je više od deset godina — ovo je prvi gol Hadžića, a koliko mi je poznato i prvi pogodak u njegovoj karijeri, ukoliko se ubrajaju samo prvenstveni mečevi.

NJ. V. gol

Beširevićeva radost

Centarfor Borca Suad Beširević, koji je sa pet golova najefikasniji u ekipi Banjalučana u tekućem prvenstvu, na nesvakidašnji način — kao na slici — raduje se svakom pogotku. Stisnutih pesnica trči prema gledalištu.

— Gol je najuzvišeniji čin u fudbalu. Ja ga tako i doživljavam. Otkako sam došao u Borac, najviše sam naučio od Fazlića, koji mi je pokazao kako treba šutirati glavom, a kako nogom, uz neizbježno posmatranje golmana u oči — kaže Beširević.

JEDAN JE KARADŽA

LETEĆI DOKTOR

Rukometaš Borca Jerolim Karadža ostao je pojam sportiste. Fer i korektan borac na terenu, veliki kapiten, vrhunski rukometaš koji je dobio epitet „leteći doktor". I rekreativno igra u Zagrebu, za „mali" klub „Mladost".

Bravura Karadže na fotografiji snimljena je 31. marta 1979. godine u Bjelovaru, na meču veterana Borca i Partizana. Rezultat je bio 28:23 za Banjalučane.

SPORTSKI VREMEPLOV

FK PODGRMEČ

Fudbalski klub Podgrmeč iz Sanskog Mosta, osnovan 4. aprila 1944. godine, i po tome je prvi sportski klub u novoj Jugoslaviji, jedan od najvećih uspjeha ostvario je igrajući u Republičkoj ligi Bosne i Hercegovine. Ovo je ekipa iz 1974. godine, koja je igrala u Republičkoj ligi: Omerbašić, Tešić, Velić, Crnalić, Rakić, trener Ibro Cernić (stoje), Bašić, Nijaz Smajlović, Šefik Smajlović, Karakaš, Hrnjić, Unkić (čuče).

KOMENTAR KARIKATURISTE

Rajko Pušić

NOVI ODNOSI U BANJALUČKOM SPORTU

Podrška košarkašima

BANJALUKA - Radnici INCEL-ovih osnovnih organizacija udruženog rada dali su punu podršku košarkašima Borca kroz materijalno obezbjeđenje, a ostvaruju svoje interese putem trećine delegata u Konferenciji i Predsjedništvu Kluba. Međusobna prava i obaveze INCEL-a i Košarkaškog kluba Borac regulisani su samoupravnim sporazumom o saradnji koji su juče potpisali Sead Maglajlija predsjednik Poslovodnog odbora INCEL-a, i Brane Kosić, predsjednik KK Borac.

KOŠARKA

„MALENE" NE MIRUJU

SA TURNIRA NA TURNIR

● U10 dana „malene" su igrale na četiri turnira i odigrale 10 utakmica ● Na redu tradicionalni turnir Mladog Krajišnika koji počinje u petak

BANJALUKA - Ne sjećamo se da su košarkašice Mladog Krajišnika imale do sada intenzivniji pripremni period. To se posebno odnosi na septembar. U posljednjih 10 dana Banjalučanke su učestvovale na četiri turnira i odigrale 10 utakmica. Da se podsjetimo: 13. i 14. odigran je turnir Revije u Šibeniku, zatim je uslijedio finalni turnir takmičenja za Kup, odigran u Busovači, i iz Busovače put je odmah vodio za Split, gdje su u petak, subotu, nedjelju i ponedjeljak odigrana dva turnira! Domaćin prvoga turnira bila je ekipa „Lavčević" i Banjalučanke su nakon pobjede nad ekipom Ježica igrale u finalu sa Lokomotivom iz Košica. „Malene" su pretrpjele poraz i zauzele drugo mjesto. Na turniru Jugoplastike Banjalučanke su zauzele treće mjesto: poražene su od Jugoplastike (89:64) i Revije 80:57, a pobjeda je zabilježena u susretu sa Omišem - 83:74. S obzirom na to da je i ovoga puta ekipa bila nekompletna, bez **Slađane Golić, Sande Vuković i Velinke Đulić**, teško je bilo očekivati bolje rezultate. Treba napomenuti da je na posljednjem turniru ekipu vodila - **Katica Ljubičić!**

Od brojnih utakmica najveću korist imale su mlade košarkašice, koje su dobile priliku da dosta igraju i stiču rutinu.

Sada je na redu ponovo turnir, ovoga puta je domaćin Mladi Krajišnik, a pored domaćina učestvuju: **Crvena zvezda, Partizan, Revija, Ježica, i Jugoplastika.** Turnir, koji počinje u petak, igra se po liga-sistemu, znači svaka ekipa će odigrati pet utakmica, a ljubitelji košarke za tri dana mogu posmatrati 15 prvoligaških susreta!

E.G.

KRAJIŠKA REGIONALNA LIGA

Bišćani nezadrživi!

BSK — KOMBINAT KRAJINA 74:86 (47:41)

SUDIJE: Šikanjić i Popović, dvorana „Borik", gledalaca: 200.

BSK: Šućur 12, Puhalić, Kondić 2, Radošević 16, Pajić 4, Bilalbegović, Dobraš 20, Gašpar, Čovičković, Karalić 6, Ramić, Vučković 4.

KOMBINAT KRAJINA: Miljuš 19, Majstorović 25, Mešić 8, Stojić, Bagić 13, Mujić 3, Medenica 12, Orešković 6.

BANJALUKA - Da bi se što bolje pripremili za start Republičke lige, BSK je prihvatio molbu Bišćana da susret posljednjeg kola odigraju 20 dana ranije! Prema igri u prvom poluvremenu izgledalo je da će Banjalučani nanijeti prvi poraz lideru prvenstva. BSK je igrao odlično, imao stalnu rezultatsku prednost i gostima je teško uspijevalo da uspostave ravnotežu. Međutim, u nastavku odnos snaga na terenu se promijenio, Bišćani su sa dvije uspješne serije koševa, prvo 110, a zatim 90, preokrenuli rezultat u svoju korist i zabilježili pobjedu. Praktično, to znači da će Kombinat Krajina takmičenje završiti bez poraza!

E.G.

ZONSKA LIGA BIHAĆ

REZULTATI 13. KOLA: Velika Kladuša: Krajišnik - Ždralovac 79:77, ŠIPOVO: Pliva - 25. maj 60:70, BOSANSKI NOVI: Sloboda II - Uzor 0:20 (bez borbe), BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Bratstvo 106:65.

TABELA

1. Mladost	13	11	2	1060:806	24
2. 25. Maj	13	9	4	893:869	22
3. Pliva	13	8	5	847:752	21
4. Uzor	13	9	5	825:773	21
5. Bratstvo	13	6	7	838:822	19
6. Ždralovac (-1)	13	6	7	791:817	18
7. Krajišnik (-1)	13	3	10	624:870	15
8. Sloboda II	13	0	13	0:260	0

U 14. POSLJEDNJEM KOLU SE SASTAJU - BOSANSKO GRAHOVO: Ždralovac - Mladost, BOSANSKA KRUPA: Bratstvo - Pliva, CAZIN: 25. maj - Sloboda II, KLJUČ: Uzor - Krajišnik.

BSK DOČEKUJE BRATSTVO IZ BOSANSKE KRUPE

Derbi na Čairama

U fudbalskom klubu BSK mobilna je atmosfera pred subotnji derbi na Čairama, gdje stiže čvrsta ekipa Bratstva iz Bosanske Krupe. Očekuje se da čeovom meču prisustvovati izuzetno veliki broj gledalaca, jer on o mnogo čemu odlučuje. Prije svega, odlučuje da li je BSK ili Bratstvo spremnije za napornu trku u borbi za prvo mjesto.

Predsjedavajući Predsjedništva BSK-a **Rodoljub Petković kaže:**

- U klubu su sve aktivnosti podređene susretu sa Bratstvom. Imali smo sastanak i sa fudbalerima i skrenuli im pažnju na značaj utakmice. Inaček, Krupljani su poznati kao čvrsta ekipa i sa njima nikada nismo lako izlazili na kraj, bez obzira na to što je tradicija na našoj strani.

Prošli susret BSK-a, kada je savladao Borca iz Bosanske Dubice, pratio je i trener Bratstva **Hakija Beganović**. Na kraju meča je rekao:

- BSK je favorit protiv nas. Ima uistinu kvalitetnu ekipu. Međutim, Banjalučani će imati priliku da vide i jedno novo Bratstvo.

Susret između BSK-a i Bratstva igra se u subotu, na stadionu Čaire, a počinje u 15,30 sati.

KUP—TAKMIČENJA

DANAS DRUGO KOLO

BANJALUKA - Danas (četvrtak) sa početkom u 16,30 na rasporedu su utakmice drugog kola takmičenja za Kup maršala Tita. Najinteresantniji susret igra se u Vrbanji između Jedinstva i Željezničara. U ostalim susretima sastaju se: Napijed - Polet, Nektar - Slavija, Mladost - BSK, Bratstvo - Lauš, Jelšingrad - Vrbas.

Ž.T.

RUKOMET

PRVA SAVEZNA LIGA

Bod blizu i daleko

INFOSISTEM — BORAC 17:16 (9:8)

SUDIJE: Popov i Stakić (Novi Sad); dvorana „Kutija šibica"; gledalaca: 600, sedmerci: Infosistem 2(2), Borac 1 (0); isključenja: Infositem 6 (Perkovac, Berčić i Marković), Borac 8 minuta (Nikolić 2 × 2, Puc, i Smailagić).

INFOSISTEM: Strmečki, Križanović 3, Perkovac 9, Tatić, Jarak, Vujica, Zovko 2 (2), Berčić 1, Češo, Marković 7, Lalić 3, Ševerdžija.

BORAC: Arnautović, Milošević, Saračević 5, Uzeirović 2, Talić, Smailagić 4, Brakočević, Puc 3, Dakić, Nikolić 1, Ramljak 1, Handan.

ZAGREB — Ni izvanredne odbrane golmana Zlatana Arnautovića nisu pomogle Borcu da u zagrebu ostane neporažen. Reprezentativi vratar spašavao je sve što se spasiti može, ali Borcu nije uspio da spasi bod!

Kod gostiju posebno slabo funkcionisala je odbrana. Bilo je niz grešaka. Uz sve to napada je bio tek solidan pa je onda jasno da se povoljan rezultat nije mogao ostvriti. Izgleda da je utakmica iz pripremnog perioda, na turniru u Cazinu, kada su se banjalučani poigravali sa Zagrepčanima, pomalo uspavao igrače Borca i to je bila cijena ovog poraza.

Infosistem nije briljirao. Šta višepružio je prosječnu igru. Tokom cijelog susreta domaćin je imao prednost, samo u tri navrata (u 9, 27 i 48. minutu) ona je iznosila dva gola, sve osalo bila je borba puna neizvjesnosti. Međutim, u tim kritičnim trenucima Zagrepčani su sačuvali prisustvo duha, nisu gubili glavu i tako se njihov bodovni saldo uvećao za dva vrijedna poena.

Nakon utakmice u Zagrebu, rukometaši Borca produžili su za Tel Aviv.

Momo JOSKIMOVIĆ

PELISTER PRVOLIGAŠ

BEOGRAD - Rukometaši Pelistera iz Bitolja pobijedili su u „majstorici" bjelovarski Partizan sa 21:15. Ovom pobjedom Pelister je postao 14. član Prve savezne lige, dok će Partizan takmičenja nastaviti u Drugoj saveznoj ligi.

Iz tehničkih razloga korektura na sportskim stranama nije izvršena

Redakcija

FUDBAL

„LIGA MLADIH" BOSNE I HERCEGOVINE

Druga pobjeda Borca

BORAC — ŽELJEZNIČAR (SA) 5:3 (4:3)

STRIJELCI: Šomić 25. i 43, Popović 7, Nikolić 15. i Šukalo 89. za Borac, a Cvitanović 30, i 77. i Osmi 35. minut za Željezničar; sudija: Hasić (Banjaluka) - 7; Gradski stadion; gledalaca: 300

BORAC: Smajić 7 (od 46. Babić 8), Mandić 7, Raičević 6, Vranješ 7, Malbašić 6, Zdjelar 8, Bašić 6 (od 36. Maunić 6), Nikolić 6 (od 46. Ritan 6), Lemić 6, Popović 8 (od 50. V. Kovačević 6), Šomić 7 (od 65. Šukalo 7).

ŽELJEZNIČAR: Đzelilović 5, Ninković 6 (od 70. Smječanin-), Đorđević 8, Đžafić - (od 25. Cvitanović 7), Šešlija 6, Dalagija 6, Janković 6 (od 60. Alispahić 6), Smajlović 6, Smajić 8, Osim 7, Šavija 7 (od 46. Fočić 7).

BANJALUKA: Malobrojni gledaoci vidjeli čak osam golova u susretu trećeg kola Lige mladih između Borca i Željezničara. Fudbaleri oba sastava u večem dijelu utakmice kretali su se dosta sporo, a zahvaljujući boljoj preciznosti svojih napadača i raspoloženim golmanima Smajićem i Babićem domaćini su slavili i drugu pobjedu. Sve je odlučeno nakon samo 25. minuta igre. Borac, predvođen Popovićem, u tri navrata dosta lako je nadmudrio je protivnika i za kratko vrijeme golovima Nikolića, Popovića i Šomića poveo sa 3:0. Do kraja susreta prednost je rutinski sačuvana, iako su u nastavku gosti iz Sarajeva u više navrata opasno ugrozili gol mladog Babića.

U.P.

MEČ U MOSKVI

PONOVO REMI

MOSKVA, 25. septembra (Tanjug) - Osma partija šahovskog meča za titulu prvaka svijeta između anatolija Karpova i Garija Kasparova završena je danas u nastavku, remijem u 49. potezu. Bijele figure imao je Karpov koji je predložio podjelu poena. Rezultat u meču je 4,5:3,5 za karpova. Deveta partija u kojoj Kasparov ima bijele figure igra se sutra.

ŠAHOVSKA PRIČA

SVI OKO KLUBA

● „Željezničar" iz Dobrljina jedini seoski šahovski klub koji se takmiči u Republičkoj ligi BiH

DOBRLJIN - Prije devet godina gotovo stidljivo šahisti Dobrljina prijavili su se u Međuopštinsku ligu „Prijedor. Tada ni najveći optimisti nisu očekivali da će „Željezničar", kako nadenuše ime klubu, već od početka skrenuti pozornost šahovske javnosti i zaljubljenika te drevne igre. Ovo selo, udaljeno 13 kilometara od opštinskog središta - Bosanskog Novog, za samo godinu dana takmičenja u Regionalnoj šahovskoj ligi okupilo je u klubu stotinjak članova. Ta organizacija postala je ožer oko kojeg se okupilja i mlado i staro u Mjesnoj zajednici Dobrljin. Svemu tome dprinijeli su i uspjesi kluba. Prošla godina biće posebno zabilježena kada su u pitanju takmičarski rezultati. Prvo mjesto u prijedorskoj regiji i plasman u Republičku šahovsku ligu ispred vječitog rivala, ekipe „Sane" iz Bosanskog Novog, dali su nov pečat u radu ekipe. Treninzi su postali obaveza, a teoriju šaha uče i pionirska, ženska i seniorska ekipa. Razredu pojedinih partija i početne poteze na šezdeset četiri crnobijela polja analiziraju i uče od najmlađih do onih koji uopšte ne igraju za klub.

U Republičkoj ligi-grupa Zapad najviše se očekuje od majstorskih kandidata **Dragana Ignjatovića i Mile Stojnića** a za ostalim pločama uglavnom će i dalje biti **Nebojša Kolundija, Nedeljko Anđelić, Simo Čolić, Milan Vuković, Nenad Arbutina, Marinko Dejanović, Vesna Prošić, Vera Gligić, Svjetlana Čolić, Zoran Stojaković i Mirko Damjanić.**

Ovaj jedini seoski šahovski klub u Republičkoj ligi - grupa Zapad neće tragično primiti ukoliko ove godine ne uspije ostati u rangu u koji se plasirao.

- Naš cilj je omasovljenje i zadovoljavanje potreba mladih u Dobrljinu, a jedan od načina za to jeste igranje šaha. Međutim, to ne znači da nečemo pokušati da se zadržimo u Republičkoj ligi, mada nam je ona dosta skupa, s obzirom na mjesta u koja trebamo putovati na odigravanje mečeva, - kaže Dušan Dejanović, predsjednik u klubu.

F. KORAJAC

MEĐUOPŠTINSKA LIGA BANJALUKA

START 29. SEPTEMBRA

ŠAH

BANJALUKA - U ovogodišnjoj ligi nastupaju klubovi iz Banjaluke, Bosanske Gradiške, Kotor-Varoša, Prnjavora, Skender-Vakufa i Laktaša. I ove godine šahisti ŠK „29. april" iz Čelinca otkazali su učešće kao i u Srpcu. Nije jasno zašto ovi dva kluba, koji su jedini u ovim opštinama, ne učestvuju u Međuopštinskoj ligi Banjaluka. Na sastanku Međuopštinskog saveza, uz prisustvo predstavnika svih klubova, dogovoreno je da se o ovome izvijeste društveno-političke organizacije u Čelincu i Srpcu. Nakor žrebanja klubovi su uvršteni u tabelu: **1. Mladost (Kotor-Varoš) 2. Partizan (Vrbanja), 3. Mladost (Zalužani), 4. POŠK (Potočani), 5. Mladost (Laktaši), 6. Željezničar (Banjaluka), 7. Partizan (Banjaluka), 8. Progres (Skender-Vakuf), 9. „Mladen Stojanović" (Prnjavor), 10. Kozara (Bosanska Gradiška).**

U prvom kolu, koje se igra u nedjelju, 29. septembra, sastaju se: Mladost (KV) - Kozara, Partizan (V) - „Mladen Stojanović", Mladost (Z) - Progres, POŠK - Partizan (BL), Mladost (L) - Željezničar.

Poznavajući igrački kadar svih klubova za prvo mjesto biće se „Mladen Stojanović" (Prnjavor), Kozara (Bosanska Gradiška), i novajlija u ligi Partizan (Vrbanja). - Prvak lige u godini 1986. takmičiće se u Republičkoj ligi-Zapad.

D.VJEŠTICA

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 964
Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg1, Dc7, Td7, Sg3, pješaci a4, b3, c4 (7)

Crni: Kh8, Da8, Te6, Sf8, Sg2, pješaci a6, b6, e6, f6 (9)

Bijeli vuče i dobija!

Pozicija je nastala u partiji Karpov - Čom (Bad Lauterberg, 1977) u kojoj je trostruki šampion svijeta odigrao samo jedan ubitačan potez i protivnik se predao.

Rješenje prošlog zadatka: 1. Lb7 Db7 2. De8 Ka7 3. Ld4 Ka6 4. Da5 mat!

KOMUNISTI NA OPTUŽENIČKOJ KLUPI:

KROZ REŠETKE – SLOBODA

Piše Dušan PROTIĆ

13

Heroji radničke klase

U istražnom zatvoru **Sava Nikolić** je ležao u istoj ćeliji sa **Iljom Lazarevićem.** S vremena na vrijeme bilo im je dozvoljeno da dobijaju novine. Tih dana baš, valjda podstaknuta interesovanjem publike za Stejićev slučaj, a svakako i drugim razlozma, **„Politika"** je donosila u nastavcima feljton o neuspjelim atentatima na **kralja Milana Obrenovića.** Pisac tih redova je naročito slikovito prikazao lik policijskog provokatora **Krezovića,** koji je poslije svih svojih usluga režimu bio obješen! Inspirisan time, Ilija Lazarević je ironično dobacio Nikoliću: „Ti češ, Savo, biti drugi Krezović"! Ovaj mu ljutito odgovori: „Ne brini ti za mene. Bolje razmišljaj kako češ svoju glavu izvući".

Poslije govora optuženih predsjedavajući je zaključio pretres i objavio izricanje presude za četvrtak, 23. februara, u 15 sati poslije podne.

Taj dan je u javnosti očekivan s velikim interesovanjem, naročito među naprednim ljudima koji su uvidjeli svu besmislenost i monstruozonost Vidovdanskog procesa.

Dvorana suda je i ovoga puta bila prepuna. Kad je u nju ušlo sudsko vijeće, optuženi su ustali da stojeći saslušaju presudu. Čitanje presude trajalo je sat i po. Sud je ovoga puta morao priznati da u Novom Sadu nije održana nikakva „tajna sjednica" KPJ na kojoj je odlučeno o atentatu na regenta, kao i to da narodni poslanici - komunisti nisu nagovarali Stejića na to djelo niti su lično organizovali atentat. Ispunila se optužba Narodne skupštine da će njeno izručivanje komunističkih poslanika sudu biti kad-tad obilježeno kao lakomisleni i tendenciozni politički akt. Predsjedavajući je na kraju izjavio da „postojanje" djela komplota nije ničim dokazano".

Zatim je pročitao samu presudu:

„Na osnovu svega izloženog, sud je donio sljedeću presudu: da se optuženi Stejić za djelo čl. 87. i 87. b i za 9 djela pokušanog ubistva, kazni smrću; da se Čaki za djelo iz čl. 87. a u vezi sa čl. 87. b podi kazni sa 20 godina robije u lakom okovu; da se Vladimir Ćopić, Filip Filipović, Života Milojković, Vladimir Mirić, Dragan Marjanović, Lazar Stefanović, Ivan Čolović, Nikola Kovačević i Đuro Salaj — za pokušaj djela iz čl. 90. 2. stav (pripremanje veleizdajničkog preduzeća) — kazne sa po 2 godine zatvora: da se Mojseš Kovačević, Ćopić, Filipović, Trebnjac, Ilija Lazarević, Andrija Valenta, Jovan Nešić, Jovan Vimislicki, Franjo Bukovenski, Đorđe Stanković i Klara Libiš optuženi za djelo iz čl. 87. a u vezi sa čl. 87. b, oslobode kazne kao nevini; da se optuženi Julka Lazarević po čl. 51. pusti ispod suđenja; da se Milojković, Marjanović, Stefanović, Čolović, Kovačević, Salaj, Palikaš, Sava Nikolić, Andreja Polgar, Filipović, Bereš, Drobni, Jovan i Emil Oros, Klara Libiš, Boriška Farkaš, optuženi za djelo iz čl. 88 (komplot), pod 4 optuženi Sava Nikolić još iz čl. 85. a, za koje je sud našao da ne postoji, puste ispod suđenja".

„Borba" o Vidovdanskom procesu

Osvrćući se na poraz Vidovdanskog procesa, „Borba" je tih dana u svom uvodniku pod naslovom **„Moralni slom vladinog političkog kriminala — radnička klasa i Beogradski proces"** pisala:

„Rezultati inkvizitorske istrage, optužbe vlade pretvorili su se u ništa. Novosadske sednice, koje je vlada izmislila da dokaže vezu Komunističke partije i njenog Izvršnog odbora sa atentatom, te sednice, kao i nikakvih terorističkih organizacija, nije bilo. Sam sud, sud jedne radništvu protivne klase, morao je optužene komuniste, među njima komunističke poslanike, odnosno IO Komunističke partije, rešiti od svake krivnje bilo u saučestvovanju i spremanju atentata bilo u komplotu.

U izvještaju o stanju u jugoslovenskim robijašnicama, pisanom 1935. godine, Josip Broz je napisao: „... Režim bi, dapače, volio da svi komunisti polude, zato se toliko i trudi da drugovima čim više ogorči život, bilo moralnim ili fizičkim patnjama..."

I evo u čemu je vladih poraz: na ovim pretpostavkama vlada je donela Zakon o zaštiti države i poništila komunističke mandate. I te pretpostavke su sada sudbeno srušene, dokazane kao laž. Ako se tome doda, pak, da nešto manje od ostalih 50 komunističkih poslanika vlada uopšte nije mogla zadržati pod istragom, još manje ih izvesti pred sud, onda je stvar ovakva: pretpostavke za Zakon o zaštiti države su lažne, dakle, i zahtev njihov, sam Zakon o zaštiti države je lažan. I može li jedna vlada koja se naziva parlamentarnom dalje podržati tu laž?"

Članak se završava pozivom:

„Dosta je političkog obesprav ljivanja, dosta je političkog kriminala nad radničkom klasom? Na slobodu sa njenim političkim osuđenicima! Na slobodu sa celom radničkom klasom!"

Stejiću je docnije kazna smanjena na 20 godina teške tamnice.

Kakva je zatim bila njegova sudbina?

Ovaj hrabri i nepomirljivi revolucinar proveo je punih sedam godina u samici — okovan, bolestan i duševno poremećen usljed mučenja i psihičke torture koju je pretrpio za vrijeme famozne istrage i izdržavanja kazne.

Doček sa „Internacionalom"

Komunistički koji su se takođe nalazili tada na robiji u Sremskoj Mitrovici, pričaju da su ovom džinu od čovjeka, kada su ga poslije mnogih štrajkova i demonstracija političkih zatvorenika u kaznionici prebacili kod njih, potekle suze. Njegovi drugovi komunisti - robijaši iz takozvane „mladićske zgrade" u kaznioni dočekali su ga tada sa „Internacionalom". Bio je to potresan trenutak u životu robijaša.

Kada je **Josip Broz** poslije izdržane robije 1935. godine otišao u SSSR, napisao je jedan izvještaj o stanju u jugoslovenskim robijašicama pod naslovom: **„Iz života komuniste na robiji u Jugoslaviji".** Kopija tog izvještaja čuva se danas u istorijskom arhivu CK KPJ. U njemu, između ostalog, piše:

„... Na robiji još ima nekoliko drugova, koji već 14 godinu robuju. Dvojica od tih jesu drug Čaki i Stejić, suđeni - prvi na doživotnu robiju, a drugi na smrt zbog pokušaja atentata na regenta 1921. godine — ali je i Stejić pomilovan na doživotnu robiju. O bojicu je režim uspio duševno uništiti strašnim mukama, najprije u policiji gdje su ih u Glavnjači zvjeski mučili, a kasnije i na robiji. U mitrovačkoj kaznionici bili su obojica 7 godina u teškim okovima i u strogim samicama. Mučeni i maltretirani i dalje u kaznioni, ti heroji radničke klase postali su duševni bogalji. Ali u svijetlim momentima uvijek su oni stari oduševljeni borci, spremni da se svakog časa i dalje bore. I najstrašnijim mukama i dugotrajnim trpljenjem režim njih nije uspio slomiti. Drug Čaki je star skoro 60 godina. Poznati i obljubljeni vođa i borac vojvođanskog proleterijata bio je on prije no što je pao na robiju. Svaki put kad se na robiji vodila borba štrajkom gladu, drug Čaki je izdržao do kraja. Bilo je to u petnaestodnevnom štrajku gladu 1927. godine u Mitrovici. Onda kratak uspješni štrajk 1931. godine u Lepoglavi, zatim drugi šesnaestodnevni štrajk gladu u Lepoglavi 1931. godine. Fizički i duševno iscrpljen, taj se stari proleter volio radije poginuti u borbi, nego da bude štrajkbreher ili da se da čak i od vlastitih drugova nagovoriti da jede, jer drugovi, vodeći računa o njegovom stanju, predložiše mu da ne štrajkuje.

Tito o Stejiću

Drug Stejić je već 14 godina u Mitrovici. Njega režim ne prebacuje u druge zatvore, jer se je uvjerio da je uspio Stejića strašnim mukama, kroz niz godina, toliko umno onesposobiti da mu više nije opasan. Stejić je zaista postao umobolan, usljed svih muka što je morao da pretrpi. Na primjer, on stalno svakog ubjeđuje kako je pronašao jedan patent, po kome se može snijegom ložiti peć, tako da bude čovjeku upravo vruće u sobi. Osim toga patenta, on govori da je pronašao još nekoliko, ali svi ti patenti polaze do snijega i od leda. Zašto drug Stejić stalno fantazira baš o snijegu i o ledu, nije li to karakteristično? Iz toga se da zaključiti kako strašno je on morao patiti kroz čitavih sedam godina, okovan u teške okove, koji su mu užasno iznakazili noge u studenoj samici, gdje se ni u najvećoj zimi ne loži. Napola poludjevši od svih patnji i studeni u njegov se bolesni mozak uvrtila fiksna ideja da se može iz snijega i leda stvoriti toplota. Da je drug Stejić pokraj svega toga mogao ostati živ, može zahvaliti tome što posljeduje ogromnu fizičku snagu. Razumije se da je sada i fizički skršen, obolio je škrofuloze itd. Otkad su počeli dolaziti mnogi drugovi komunisti na robiju, njegov je um opet pomalo oživio, naročito kad su drugovi uspjeli da ga dobiju u svoju sredinu. U stalnom saobraćaju sa drugovima, on je počeo da se pomalo oporavlja, umno i fizički. Ali je poslije štrajkova drugova glađu opet bačen među kriminalce, jer režimu nije u interesu da poludjeli komunista opet ozdravi. Režim bi, dapače, volio da svi komunisti polude, za to se toliko i trudi da drugovima čim više ogorči život, bilo moralnim ili fizičkim patnjama".

Poslije ponoći 22. avgusta 1941. godine Stejić je zajedno sa grupom od 32 komunista — robijaša iz Mitrovice: Jovanom Veselinovim, Ivanom Mačekom, Paškom Romcem, Stankom Paunovićem i drugima — pobjegao kroz prokopani kanal i otišao na Frušku goru među partizane. Revolucionar je najzad doživio da bude u revoluciji. Ali sreću konačnog oslobođena zemlje, oslobođenja svoje klase iz okova eksploatacije nije dočekao: poginuo je za vrijeme borbi u petoj ofanzivi 1943. godine.

(Kraj)

ROMAN U NASTAVCIMA (24)

Irfan HOROZOVIĆ

REA

Sad je bio red na mene da se iznenadim. Andrea mi to nije rekla. Kako je Jakobina mogla tako nešto i pomisliti.

— To nije istina! To nije istina! Tad je to vikala. Tad kad je imala šesnaest godina. Poslije one silne šutnje je počela govoriti da ga je ona ubila. Ona, zamislite. Ali, to nije istina. Ja znam. Čitavo sam vrijeme bila tu. Zna i doktor Markota. I pokojni Celestin i Cvijeta. Svi smo to znali. Andro je umro od bolesti.

Nisam joj vjerovao ni riječ, iako sam zaista bio iznenađen. Zar je moguće da takvo nešto Damir ne zna. Da mi je ovo ispričao iz čiste zlobe.

— Što vrijeme više prolazi — nastavila je Jakobina smirenije ona više vjeruje u to. Niko je ne može razuvjeriti, iako i sama zna da to nije istina. Ona Andru čak nije ni udarila konjićem. Možda je samo zamahnula, pa joj se usjeklo u svijest. Na njegovoj glavici nije bilo nikakve povrede, razumijete li.

Otvorio sam usta, ali ništa nisam rekao. Nisam ni znao šta da kažem. Učinio sam se gnusan samom sebi. Osjećao sam, znao sam da Jakobina govori istinu. I tu se više nije imalo šta reći. Vidio sam ponovno pred očima Andreu kako mi govori da ga nije ubila, vidio sam njene izmučene oči, slutio sam bol u njenoj duši, bol koji se razrastao iz sjećanja kao što je i neka pomisao možda, neko osjet, počeo poprimati oblik zločina. Ništa nisam bio shvatio. Da li sam to i mogao?

— Ona će ležati danas. Ne želi da ikog vidi. Sutra će joj već biti sasvim dobro. To je rekao i Markota. Treba da otputuje negdje. — Tako je govorila Jakobina.

— Ja ću otići sutra — rekao sam.

— To sam i mislila — brzo je dodala Jakobina. Nije se iznenadila. To je i očekivala. Šta sam više i imao tražiti u ovoj kući. Vidio sam već svoj brod kako se ljuljuškala na valovima. Olujno more u Jakobinim očima otplavilo ga je već daleko.

— Otići ću sutra ujutro — ponovio sam, kao da sam želio da je još jednom uvjerim.

Želio sam da još jednom vidim Andreu. Pomislio sam da možda mogu sve popraviti. Da ćemo iz svega ovoga izići jači, strasniji. Sličniji. Znao sam da ne smijem pitati Jakobinu. Da će njen odgovor biti ne. Znao sam da joj je to Andrea rekla. Sigurno joj je rekla da ne želi da me vidi. Okrenuo sam se i pošao vratima. Jakobina me lako dotakla po ruci.

— Ona nije gore — govorila je kao da mi čita misli. — Uostalom, rekla mi je da ne želi da vas vidi.

Tako je govorila Jakobina. I ja sam znao da je tako. Ipak sam se popeo i pretraživao sobe. Antree zaista nigdje nije bilo. Jakobina je išla za mnom i samo žalosno klimala glavom. Pomislio sam da je u bolnici, ali sam istog časa shvatio da to nije istina. Bila je u nekoj od ovih kuća u Luci, ubilo kojoj od njih je mogla biti, jer je sve to bila jedna velika kuća. Te kuće su zapravo bile sobe. Kako sam je mogao pronaći u tom labirintu. Demon grada mi je pokazao i upoznao me sa svojom najljepšom vilom i onda je skrio pred mnom. Narugao mi se. Mislio sam o tom demonu, kao o nečemu što vidim, što mogu nazrijeti, što gotovo mogu dotaći rukama, ali mi nikad neće potpuno uspjeti. On, naprotiv, doticao me i gurkao stalno, sa stotinama svojih nepredviđenih ruku. On, u čijoj je vlasti bila i Andrea, samo što sam ja to kasno shvatio. Sad je bila konačno ugrabljena i nikad se više neće iščupati iz njegovih kandži. Samo, samo da sam ja bilo drukčiji. Da sam bio Drukčiji, ja koji sam kasno shvatio da želim biti Sličan. Koji sam kasno shvatio da želim prevladati svoju suzdržanost, jer postoje samo dvije mogućnosti: živjeti ili ne. Kušnje se plaćaju vlastitošću ili kako da ih nikad i nije bilo. A kušnje oslobađaju čovjeka.

Te noći nisam mogao zaspati. Ležao sam na leđima i razmišljao. Onda bih ustao i popio malo vina. Prelistavao sam knjige i tražio neku koju bih mogao čitati. Sve su mi se činile strane. Kao da su me odbijale. Onda sam začuo to mrmljanje. U prvi mah mi se učinilo da dopire sa ulice. Ali bilo je to nešto sasvim drugo. Bilo je to kao ritualni napjev. Izišao sam tiho, na prstima i prolazio kroz kuću, tražeći mjesto odakle dopire. U pomrčini, glas se čuo sve bolje i bolje, čak razgovijetno, ali te riječi, riječi koje je pjevala Jakobina (jer to je bio njen glas), nisu bile same po sebi zagonetne, magijske, preostale iz nekog dalekog vremena. To je bila bajalica, uspavanka, teško da bi joj i sama Jakobina mogla objasniti značanje. Ipak, s posebnom nježnošću, kao sibila, izgovarala je riječi „kraljica", „jabuka", „magarčić". Pokušavao sam da zamislim Andreu raspuštene zlatne kose dok je Jakobina uspavljuje.

Držao sam ruku na kvaki, ali se nisam usudio da otvorim vratam. Jer... šta ako u sobi iz koje sam čuo glasove nema nikoga...

XXII

Pravo središte moje sobe bila je psiha. Već sutradan po svom polasku u Luku, pomjerio sam je, igrajući se (ili je to samo pričin) i sad sam mogao iz kreveta uskočiti pravo u njen trostruki vid, gdje su oživljavali i nepoznati dijelovi u meni. Gledao sam je sad. Bila je mrtva. U stvari ravnodušna. No, nešto se u njoj počelo događati. Andrea se svlačila pred psihom! (Kako je ušla, otkuda je samo izronila). Stajala je gola, ne obraćajući pažnju na mene. Možda je mislila da spavam. Polako je i ritualno ponavljala pokrete: prekrila bi rukama lice i virila kroz propuklinu prsta, potom je dlanovima pokrila svoje oble, bujne dojke i gledala se tako, a onda jednom rukom, pa drugom prekrila „grivu plamene lavice" (gotovo s bolom se prisjetih radosti u stihovima „Mirisnog vrta šeika Nefzavija"). Podigao sam se na lakat (vjerujem da je bilo tako) i gledao. Andrea je bila pravi model za skulpturu koju sam sanjao. Žene u kupatilu. Balkanski triptih. Ušao je nepoznat posjetilac u hamam, baš u trenutku kad su se tri žene kupale. Nisu se imale čime pokriti, osim rukama svojim i pokrila se svaka na svoj način. Tako su treperila i tri Andreina lika u mojoj svijesti i još tri Andreina lika u tri psihina ogledala: jedna je stavila ruke na trokut, druga svila ruke unakrst i prekrila dlanovima grudi, a treća je radoznalo virila kroz raširene prste na licu.

I onda — protrljao sam oči jer je to bilo nemoguće — jedna Andrea je ostala, potom druga, a u trećem ogledalu se vidjela samo djevojčica sa fotografije, koja se okrenula i brzo pobjegla.

Sigurno bježi prema pristaništu, ne znam zašto, ali pomislio sam.

Od svega je bilo pouzdano samo to da je više nikada neću vidjeti. Čamac koji se njihao preda mnom na talasima, koji je bio tak fascinantno nalik na veliki brod što je nekada bio ponos Luke i koji je oplovio sva mora, sve kontinente, na čijoj su se palubi miješali mirisi istoka sa mirisima zapada, a južne plodove u raspađanju zaštićivalo sjeverno nebo, neukrotiva REA SILVIJA, pretočio se sad samo u mali čamac što se ljuljuška na vodi, na čijoj mamnoj oblini žalosno stoji natpis REA, kao da je okrnjen, kao da je neko izbrisao onaj dio imena ispred, kao i drugo ime, nekad davno, kao da ovdje zajedno sa mnom stoje Celestin, Leonida, Heliodor i Jakobina u crnoj haljini, zabrađena crnom maramom, a vlasnica brodića, daleka i nepoznata Rea, je otišla negdje, u vodu, zemlju, vatru ili nebo, zajedno sa svojom zatravljenom poklonicom Andreom, nestala je u moru kojeg vuku lavovi valova, ta Kibela, ta Agdomistis, ta Andrea koju više nikada neću vidjeti. I kakav osjećaj. Čamac kojem ništa ne nedostaje, a koji je pust kao da je doživio brodolom, kao razbijena boca u moru, kao boca u kojoj je bilo pismo koje sad nježno guta ždrijelo vode, a svakim slovom se hrani poneka crvenkastozlatna ribica.

I kako je moguće da je neko kao ja napisao knjigu. Nije li to krv Atisova?

(Nastavlja se)

•VELEPREHRANA•

I OVE GODINE IZ „VELEPREHRANE"

OBAVJEŠTENJE

o asortimanu, cijenama i uslovima prodaje robe za zimnicu

VOĆA I POVRĆA

- krompir
- luk pogačar i jabučar
- luk bijeli
- sve vrste jabuka
- svježi kupus
- grah

PRERAĐEVINE VOĆA I POVRĆA

- grašak
- mahune
- ajvar
- krastavci
- paprike

- feteroni ljuti
- cikla
- paradajz pire
- miješana salata
- med
- sok od jabuka
- sok od borovnica
- tjestenina
- mesne konzerve

SUHOMESNATA ROBA

- slanina
- sudžuk
- majevički pršut
- mast
- svježe svinjske polutke

USLOVI IZDAVANJA ZIMNICE

U periodu izdavanja zimnice cijene navedene u pregledu biće niže od 10-20% nego u maloprodaji, a zavisiće od kretanja cijena na tržištu.

OOSS mogu dogovoriti preuzimanje zimnice na dva načina: putem narudžbenice ili da od „Veleprehrane" preuzmu bonove u vrijednosti kupljene robe.

USLOVI PLAĆANJA

— gotovinski na blagajni OOUR-a,
— virmanskim nalogom u roku od 15 dana od dana preuzimanja robe,
— avaliranom mjenicom sa rokom dospijeća 90 dana, beskamatno, a koju je potrebno obezbijediti prilikom preuzimanja robe ili bonova. Mjenica se iskupljuje u tri jednake rate svakog mjeseca.

Isporuka zimnice počinje 1.10.1985. godine.

NOVINA U PLAĆANJU

Pojedinci mogu kupljenu zimnicu uplatiti na tekući račun s rokom od tri mjeseca beskamatno.

Za sve informacije obratiti se na telefon: 34-304, 39-578, 37-976, drugovima Blaževiću i Pašaliću.

OOUR „VELEPREHRANA"
BANJALUKA

„Energoinvest-Rasklopna oprema"
OOUR Tvornica RKG Bihać

Odlukom Komisije za prava i obaveze Tvornica RKG Bihać raspisuje

OGLAS

za popunu

— 2 EKONOMSKA TEHNIČARA — PRIPRAVNIKA
na određeno radno vrijeme

USLOVI: Završena ekonomska škola.

Uz prijavu sa kraćom biografijom, kandidati su dužni dostaviti svjedočanstvo o završenoj školi.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja istog.

Prijave slati na adresu: „Energoinvest—Rasklopna oprema" OOUR Tvornica RKG Bihać 77000 Bihać, Jablanska bb.

„ŠIPAD" SARAJEVO
RO „JANJ" DONJI VAKUF
OOUR „GORICA" ŠIPOVO

Komisija za radne odnose OOUR-a „Gorica" Šipovo na sjednici održanoj dana 6.9. 1985. godine raspisuje

OGLAS

za popunu upražnjenih radnih mjesta na sljedećim poslovima i radnim zadacima:

1. Radnici u poljoprivrednoj proizvodnji RJ Natpolje 7 izvršilaca
2. Radnik na izgradnji puteva i planki 6 izvršilaca
3. Kuvar u RJ Ravna gora 1 izvršilac
4. Čistačica u RJ Crni vrh 1 izvršilac
5. Šumarski tehničar 1 izvršilac
6. Drvopreradivač 1 izvršilac
7. Metalostrugar 1 izvršilac
8. KV-radnik u šumarstvu — lugar 3 izvršioca
9. KV-bravar 2 izvršioca

USLOVI:

Pored opštih uslova predviđenih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:

Pod 1. i 2. KV-radnici sa 6 mjeseci radnog iskustva na poslovima radnika u poljopriv. proizvodnji, izgradnji puteva i planki i sličnim poslovima.

Pod 3. KV-kuvar sa 1 godinom radnog iskustva.

Pod 4. KV/NK-radnik sa 6 mjeseci radnog iskustva.

Pod 5. završena šumarska tehnička škola, bez iskustva — pripravnik.

Pod 6, 7, 8. i 9. škola za drvoprerađivača, metalostrugara, KV-radnika u šumarstvu i bravara.

Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme, a pod brojem: 5, 6, 7, 8. i 9. radni odnos se zasniva u svojstvu pripravnika na neodređeno vrijeme.

Prijave slati na adresu: OOUR „Gorica" Šipovo — Komisiji za radne odnose. Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja, a nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Komisija za radne odnose RZ Stručne službe SOUR-a „Jelšingrad" Banjaluka na sjednici održanoj dana 15.9. 1985. godine donijela je odluku da se raspiše

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. Rukovodilac razvoja organizacije rada i primjene računara, 1 izvršilac
2. Glavni projektant primjene računara, 1 izvršilac
3. Samostalni projektant primjene računara, 1 izvršilac

Osim opštih uslova predviđenih ZUR-om kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

Redni broj jedan: završen mašinski, elektrotehnički ili metalurški fakultet smjer organizacije rada, radno iskustvo od 4 godine i znanje jednog stranog jezika.

Redni broj dva: završen mašinski, elektro, metalurški ili fakultet organizacionih nauka smjer proizvodni, radno iskustvo od 3 godine i znanje jednog stranog jezika.

Redni broj tri: završen mašinski, elektrotehnički, metalurški ili fakultet organizacionih nauka smjer proizvodni, radno iskustvo od 2 godine.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave na oglas dostaviti: Kadrovskoj službi RZ Stručne službe, Ulica braće Podgornika br. 8, u oglasnom roku.

Uz prijavu kandidati treba da dostave dokaz o stručnoj spremi, potvrdu o radnom iskustvu i potvrdu o poznavanju stranog jezika.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

OSNOVNA BANKA „JUGOBANKA"
SARAJEVO
FILIJALA BANJALUKA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose Jugobanke Filijala Banjaluka raspisuje se

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos — oglašavaju se upražnjeni sljedeći poslovi odnosno radni zadaci:

1. Poslovi na telefonskoj centrali — šifra 893... jedan izvršilac na neodređeno vrijeme.
2. Poslovi knjigovodstva u kratkoročnim kreditima, šifra 813... jedan izvršilac na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničko-porodiljskog odsustva.

Pored opštih uslova utvrđenih zakonom kandidati moraju ispunjavati i posebne uslove:

Pod 1. KV-telefonist ili telefonist III bez radnog iskustva.

Pod 2. završena SEŠ ili bankarski ili fin. tehničar IV, radno iskustvo od 6 mjeseci.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas". Prijave sa potrebnim dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti na adresu: Jugobanka, Filijala Banjaluka, Ul. Ivana Franje Jukića, Banjaluka, Komisiji za radne odnose.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

UNIVERZITET „ĐURO PUCAR STARI" BANJALUKA

Ekonomski fakultet u Banjaluci donio je odluku da raspiše

DOPUNSKI

KONKURS

za upis studenata u I godinu studija

I

U I godini studija školske 1985/86. godine Ekonomski fakultet u Banjaluci upisaće:

30 studenata za redovan studij
80 studenata koji studiraju uz rad

II

Svi kandidati su dužni da pristupe kvalifikacionom ispitu dana 28. septembra 1985. godine u 8 sati u amfiteatru Fakulteta.

Kandidati polažu kvalifikacioni ispit iz matematike i osnova marksizma sa teorijom i praksom socijalističkog samoupravljanja.

Spisak primljenih kandidata objaviće se 1. oktobra 1985. godine.

Upis izabranih kandidata obaviće se od 1. do 5. oktobra 1985. godine.

III

Uz prijavu za upis kandidati obavezno prilažu: originalno svjedočanstvo o završnom ispitu i originalna svjedočanstva svih razreda srednje škole, izvod iz matične knjige rođenih, ljekarsko uvjerenje, potvrdu o zaposlenju ili potvrdu SIZ-a za zapošljavanje da je na listi nezaposlenih lica — za kandidate koji se upisuju uz rad.

IV

Prijave za upis podnose se od 23. do 27. septembra 1985. godine.

Na osnovu čl. 10. st. 1. Pravilnika o radnim odnosima Opštinskog suda u Mrkonjić-Gradu, a po pribavljenom mišljenju Radne zajednice predsjednik Opštinskog suda u M. Gradu dana 11. septembra 1985. godine raspisuje

OGLAS

za prijem daktilografa i to:
— 2 daktilografa na neodređeno vrijeme
— 1 daktilografa na određeno vrijeme do povratka radnice sa trudničkog bolovanja

Za obavljanje poslova i radnih zadataka daktilografa na neodređeno i određeno vrijeme primiće se kandidati koji ispunjavaju sljedeće opšte i posebne uslove:

I. OPŠTI USLOVI:

— da je državljanin SFRJ,
— da je punoljetan, odnosno sa navršenih 15 godina života,
— da je zdravstveno sposoban,
— da se protiv njega ne vodi krivični postupak.

II. POSEBNI USLOVI

— da ima završenu srednju ili osmogodišnju školu i zvanje daktilografa I klase, sa radnim iskustvom ili bez iskustva.

Po zaključenom oglasu izvršiće se testiranje kandidata koji ispunjavaju opšte i posebne uslove oglasa, pa će dva kandidata koji postignu najbolje rezultate na testu biti primljena na neodređeno vrijeme, a sljedeći kandidat na određeno vrijeme.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova ovog oglasa taksirane sa 30 dinara administrativne takse dostaviti Opštinskom sudu u Mrkonjić-Gradu u roku od 15 dana od dana objavljivanja ovog oglasa.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

OPŠTINSKI SUD U
MRKONJIĆ—GRADU

ATLAS

KRSTARENJA

M.B. „AMBASADOR"

„PUT U ANTIKU"

DUBROVNIK — SPLIT — BARI — KATANIA — TUNIS — LA VALETA — PALERMO — NAPULJ — KRF — DUBROVNIK
VRIJEME: 27.10. - 07.11.85.
CIJENA: od 110.000.- 130.000.- dinara

„SEDMODNEVNO KRSTARENJE"

DUBROVNIK — KOTOR — KRF — MLJET — KORČULA — VENECIJA — OPATIJA — SPLIT — HVAR — DUBROVNIK
POLASCI: 13. i 20.10.85.
CIJENA: od 60.000.- - 80.000.- dinara

ŠPANIJA

AUTOBUSOM
POLAZAK: 10.10.85.
POVRATAK: 20.10.85.
CIJENA: 43.000.- dinara

ATLAS

SAMOUPRAVNA INTERESNA ZAJEDNICA PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA BOSNE I HERCEGOVINE FILIJALA PRIJEDOR
Komisija za radne odnose

Na osnovu člana 10. i 22. Zakona o radnim odnosima („Službeni list SRBiH", broj: 40/84) i člana 27, 28, 29. i 31. Samoupravnog sporazuma o udruživanju radnika u Radnoj zajednici službe Komisija za radne odnose Radne zajednice Samoupravne interesne zajednice penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine — Filijala Prijedor raspisuje

OGLAS

Za izbor jednog pripravnika u grupi za opšte poslove

Pored opštih uslova propisanih Zakonom o radnim odnosima kandidat treba da ispunjava i posebne uslove:
— da ima završenu srednju školsku spremu i to: ekonomski tehničar ili gimnazija.
Oglas je otvoren 8 dana po objavljivanju, u kom roku se i podnose prijave.
Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova (dokaz o školskoj spremi, izvod iz matične knjige rođenih) podnose se: Samoupravnoj interesnoj zajednici penzijskog i invalidskog osiguranja Bosne i Hercegovine — Filijala Prijedor — Komisiji za radne odnose.
Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

„ENERGOINVEST" RO „BOSNAPLAST"
BOSANSKI PETROVAC
OOUR ALATNICA I ODRŽAVANJE
BOSANSKI PETROVAC

Komisija za međusobne odnose radnika u udruženom radu OOUR—a Alatnica i održavanje raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na neodređeno vrijeme

1. više diplomiranih mašinskih inženjera na poslovima i radnim zadacima u proizvodnji,
2. više mašinskih tehničara na poslovima i radnim zadacima u proizvodnji,
3. više VK i KV radnika za poslove i radne zadatke u proizvodnji.

Pored opštih uslova predviđenih Zakonom o radnim odnosima kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće uslove:
1. diplomirani mašinski inženjeri sa radnim iskustvom u struci i bez radnog iskustva u svojstu pripravnika,
2. mašinski tehničari sa radnim iskustvom u metalnoj industriji uz provjeru radne sposobnosti,
3. VKV i KV-radnici metalne struke sa radnim iskustvom na alatnim mašinama i izradi alata uz provjeru radne sposobnosti.
Lični dohodak prema Pravilniku o raspodjeli ličnih dohodaka.
Prijave uz dokaz o stručnoj spremi i radnom iskustvu dostaviti na gornju adresu sa naznakom „Komisiji za radne odnose".

RADNA ORGANIZACIJA „ŠIPAD—VRBAS" OOUR TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA
BANJALUKA
raspisuje

OGLAS

za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme za poslove i radne zadatke

1. KV-stolara 16 izvršilaca sa radnim iskustvom od jedne godine.

USLOVI: — završena škola za KV radnike — stolarski smjer,
— radno iskustvo u struci od jedne godine.
Ukoliko se ne prijavi dovoljan broj kandidata sa potrebnim radnim iskustvom, izvršiće se prijem kandidata bez radnog iskustva.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.
Prijave na oglas sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti na adresu:

SOUR KPK „KRAJIŠNIK" BANJALUKA
RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA"
OOUR „PRODAJA OBUĆE"
PRNJAVOR

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose broj: 4288-1/85 od 12.9.1985. godine raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke
1. PRODAVAČ u prodavnici obuće „Sloga" u Ljubuškom, 1 izvršilac na određeno vrijeme do povratka radnice s porodiljskog odsustva.
Uslovi:
KV—trgovac sa radnim iskustvom od 6 mjeseci na istim ili sličnim poslovima. Ako se ne prijave kandidati sa radnim iskustvom, primiće se pripravnik.
Prednost imaju kandidati koji su radili na prodaji obuće.

Uz prijavu na oglas potrebno je dostaviti sljedeće:
— dokaz o stručnoj spremi,
— dokaz o radnom iskustvu,
— izvod iz matične knjige rođenih.
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas" Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.
Prijave slati na adresu: RO TVORNICA OBUĆE „SLOGA", OOUR „PRODAJA OBUĆE" PRNJAVOR.

RO „ŠIPAD—VRBAS" OOUR TVORNICA MASIVNOG NAMJEŠTAJA
Komisija za radne odnose
Džemala Bijedića 18 78000 BANJALUKA
ŠIPAD „SANA"
SANSKI MOST
OOUR „Pilana"
Komisija za radne odnose OOUR—a „Pilana" raspisuje

PONOVNI

OGLAS

za prijem radnika na obavljanje poslova i radnih zadataka u svojstvu pripravnika
1. KV—rezač drveta... 2 izvršioca
2. KV—sortirer rezane građe... 4 izvršioca
USLOVI: Pored opštih uslova za zasnivanje radnog odnosa propisanih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:
Pod 1.
— da imaju završenu školu za KV—rezače drveta.
Pod 2.
— da imaju završenu školu za KV-sortirere rezane građe.
Radni odnos se zasniva na neodređeno vrijeme.
Prijave o potrebnim dokumentima (radnu knjižicu, svjedočanstvo o završenoj školi) dostaviti Komisiji za radne odnose (putem Odjeljenja za kadrove) u toku od 8 dana od dana objavljivanja oglasa.
Neblagovremene i nepotpune prijave Komisija neće uzeti u razmatranje.

---

mali oglasi

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7,00 do 15.00
I SUBOTOM
OD 8,00 do 11,30

IZDAJEM namještenu sobu za dvije studentice. Krunoslav Križan, Ulica Novice Cerovića broj 13, stan 17, Borik, telefon broj 39-691, Banjaluka.
050851

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu studentima centralno grijanje preko Vrbasa, telefon broj 24-540, Banjaluka.
050862

STANOVI (POTRAŽNJA)

Bračni par traži stan s centralnim grijanjem telefon broj 35-394, Banjaluka.
050722

Studentica traži jednokrevetnu namještenu sobu s centralnim grijanjem, informacije na telefon broj 47-389 od 14,00 do 17,00 sati, Banjaluka.
050740

TRAŽIM namješten jednosoban ili dvosoban stan s grijanjem, javiti se na telefon broj 21-963, Banjaluka.
050758

Bračni par s dvoje djece traži jednoiposoban ili dvosoban stan na širem području Nove varoši, javiti na telefon broj 35-572 od 17,00 do 20,00 sati, Banjaluka.
050757

Hitno potreban jednosoban ili dvosoban stan po mogućnosti namješten, telefon broj 37-867, Banjaluka.
050762

Bračni par traži jednosoban stan ili garsonijeru u centru grada i javiti na telefon broj 38-507, Banjaluka.
050768

Strani studenti traže jednosoban ili dvosoban stan, plaćanje unaprijed, javiti na telefon broj 47-838, Banjaluka.
050784

Student traži jednosoban ili dvosoban stan, telefon broj 32-797, Banjaluka.
050797

Tražim praznu sobu ili jednosoban stan može i s grijanjem, telefon broj 22-564 Banjaluka.
050830

Tražim jednosoban prazan stan, javiti na telefon broj 46-360, od 13,00 do 17,00 sati, Banjaluka.
050833

STANOVI (ZAMJENA)

MIJENJAM dvosoban stan 50 kvadratnih metara za trosoban stan uz dogovor, telefon broj 35-556, Banjaluka.
050825

MIJENJAM dvosoban stan za dvije veće garsonijere ili jednosoban stan i garsonijeru, telefon broj 48-503 od 15,00 do 18,00 sati, Banjaluka.
050799

MIJENJAM jednosoban stan u Ulici Ejuba Kobašlića za dvosoban uz dogovor, telefon broj 22-450, Banjaluka.
050796

MIJENJAM jednosoban stan za dvosoban ili veći stan prednost ima Nova varoš, javiti se na telefon broj 52-508 od 19,00 do 21,00 sat, Banjaluka.
050813

MIJENJAM dovosoban stan za veći ili odgovarajući stan u Mejdanu ili Hisetima, telefon broj 42-916, Banjaluka.
050777

MIJENJAM dva dvosobna stana centar za jedan trosoban u centru i jedan jednosoban stan, informacije na telefon broj 22-958 do 19,00 do 21,00 sat, Banjaluka.
050723

MIJENJAM dvosoban i jednosoban stan za četverosoban ili veći trosoban stan, telefon broj 37-780, Banjaluka.
050720

MIJENJAM dva dvosobna stana za četverosoban stan u centru, telefon broj 44-188 od 17,00 do 19,00 sati, Banjaluka.
050713

MIJENJAM dvosoban konforan stan s ukućnicom bez grijanja prizemlje, za odgovarajući ili jednoiposoban stan s grijanjem, telefon broj 57-250 poslije 15,00 sati, Banjaluka.
050715

MIJENJAM troiposoban stan u strogom centru za dva manja, u obzir dolaze sve kombinacije, telefon broj 32-154, Banjaluka.
050704

MIJENJAM dvosoban stan, 60 kvadratnih metara, u strogom centru za odgovarajući stan ili veći uz dogovor, telefon broj 21-390, od 17,00 do 21,00 sat, Banjaluka.
1-2
050705

SARAJEVO-BANJALUKA

MIJENJAM jednosoban stan u Sarajevu za odgovarajući stan u Banjaluci. Pitati na telefon broj 57-532, Banjaluka.
050718

BIHAĆ-BANJALUKA

MIJENJAM dvoiposoban stan u Bihaću za dogovarajući stan u Banjaluci. Nazvati na telefon broj 38-338 lokal 68-B od 15,00 do 18,00 sati, Banjaluka.
050737

ZAGREB-BANJALUKA

MIJENJAM jednoiposoban stan u Zagrebu, Maksimirska ulica broj 62, blizu Kvaternikovog trga za dvosoban stan u Banjaluci, u obzir dolazi i III II sprat s centralnim grijanjem, javiti se na telefon broj 48-165, Banjaluka.
050750

ZAGREB—BANJALUKA

MIJENJAM dvoiposoban stan u Zagrebu za odgovarajući stan u Banjaluci, telefon iz usluge broj 079/21-510, Prijedor.
050764

MIJENJAM jednoiposoban stan na Starčevici za odgovarajući III dvosoban stan. Upitati na telefon broj 36-406 i 30-803, Banjaluka.
1-2
050866

MIJENJAM dvosoban stan u Budžaku za odgovarajući III veći jednoiposoban stan u gradu, pitati na telefon broj 21-553, Banjaluka.
050865

KUPOVINA

KUPUJEM automobil folksvagen 1200 ili 1300 novija tipa u voznom ili nevoznom stanju s dobro očuvanom školjkom, javiti na telefon broj 35-482, Banjaluka.
050859

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Incel" izdatu na ime Željko Milaković, Banjaluka.
050702

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za preduzeće „Autoprevoz", izdatu na ime Branislav Bunić, Banjaluka.
050826

PROGLAŠAVAM nevažećom ulaznicu za fabriku „Incel" izdatu na ime Strahinja Botić, Banjaluka.
050831

POTVRDE

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu broj 1975, izdatu od zlatara, na ime Zora Smiljić, Banjaluka.
050732

PROGLAŠAVAM nevažećom potvrdu broj 1536, izdatu od zlatara, na ime Branko Šumar Banjaluka.
050747

PODUKE — INSTRUKCIJE

Apsolventi mašinstva daju instrukcije iz matematike i drugih prirodnih nauka za sve uzraste, telefoni broj 24-504 i 52-219, Banjaluka.
050841

RAZNO

Obavještavam i pozivam cijenjene goste i prijatelje da dana 1. oktobra 1985. godine otvaram ugostiteljski objekt sa dobrom hranom i internacionalnim specijalitetima i raznim čorbama i dobrom muzikom. Gostiona „Barlovci" Begić, Zalužani, Banjaluka.
050684

Izdajem poslovni prostor u površini od 45 kvadratnih metara, obratiti se na telefon broj 51-251 ulica Pionirska broj 17, Banjaluka.
050708

Izdajem lokal za tihi obrt 40 kvadratnih metara u Ulici Branka Popovića broj 24-A, Banjaluka, Budžak.
050776

Čuvala bih djecu, telefon broj 56-808, Banjaluka.
050820

IZDAJEM kancelarije za predstavništva u užem centru grada Banjaluke. Sve informacije na telefon broj 30-317 i telefon broj 34-279, Banjaluka.
1-2
050858

Tražim osobu za njegu bolesnika, javiti na telefon broj 51-414 od 16,00, do 21,00 sat, Banjaluka.
050860

Fotoamateri u roku od dva dana radimo slike s vaših kolor-filmova, filmove šaljete poštom, a slike plaćate pouzećem. „Spektar", telefon broj 078/840-255 Srbac.
1-2
050843-844

RADNA MJESTA

Samostalna ugostiteljska radnja „Orhideja", vlasništvo Merime Muhadžić, Banjaluka, Ulica kozarska broj 17, traži jednog KV kuhara u stalni radni odnos, Banjaluka.
1-1
050597

Dana 26. septembra 1985. godine navršava se tužna godina od smrti našeg supruga, oca, svekra i djeda

MIRKA VURUNA

iz Bosanskog Aleksandrovca

Obavještavamo rodbinu, kumove i prijatelje da **ćemo dana 29. septembra 1985. godine u 11,00 sati** posjetiti njegov grob na groblju u Komanovcima, otkriti spomenik položiti cvijeće i odati dužno poštovanje.

OŽALOŠĆENA PORODICA
050903

Dana 26. septembra 1985. godine navršava se tužna godina dana od prerane smrti naše drage

RAZIJE MUJNOVIĆ

suprug MUSTAFA s DJECOM

050884

SOUR „RUDI ČAJAVEC" BANJALUKA
Radna organizacija
Elemenata automatike Čelinac

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose Radne organizacije Elemenata automatike Čelinac, od dana 03.09.1985. godine - KADROVSKA SLUŽBA — RO Elemenata automatike Čelinc, raspisuje

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova i radnih zadataka na neodređeno vrijeme i to:

1. NK RADNIK FIZIČKOG OBEZBJEĐENJA — izvršioca 2

2. VK METALOSTRUGAR - izvršilac 1

3. MAŠINSKI TEHNIČAR — PRIPRAVNIK - izvršioca 3.

Pored opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove oglasa:

USLOVI:

Pod 1. — da ima završenu osmogodišnju školu,

— da ima radnog staža do 1 godine

Pod 2. — da je VKV metalostrugar,

— da ima radnog iskustva 1-2 godine u kvalifikaciji

Pod 3. — da su SSS mašinski tehničari,

— da su bez radnog iskustva u stepenu stručne spreme.

— Za navedene kandidate pod rednim brojem 1. i 2. oglasa rad se udružuje na neodređeno vrijeme, a kandidate pod drednim brojem 3. oglasa rad se takođe udružuje na neodređeno vrijeme u svojstvu pripravnika, sa radom u smjenama.

— Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje,

— O izvršenom izboru kandidati će biti pismeno obaviješteni u zakonskom roku,

— Uz prijavu na oglas treba dostaviti original svjedočanstvo ili ovjerenu fotokopiju,

— Prijavu sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa u zakonskom roku dostaviti putem pošte.

— Oglas ostaje otvoren 8 dana od narednog dana od dana objavljivanja istog u sredstvima javnog informisanja.

Prijave dostaviti na adresu: RO Elemenata automatike 78240 Čelinac, Ul. Rudija Čajaveca br. 6. — Komisiji za radne odnose.

KADROVSKA SLUŽBA

RO „ŠIPAD—VRBAS" BANJALUKA
RADNA ZAJEDNICA ZAJEDNIČKIH POSLOVA
raspisuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme za obavljanje poslova i radnih zadataka

VATROGASAC — 1 izvršilac

USLOVI: KV vatrogasac, stolar, metalac, bravar, električar i drugi.

Završena škola za KV radnike odnosno III stepen srednjeg usmjerenog obrazovanja, odgovarajući smjer i položen ispit profesionalnog vatrogasca. Prednost pri izboru imaju kandidati zanimanja vatrogasac.

S obzirom na vrstu poslova i radnih zadataka kandidati moraju imati odobrenje za nošenje vatrenog oružja.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od narednog dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova dostavljaju se na adresu: RO „Šipad-Vrbas" Banjaluka, Radna zajednica zajedničkih poslova, Odjeljenje kadrovskih poslova, Ul. Džemala Bijedića 18.

SOUR „RUDI ČAJAVEC"
RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA
OOUR TELEKOMUNIKACIONI UREĐAJI BANJALUKA

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR-a Telekomunikacioni uređaji raspisuje

KONKURS

za imenovanje

inokosnog poslovodnog organa OOUR-a Telekomunikacioni uređaji

Za inokosnog poslovodnog organa OOUR-a „Telekomunikacioni uređaji" može biti imenovano lice koje pored zakonom propisanih uslova ispunjava i sljedeće uslove:

1. da ima završen: elektrotehnički, mašinski, ekonomski ili pravni fakultet,

2. da ima ukupno radno iskustvo u struci najmanje 3 godine poslije diplomiranja,

3. da ima moralno-političke kvalitete,

4. da ima stručne, organizacione i druge radne sposobnosti.

Izbor kandidati izvršiće se u skladu sa propisima iz oblasti ONO i DSZ, kojima su utvrđeni posebni uslovi za rad u namjenskoj proizvodnji.

Uz prijavu na konkurs priložiti dokaze o stručnoj spremi i radnom iskustvu.

Prijavu dostaviti putem pošte na adresu: SOUR „RUDI ČAJAVEC", RO PROFESIONALNA ELEKTRONIKA, KADROVSKA SUŽBA, 78000 BANJALUKA, BRAĆE PAVLIĆA 23 A.

Rok trajanja konkursa je 15 dana od prvog narednog dana od dana objavljivanja.

HUTO „Krajinaturist" Banjaluka
Radna organizacija „Sava"
Bosanska Gradiška
Komisija za radne odnose

objavljuje

PONOVNI

OGLAS

Za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme na poslove i radne zadatke.

1. Muški frizer - pripravnik, 1 izvršilac

Uslovi:

III stepen srednje složenog obrazovanja, zanimanje muški frizer.

Istovremeno objavljuje se

OGLAS

Za prijem radnika u radni odnos na neodređeno vrijeme na poslove i radne zadatke.

1. prodavač pekarskih i slastičarskih proizvoda, 1 izvršilac,

Uslovi:

III stepen srednje složenog obrazovanja, smjer poslastičar ili kuvar,

— 6 mjeseci radnog iskustva.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas".

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova slati na adresu: HUTO „Krajinaturist" Banjaluka, Radna organizacija „Sava" Bosanska Gradiška, M. Stojanovića 2.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se razmatrati.

EDRO „ELEKTROKRAJINA" BANJALUKA
OOUR „ELEKTRO—PRNJAVOR"
PRNJAVOR
Vrši

DOPUNU KONKURSA

koji je objavljen u listu „Glas" dana 23. septembra 1985. godine. Dopuna glasi: KONKURS OSTAJE OTVOREN 15 DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U LISTU „GLAS".

RADNIČKI SAVJET RADNE ORGANIZACIJE „GRADSKA TOPLANA" BANJALUKA
Objavljuje

LICITACIJU

za prodaju osnovnih sredstava

1. Zastava 750, registarski broj BL 754-18, godina proizvodnje 1978. početna cijena 20.000,00 dinara

2. Zastava 750 reg. br. BL 912-56, godina proizvodnje 1979. početna cijena 35.000,00 dinara.

3. Zastava 750 reg. br. BL 954-06, godina proizvodnje 1980, početna cijena 70.000,00 dinara.

4. Kombi 850 K, reg. br. BL 993-36, godina proizvodnje 1982. početna cijena 100.000,00 dinara.

Pravo učešća na licitaciju imaju sva pravna i fizička lica koja prethodno na blagajni Radne organizacije polože kauciju od 10% od početne cijene.

Licitacija će se održati 1.10.1985. godine u 10 sati u krugu Radne organizacije Gradska toplana Banjaluka Juraja Križanića b.b. za vozila koja se eventualno ne prođaju na ovoj licitaciji održaće se druga 4.10.1985. godine u 10 sati pod istim uslovima.

Vozila se mogu vidjeti dana 30.9.1985. godine od 8 do 14 sati.

Radnički savjet Radne zajednice zajedničkih službi Složene organizacije udruženog rada Građevinsko industrijski kombinat „Kozara" Banjaluka svojom odlukom broj 2004/2a od 18.7.1985. godine raspisuje

KONKURS

za popunu poslova i radnih zadataka sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima

1. RUKOVODILAC SLUŽBE RAČUNOVODSTVA — BILANSISTA,

1 izvršilac na neodređeno vrijeme, na mandatni period od 4 godine.

USLOVI: SSS - ekonomskog smjera sa 3 godine radnog iskustva.

Rok za podnošenja prijava na objavljeni konkurs je 15 dana od narednog dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu kandidati su dužni priložiti dokaze o posjedovanju stručne spreme i o radnom iskustvu, koji se traži po ovom konkursu.

Prijave dostaviti na adresu: SOUR GIK „Kozara" Banjaluka, Radna zajednica zajedničkih službi SOUR-a, Banjaluka, Trg 27. marta broj 4, sa naznakom „za Konkursnu komisiju".

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje.

SOUR „KRAJINATRANS" BANJALUKA
RO „Autoprevoz" Banjaluka
OOUR Prigradski saobraćaj „Prnjavor"
PRNJAVOR

Na osnovu odluke Radničkog savjeta, Komisija za radne odnose OOUR-a Prigradski saobraćaj „Prnjavor" raspisuje

OGLAS

za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme

1. Dva izvršioca na obavljanju poslova, odnosno radnih zadataka vozača autobusa u samonaplati:

Pored opštih uslova kandidati treba da ispunjavaju i posebne uslove: ŠUP ili saob. tehnička škola, KV vozač „D" kategorije sa najmanje šest mjeseci radnog iskustva na poslovima vozača „D" kategorije.

Za kandidate je obavezna provjera stručnih i radnih sposobnosti, koja se obavlja testiranjem i provjerom praktičnog rada, po programu Komisije.

Uz prijavu dostaviti original ili ovjeren prepis diplome i potvrdu o radnom iskustvu.

Nepotpune i neblagovremene prijave će se odbaciti.

Oglas je otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave slati na adresu: RO „Autoprevoz" OOUR Prigradski saobraćaj „Prnjavor", Kadrovskoj službi.

AKO NISTE ZNALI

20

IZMEĐU 237 kandidatkinje 24-godišnja italijanska glumica Mirela Banti izabrana je za glavnu ulogu u filmu koji će se baviti životom i stvaralaštvom neprevaziđene Ave Gardner. Budući film će imati i više slobodnih scena, jer je želja njegovih stvaralaca da veličanstvenu Avu odslikaju sa svih strana, pa tako i sve njene ljubavi i brojne brakove.

ČILEANSKI istraživači otkrili su u prostranstvima pustinje Atakama (Čile) stotinjak mumificiranih muškaraca, žena i djece od kojih su „najmlađi" stari 3670, a najstariji 7810 godina! Naučnici vjeruju da je pronađena najstarija poznata mumija, koja je najmanje 2600 godina starija od najstarije egipatske mumije.

SERIJSKA proizvodnja „folksvagena", popularne „bube", počela je 1940. godine, ali se tada proizvodila isključivo za potrebe Hitlerove vojne mašinerije. Poslije rata proizvedeno je preko 21.000.000 ovih automobila, pa se „buba" smatra najuspješnijim modelom automobila. Početkom 1978. godine prestala je proizvodnja „bube" u SR Njemačkoj, ali se, zato nastavila u Brazilu i Meksiku.

PRVO pivo u zemlji piva - SR Njemačkoj - proizvodilo se još u 4. vijeku, za vrijeme vladavine rimskog cara Konstantina. Međutim, zna se da su stari Sumeri još oko 8.000. godine prije nove ere proizvodili piće slično današnjem pivu.

MILION dolara vrijedi čuvena poštanska marka iz Britanske Gijane, koja potiče iz 1856. godine. Naravno, postoji samo jedan primjerak. Prije 15-tak godina ta marka je prodata za 280.000 dolara, a sada joj je, cijena, utrostručena.

PROSJEČAN ljudski vijek u Italiji već je nadmašio 75 godina. Od 30.000 Italijana, bar jedan doživi stotu godinu. Preko šest miliona Italijana starije je od 75 godina, a rekord drže žitelji Rima čija je prosječna dužina života 82 godine.

PRVO poštansko sanduče, izgrađeno od drveta, na tlu Njemačke postavljeno je još 1766. godine. Računa se da danas, na području SR Njemačke, ima preko stotinu hiljada žutih, poštanskih sandučića.

PRIJE tri godine, na košarkaškom prvenstvu Azije, reprezentacija Iraka savladala je odgovarajuću selekciju Jemena sa nevjerovatnih 251:33!?

GENETSKI INŽENJERING

Banka gena

VAŠINGTON, 24. septembra - Prvi u svijetu međunarodni centri za genetski inženjering i biotehnologiju koji će raditi zapotrebe zemalja u razvoju nalaze se u Trstu i Nju Delhiju. U prvih pet godina rada tamo će biti obučeno 88 mladih stručnjaka: U Trstu će se oni specijalizovati za industrijsku mikrobiologiju, a u Nju Delhiju za primjenu genetskog inženjeringa u poljoprivredi, veterini i zdravstvu. Planira se takođe, kako piše časopis „Fjucerist" da se bar u jednom od dva pomenuta grada osnuje i banka gena.

NA BANJALUČKIM ULICAMA

Dok majka prosi ...

Dok majka sjedi na uglu i prosi, djevojčica se igra kartonskim kutijama i tako krati vrijeme koje sporo prolazi. Ona odmah ne primjećuje čovjeka s foto-aparatom, jer ovaj snima teleobjektivom, a kada ga registruje, onda mu se unosi u lice i prkosi. Ništa ne kaže, pa, ipak, iz njenog držanja može se zaključiti da želi da nam stavi do znanja kako treba da je pustimo na miru. To smo, poslije nekoliko potrošenih snimaka, i učinili.

Snimio: D. Momčilović

NA JUGOSLOVENSKO—ITALIJANSKOJ GRANICI

Arheološko nalazište kod Trsta

RIM, 25. septembra (Tanjug) - Italijanski arheolozi očekuju pomoć jugoslovenskih kolega kako bi zajednički nastavili otkopavanje ostataka naselja iz bronzanog doba koje leži na samoj granici između dvije zemlje. Tačna lokacija tog nalazišta je u blizini mjesta Muđa, na planini Kastelje nedaleko od Trsta.

Do sada su, kako piše dnevnik „Korijere dela sera" pronađeni ostaci utvrđenih naselja, posuđe od keramike i veliki broj školjki, što govori da su nekadašnji stanovnici bili u direktnom kontaktu s morem.

„Zajednička jugoslovensko-italijanska inicijativa- kaže tim povodom nadzornik za kulturna dobra Furlanije - Julijske krajine, profesor Đino Pavan - mogla bi da pruži odgovor na to kako su živjeli nekada stanovnici naše zone".

Na toj lokaciji pronađeni su i predmeti iz mnogo mlađeg, rimskog perioda.

ROBERT GALO TVRDI:

„Mnogo buke oko side..."

RIM, - Još šest mjeseci je potrebno da bi se sasvim pouzdano znalo na koji će način biti moguće napraviti vakcinu protiv virusa HTLV III, izazivača side. To je ovih dana izjavio poznati američki naučnik Robert Galo, koji je prvi u institutu Betezda u Merilendu identifikovao uzročnika opake bolesti.

Otkriće vakcine protiv side-rekao je on-zavisi isključivo od uloženog truda i raspoloživih finansijskih sredstava. Ne očekujemo nikakav uspjeh kao rezultat spoja srećnih okolnosti, rekao je Galo, koji ovih dana boravi u Rimu, gdje mu je uručena međunarodna nagrada „Tibar" za doprinos nauci.

Virus side-prema njegovim riječima - može u organizmu ostati prikriven čitavog života, a može i naglo da se „aktivira" kada dođe do trenutnog gubitka imuniteta zbog različitih razloga. Galo smatra da je u svijetu podignuto previše buke oko te bolesti koja, iako odnosi veliki broj života, nije tako zarazna kao što se stiče utisak. Sa sidom ne postoje opasnosti od zaraze kao s drugim zaraznim bolestima.

„Mirno bih poslao svoje dijete u školu u kojoj ima učenika zaraženih tom bolešću" - rekao je on. Osnovna zaštita protiv bolesti jeste kontrola krvi prije transfuzije i - izbjegavanje seksualnog kontakta sa nepoznatima.

FILATELIJA

TABAČIĆI

● Izdanja u tabačićima od po devet ili osam maraka, mada predstavljaju ukras svake zbirke, danas su jedno veliko opterećenje za sve filateliste, jer cijena izvjesnih izdanja dostiže i 5000 dinara

Pored redovnih i prigodnih maraka, u serijama ili pojedinačno, te izvjesnog broja blokova, Zajednica jugoslovenskih PTT preduzeća počela je od 1969. godine da izdaje marke i u takozvanim tabačićima. Riječ je o markama iste vrijednosti, koje se štampaju u tabačiću od po devet, a posljednjih godina i sa osam maraka, s tim što se u sredini serije obično stavlja neka vinjeta, znak i tekst kojim se objašnjava zbog čega se pristupilo izdavanju pomenutih maraka itd. Cijena ovih tabačića je danas različita, neki se ne mogu dobiti čak ni za 5000 dinara, što najvjerovatnije ovisi od tiraža, interesovanja filatelista za tabičiće. Nažalost, filatelisti posljednji saznaju u kom je tiražu štampana pojedina marka, serija, blok ili tabačić, pa kasnije - kada se to objavi u Vjesniku PTT-a ili Katalogu maraka jugoslovenskih zemalja, koji se izdaje svake godine - već je kasno. U međuvremenu špekulanti takvim izdanjima dižu cijenu, rijetko se mogu dobiti pod povoljnim uslovima.

Od kada su počeli da se izdaju tabačići, svake godine je, u prosjeku, štampano po dvanaest izdanja, a podaci koji su nam dostupni pokazuju da je riječ o 200.000 do 1 milion i 500.000 kompletnih serija. Takav je slučaj, na primjer, sa prvim prigodnim izdanjem povodom Evropske godine zaštite prirode iz 1969. godine, čija je cijena veća od 5000 dinara, i sa posljednjim, iz prošle godine, koje se može dobiti po cijeni od 40 dinara. Istina, ovo posljednje izdanje na temu „Evropa CEPT" štampano je u 1.500.000 kompletnih serija i to sve objašnjava.

U nekoliko narednih godina sva izdanja evropske zaštite prirode su skupa, takav je slučaj i sa prvim aktovima, kosmosom u službi nauke, zimskom olimpijadom u Saporou, mozaicima, nekim reprodukcijama slikarskih djela, što predstavlja znatno opterećenje i veliki izdatak za filateliste koji se bave skupljanjem tabačića i pojedinih cjelina. O tome u Zajednici jugoslovenskih PTT preduzeća, izgleda, nisu vodili računa.

D. M.

SATIRIKON

NEKA SE NAŠI SINDIKALISTI NE BUBAJU U PRSA KAKO SU NABAVILI DOBRU ZIMNICU.
KAKO STVARI STOJE, NAŠIM RADNICIMA ĆE BITI POTREBNO I LJETNICU NABAVITI.

OVE ZIME IMAĆEMO BOLJE GRIJANJE.

U TOPLANI JE VEĆ NEKO POTPALIO VATRU.

KOD NAS SKORO DA I NEMA NEPISMENIH.

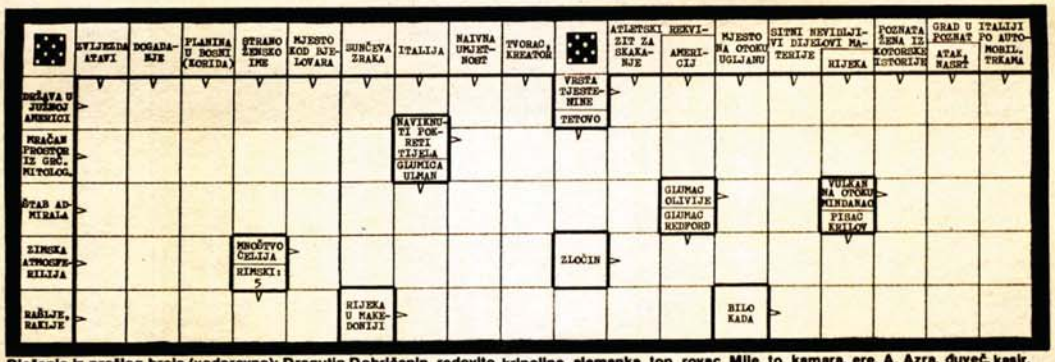

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): Dragutin Dobričanin, redovito, krinoline, alemanka, top, rovac, Mile, to, kamara, ere, A, Azra, duveč, kasir.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

MRKONJIĆ—GRAD:

ŠTA MISLITE O ORGANIZOVANOJ NABAVCI ZIMNICE?

NAVIKA OD RANIJE

Emir Dedić, predsjednik OO Saveza sindikata u Industriji konfekcije „Mladost":

— U mom kolektivu sa oko 700 zaposlenih vlada praksa da se organizovano obezbjeđuje zimnica. Tako će biti i ove jeseni. Sindikat u ovom kolektivu brine i vodi računa u toku cijele godine o zaštiti radničkog standarda. Osim prehrambenih obezbjeđuju se i drugi proizvodi po nižim cijenama i na otplatu u više rata.

AKCIJA POČELA

Mirko Banika, predsjednik sindikata grupe HUTRO „Krajina":

— U toku su dogovori sa jednim vojvođanskim pogonom oko nabavke zimnica na kredit. Na podijeljene formulare zainteresovani upisuju vrstu proizvoda i količinu. Tražimo najpovoljnije uslove i vjerujem da interesovanje neće biti malo.

OTPLATA U RATAMA

Nebojša Vuković, predsjednik OO Saveza sindikata OOUR-a finalna prerada drveta pri RO „Manjača":

— Većina zaposlenih u našoj radnoj organizaciji se izjasnila za organizovanu nabavku zimnice. Sindikat se pobrinuo da ovaj put nabavi više mesnih proizvoda. Ovo je veoma povoljno za radnike, pogotovo s nižim primanjima, jer će se zimnica otplaćivati u više rata.

UZ ZIMNICU I OGRJEV

Zijad Đuzelović, službenik:

- U Hotelsko-ugostiteljskoj radnoj organizaciji „Krajina", gdje sam zaposlen, za 250 radnika će se organizovati nabavka zimnice. Taj vid zaštite radničkog standarda, bez obzira na to koliko neki kolektiv imao zaposlenih, trebalo bi da praktikuju sve sindikalne organizacije, pogotovo u vrijeme pada standarda. Samo, uz zimnicu bi trebalo organizovati i nabavku ogrjeva.

Lazo STUPAR

ZANIMLJIVOSTI

Zova — lijek za sve

Određena zakonima prirode da živi u blizini čovjeka, cijenjena još u starom vijeku zbog svojih ljekovitih svojstava, zova raste duž puteva, na livadama, obroncima u čistoj prirodi, u prigradskim naseljima, u parkovima najvećih gradova.

Zova raste kao žbun visine četiri do pet metara, ali i kao drvo koje može da postigne visinu i do 10 metara. Počinje da cvjeta krajem maja, da bi puni procvat doživjela u junu i julu.

Bogate vitaminom C, mineralima, oligo-elementima, taninom i pektinom, bobice zove se ipak ne jedu u svježem stanju. Ali se zato od njih pravi sok i džem prijatnog ukusa i mirisa.

Cvijet zove je posebno interesantan, svjež ili osušen. Treba ga brati kada je u punom cvatu (a ne kada procvjeta) i osušiti u sjenci. Kada je potpuno suh, treba ga smjestiti u tegle i dobro zatvoriti.

Medicinska svojstva zove su:

Od cvijeta zove se pravi uvarak (šaku cvijeta preliti sa pola litra ključale vode, poklopiti, ostaviti pola sata, procijediti), koji se preporučuje u slučajevima prehlade, bronhitisa, upale pluća; uvarak od zove pojačava diurezu, olakšava iskašljavanje, potpomaže znojenje.

Losion od zove (priprema se isto kao uvarak, samo što se primjenjuje hladan) može se koristiti za njegu kože lica i za liječenje blažeg oblika konjuktivitisa (u posljednjem slučaju — komad vate natopiti losionom, staviti na oči, držati pola sata).

Kada nastupe ljetnje žege, ništa ne gasi žeđ bolje od soka od zove.

Povećana potrošnja droge

U mnogim gradovima SAD heroin (jedan od najopasnijih narkotika) je uzročnik veće stope kriminala. U istoj zemlji godišnje se „potroše" ogromne količine raznih narkotika, a među njima je heroin jedan od vodećih — oko četiri milijarde dolara se obrne godišnje za „promet" (samo) heroina, a ista droga se u SAD godišnje prokrijumčari u količini od četiri metričke tone. Glavna količina heroina dolazi iz pojedinih oblasti Avganistana i Pakistana.

Ono što mnogo više treba da zabrinjava je podatak da sve više mladih ljudi u cijelom svijetu svakodnevno umire zbog zloupotrebe droge. U Zapadnoj Evropi godišnje umre oko 1500 osoba, najčešće mladih. Takođe zabrinjava podatak da broj narkomana, i pored svih dosad učinjenih pokušaja u suzbijanju narkomanije u svijetu, raste. U Velikoj Britaniji, na primjer, 1955. godine bilo je svega 54 registrovana korisnika heroina. A danas oko 60.000 ljudi u toj zemlji ima ozbiljnih problema zbog uzimanja droga, a još toliko povremeno uzima narkotička sredstva. Ništa manje ružičast podatak je i povećanje zaplijenjenih količina droge od strane policije u mnogim krajevima svijeta. Za ilustraciju, evo primjera Zapadne Evrope gdje je za sedam mjeseci u 1983. godini (prema podacima Organizacije ujedinjenih nacija) zaplijenjeno oko 1,6 tona heroina, što je predstavljalo povećanje od 40 odsto u odnosu na 1982. godinu. A koliko li je toga nezaplijenjenog?!

D. T.

RADIO-PROGRAM

ČETVRTAK, 26. SEPTEMBRA

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 metara (1071 kHz) i UKT 95,9 MHz

Od 5,00 do 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO—BANJALUKE
(5,30 — VIJESTI, 6,00 — Jutarnji dnevnik RS, 7,30 JUTARNJA HRONIKA 8,00 — Humanizacija odnosa među polovima)
Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — Početak programa
14,05 — POSTER 85
(VIJESTI u 14,30, Oglasi i obavještenja u 15,00)
15,30 — DNEVNIK
15,45 — Intermeco
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Magazin sedam
17,00 — IZ UDRUŽENOG RADA — SIZ-a
17,30 — VIJESTI
17,35 — Pjesme koje vječno žive
18,00 — Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 do 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 — Zajednički program radio-stanica BiH (Susret na talasu)
14,00 — Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 — Muzika — informacije — muzika
14,50 — Oglasi i obavještenja
15,00 — Revija izvođača narodne muzike
15,30 — „IZ UDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA", informativno-politička emisija
15,45 — Minute sa...
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
-16,30 — Melodije koje se pamte
16,55 — Vijesti
17,00 — Završetak i odjava popodnevnog programa

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherca

12,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — Najava programa i vijesti
14,05 — Snimajte emitujemo (zabavna muzika)
14,30 — Reklamne poruke radnih kolektiva, oglasi i obavještenja
15,30 — Hronika opštine Prnjavor — aktuelno — informativna emisija
15,50 — Deset minuta sa... (muzička emisija)
16,00 — Odjava programa

SRBAC

11,00 — Početak emitovanja
11,05 — Danas na talasima Radio-Srpca
11,10 — Novo u svijetu zabavne muzike
11,30 — Bosno moja, pjesmom opjevana
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Ponovo zajedno
14,05 — Magazin 85
15,30 — Hronika srbačke komune
15,45 — Melodije koje se pamte
16,00 — Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA DUBICA

12,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RS BiH
14,00 — Najava i pregled programa
14,05 — Zabavljaju vas popularni muzički sastavi
14,30 — VIJESTI
14,33 — Poželjeli ste, izvodimo
15,00 — Jugotonov ekspres
15,30 — HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Ozbiljna muzika
16,45 — 15 minuta sa...
17,00 — Odjava programa

JAJCE

Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — Najava programa
14,10 — Vijesti
14,15 — Na današnji dan
14,25 — EPP
15,00 — Likovi i događaji
15,15 — Vrijeme radoznalosti
15,30 — Hronika komune
15,45 — U ritmu narodne muzike
16,00 — Odjava programa i preuzimanje Dnevnika Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKI NOVI

Od 12,00 do 14,00 — SUSRET NA TALASU (Zajednički program RS BiH)
14,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 — Želje slušalaca
15,00 — Hronika mjesnih zajednica (informativni program)
15,15 — Pješčani sat — zabavno-muzičke i jazz-vibracije
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP — Prospekt
16,00 — 16,32 — DNEVNIK RSA 1 i odjava programa

KLJUČ

Od 12,00 dio 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO—STANICA BiH
14,00 — Najava programa, muzika, oglasi i reklame
14,30 — Radio-mozaik
15,40 — Vijesti iz komune
16,00 — Predstavljamo vam... odjava programa
Od 16,00 do 17,00 — Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički program RS BiH
13,00 — Vijesti
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 — Politička emisija
14,45 — Rezervisano za ONO i DSZ
15,00 — Muzika i EPP
15,30 — HRONIKA DANA
15,45 — Muzika raspoloženja
16,00 — Odjava programa

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA - RAMBO (američki akcioni) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS - POLTER GEJTS (američki) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS - velika sala - I JEDNI I DRUGI (francuski muzički) u 16 i 19 sati, mala sala - POD VULKANOM (američki) u 16,30, 18,30 i 20,30, a u 10 prikazuje se dječiji film RIKI, TIKI, TAVI.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE
Nema predstave

DOM KULTURE

Nema programa.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, subotom, nedjeljom i praznicima od 9 do 13 sati.

Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanje"

BIBLIOTEKA

Odjeljenja u Domu radničke solidarnosti rade svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Mejdanu radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7,30 do 19 sati.

Odjeljenje u Budžaku radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

NOĆNO DEŽURSTVO ima apoteka 1. maj u Ulici Vladimira Nazora 21, telefon 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu
Služba za interventne kvarove „Vodovoda i kanalizacije"
tel. 40-811 i 40-815
— Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6.1985. godine.

Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).

Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.

Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).

Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrzani).

Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30, 15,00, 17,00, 23,30

ZA LJUBLJANU: 01,20, 08,20, 12,00, 13,15, 15,10, 19,25.

ZA SARAJEVO: 00,30, 08,00, 12,00, 00,45 (u prolazu u 10,00, 13,35 i 15,15).

ZA KRANJSKU GORU: 13,15.

ZA TUZLU 05,35 i 15,45

ZA DUBROVNIK: 20,20, 22,00, 24,00 (polasci u prolazu)

ZA MOSTAR: 06,00, 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00.

ZA BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).

ZA DERVENTU: u 12,00 sati.

ZA PRIJEDOR: u 4,45 sati.

ZA KUKOLJE i SRBAC: u 6,15 a povratak iz Srpca u 11 sati.

ZA SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI-PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONZANOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

ZA ROVINJ: 7,45, 19,45

ZA RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.

ZA UMAG: 6,00.

ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)

ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture prikazuje se film KRADLJIVCI ZLATNE KOBE

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede" otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić" u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca".

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433.

Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500.

Turist-biro 813-080

Taksi-stanica 811-716.

„Elektro-Bosanska Gradiška" 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture u 13 i 20 sati prikazuje film MLADI TIGROVI IZ HONGKONGA

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanic 850-139.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali „25. maj" prikazuje se film ŠTA JE S TOM KNES

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture igra film ZBOGOM ĐIĐI — italijanski

Narodna biblioteka „Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDEŘ-VAKUF

Nema kino-predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

Nema kino—predstave.

Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

ДЕЖУРНА СТРАНА

КОНФЕРЕНЦИЈА ССОЈ

ИЗБОРИ ПРИЈЕ КОНГРЕСА

БЕОГРАД, 25. септембра (Тањуг) - Избори за Конференцију у органе ССОЈ биће обављени прије наредног омладинског конгреса - једнствено, закључено је на данашњој сједници Конференције ССОЈ. Када је о изборима у републичким и покрајинским организацијама ријеч, препоручено је да се и они ускладе са Конгресом, али је њиховим Конференцијама остављено да процијене могу ли тај посао да обаве на вријеме.

Посебно ће се, дакле, у републикама и покрајинама - прије Конгреса - провести избори за највиши форум младих Југославије. Избори у самим републичким и покрајинским организацијама ће, зависити од одлуке да се та два поступка о „истом трошку" обаве. Судећи по ономе што се данас чуло на сједници, све организације младих ће успјети то да учине, осим Словеније, која сматра да за „симуптаност" нема суштинских разлога.

БОН

КАРПОВУ УКРАДЕНО 450.000 ДОЛАРА

БОН, 25. септембра (Тањуг) - На основу пријаве првака свијета у шаху Анатолија Карпова да је оштећен за 450.000 долара, покренут је поступак против замјеника шефа сјевернињемачке телевизије Хелмута Јунгвирта. Карпов је још у јулу поднио пријаву против Јунгвирта, када није добио уговорену накнаду пошто је за једног произвођача из Хонгконга рекламирао шаховске компјутере. Хонорар с Дапеког истока је стигао на Јунгвиртов конто у Хановеру, али га он „није прослиједио даље", тј. Карпову.

БЕОГРАД

ОДЛАГАЊЕ ДУГА ХОЛАНДИЈИ

БЕОГРАД, 25. септембра (Тањуг) - У Београду су одржани преговори између делегација Савезног извршног вијећа и владе Краљевине Холандије о консолидацији (одлагању) главнице југословенског дуга који према Холандији доспијева за плаћање у периоду од 1. јануара 1985. године до 15. маја 1986. Преговори су завршени потписивањем споразума о репрогрaмирању дуга у укупном износу од 77,8 милиона гулдена.

У УЛИЦИ АВНОЈ-а У БАЊАЛУЦИ

ПОБЈЕГАО ВОЗАЧ

БАЊАЛУКА, 25. септембра - Возач Чаманго Терзић (30) из Бањалуке возећи „ладу" БЛ 618-80 тротоаром Улице АВНОЈ-а према центру града, ударио је **Наду Вопак** (53) из Бањалуке, која се кретала пешке у истом смјеру а одмах послије тога побјегао.

Захваљујући грађанима који су помогли радницима милиције возач је за непуних пола сата ухваћен. Био је под утицајем алкохола.

Нада Вопак је послије указане помоћи на КБЦ у Бањалуци пуштена кући.

Истрага је у току. М.Д.

ПРЊАВОР

ЗА КРАЂУ ТЕЛЕТА ДЕСЕТ МЈЕСЕЦИ

ПРЊАВОР, 25. септембра - На источној пијаци у Прњавору догодила се несвакидашња крађа. **Асим (Аге) Хускић** (44) из Бањалуке купио је од **Бошка Јанковића** из Дренове теле за износ од 18,2 хиљада динара. Када је договор постигнут Хускић замолио власника да купи канал за теле, и док се Бошко удаљио Асим је утоварио теле и побјегао са пијаце а да паре није дао. Тек касније, Бошко је на пијаци у Хрвећанима препознао купца - превараната и одмах га пријавио милицији. Због крађе коју пориче, али је недељо вјештачењем и суочењем доказано, Асим Хускић је у Општинском суду у Прњавору осуђен на десет мјесеци затвора. Б.Р.

ПОСЉЕДЊА ВИЈЕСТ

УСВОЈЕНИ СТАВОВИ 20. СЈЕДНИЦЕ ЦК СКЈ

БЕОГРАД, 23. септембра (Тањуг) - Усвајањем ставова о идјеном политичким питањима даљег развоја система и политике економских односа са иностранством, у Београду је завршена 20. сједница ЦК СКЈ. Усвојени ставови треба да допринесу даљем раду на доношењу нових системских рјешења у области економских односа с иностранством и акцији комуниста у превазилажењу проблема који ометају шири продор југословенске привреде на инострано тржиште.

ИЗВЈЕШТАЈ 39. КОЛА ЛОТА

1 5 19 24 26 30 34

ДОПУНСКИ БРОЈ 14

ПРИТВОРЕНИ РУКОВОДИОЦИ ФАБРИКЕ МУНИЦИЈЕ У СРБИЦИ

ОЛОВНА АФЕРА У ТРЕПЧИ

ТИТОВА МИТРОВИЦА, 25. септембра (Тањуг) - Истражни судија Окружног суда у Титовој Митровици, Гањи Режа обавијестио је данас новинаре да су притворени и окривљени Идриз Хисенај, директор Фабрике поваћке муниције из Србице, Небих Велић, руководилац сектора за финансијске и економске послове, Хамз Читаку, шеф рачуноводства, Шабан Ахметај шеф складишта и транспорта и Ибрахим-Абази магационер.

Идриз Хисенај, директор Фабрике ловачке муниције је како се сумња, злоупотребио службени положај и са америчком фирмом „Саклас" за коју је била уговорена испорука 548.075 ловачких патрона, у вриједности од 36.644 долара, самовољно, преиначио уговор на 19.105 долара и овој фирми омогућио противправну корист од преко 17,5 хиљада долара. Осим тога, они су присвојили 510,7 тона олова и оловних легура у вриједности од преко 27 милиона динара и продали из ха сада непознатим лицима.

БЕОГРАД

УМРЛА НОВИНАР И ПРВОБОРАЦ ЈОВАНКА СОЛДАТИЋ

БЕОГРАД, 25. септембра (Тањуг) - У Београду је умрла Јованка Солдатић, носилац „Партизанске споменице 1941. године" и више ратних одликовања, дугогодишњи новинари уредник „Борбе". Рођена је у топуском 1922. године. Као омладинка, првих устаничких дана, креће у партизане. Директно из реодва Армије, по престанку рата, долази 1945. у „Борбу".

У НОВОСЕЛИЈИ

КРАВА УДАРИЛА МОТОЦИКЛИСТУ

БАЊАЛУКА, 25. септембра - Мотоциклиста **Атиф Бајагиловић** (53) тешко је повријеђен јуче око 17 сати у Новоселији (испред кафане „Острво") на заиста необичан начин.

Док је мотоциклом „томос А-3 аутоматик" БЛ 32-94 ишао из правца Јајца према центру града, са споредног пута са пијеве стране истрчала је крава и ударила у њега. Од ударца Бајагиловић заједно са мотором пао у провалију дубоку око четири метра.

Захваљујући грађанима који су се ту затекли Бајагиловић је у тешком стању одвезен у КБЦ у Бањалуку, гдје је и задржан на пијечењу.

Власник краве **Мујо Туфекчић** (52) из Новоселије чувао је на око 150 метара од пута привезану за конопац. У једном тренутку, изненада истрчала се и напетјела на несретног мотоциклисту. Крава није повријеђена. М.Д.

ОД ЕКСПЛОЗИЈЕ БОМБЕ У КЛИНИ

ПОГИНУО ДЈЕЧАК, ДЕВЕТОРО ПОВРИЈЕЂЕНИХ

КЛИНА, 25. септембра (Тањуг) - Једна особа је погинула, а девет теже и лакше повријеђено, од експлозије бомбе која се јуче око 12 сати догодила у кући Смаља (3) Гашија из села Сврке надомак Клине. Од експлозије бомбе којом су се у ходнику куће играла дјеца погинуо је Арбен Р. Гаши (4), док су тешке повреде задобили Афердита (6), Мерита (4), Шпреса (3), Шемседиа (1), а лакше Шаха (60), Наза (40), Сања (26), Мевида (9), Фјора (5). Одмах након трагедије сви повријеђени пребачени су на хируршку одјељења лијечке и приштинске болнице. Како сазнајемо, здравствено стање тешко повријеђених и даље је критично. Истрага је у току.

ОСНОВНА БАНКА „БАЊАЛУКА"

КУРСНА ЛИСТА

(формирана 24. септембра 1985. године)

КУРС У ДИНАРИМА

Земље	Валута	Куповни за ефективу	Куповина за девизе	Продајни за девизе
Аустрија	100 шилинга	1458,05	1495,43	1499,92
Белгија	100 франака	499,59	513,71	515,26
Данска	100 круна	2812,89	2892,43	2901,12
Француска	100 франака	3348,68	3443,37	3453,72
Холандија	100 флорина	9080,52	9337,30	9365,35
Италија	100 лира	15,16	15,55	15,60
Норвешка	100 круна	3446,32	3543,77	3554,41
СР Њемачка	100 марака	10254,45	10517,38	10548,98
Швајцарска	100 франака	12460,28	12779,77	12818,17
Шведска	100 круна	3408,26	3504,61	3515,16
Јапан	100 јена	119,01	124,61	124,99
В. Британија	1 фунта	398,33	409,59	410,82
Канада	1 долар	199,67	209,7	209,70
САД	1 долар	277,77	285,63	286,48
Аустралија	1 долар	193,72	202,85	203,46

Куповни и продајни курсеви за девизе примјењују се од 14 сати 24. септембра 1985. године, а курсеви за ефективу од 29. септембра 1985. године.

ТВ

ТВ—ПРОГРАМ
ЧЕТВРТАК, 26. СЕПТЕМБРА
ПРВИ ПРОГРАМ

8,15 - Преглед програма
8,20 - ТВ календар
8,30 - Сонгови из Недјељног забавника
9,50 - ОБРАЗОВНИ ПРОГРАМ
1,220 - Вијести
ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
15,00 - Школски програм, реприза
17,20 - Дневник 1
17,45 - Сонгови из Недјељног забавника
18,15 - Аквакултура: „Узгој салмонида у Јадранском мору" - научни програм, 1 дио
18,45 - Музика, вријеме, људи - забавно-музичка емисија
19,15 - Мале тајне великих мајстора кухиње - ЕП-репортажа
19,30 - Дневник 2
19,55 - ТВ спот
20,00 - Монитор - политички магазин
21,00 - ЕПП
21,05 - Кантри-шоу - забавно-музички програм
21,55 - О туризму четвртком
22,10 - ТВ дневник 3
22,25 - Преглед програма за петак

ДРУГИ ПРОГРАМ

18,40 - Преглед програма
18,45 - ТВ-журнал: ЖТО
19,00 - Кораци - омладинска емисија
19,30 - Дневник
20,00 - Сунце се поново рађа - амерички серијски филм
20,50 - Студио 2
20,55 - Шаховски коментар меча Карпов - Каспаров
21,15 - Покретне слике
21,55 - Прислушкивање - амерички играни филм
23,40 - Хроника БИТЕФ-а
00,40 - Преглед програма за петак

2. ПРОГРАМ - 20,00 САТИ

„СУНЦЕ СЕ ПОНОВО РАЂА"

— АМЕРИЧКИ СЕРИЈСКИ ФИЛМ

Никол, проститутка коју је Џек Барнс током рата називао „Војвоткиња" умире у биједи и њени некадашњи обожаваоци јој приређују величанствену сахрану.

Живот у Паризу као да почиње да губи своје чари и Брет Ешли са својим друштвом креће у Шпанију...

Улоге у трећој епизоди америчке серије „Сунце се поново рађа" тумаче Џејн Сејмур, Роберт Карадин, Жељко Иванек, Јан Чарлстон, Леонард Нимао, Андреа Окипинти и други.

Редитељ је Џемс Голдстон.

ДАВИД ШТРБАЦ Мир, Млађеновић

ВРИЈЕМЕ

ИЗВЈЕШТАЈ РЕПУБЛИЧКОГ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКОГ ЗАВОДА БиХ

НАОБЛАЧЕЊЕ

ЗА БОСАНСКУ КРАЈИНУ: Прије подне сунчано, а послије подне наоблачење и мање освјежење. Јутарња температура кретаће се од 6 до 12 степени, а највиша дневна од 22 до 28 степени.

ЗА БАЊАЛУКУ: Прије подне сучано, а послије подне умјерено наоблачење и мањи пад температуре. Највиша дневна температура око 26 степени.

ЗА НАРЕДНА ДВА—ТРИ ДАНА: Након пропазног наоблачења поново ће преовладавати ведро, али свјежије вријеме.

ВОДОСТАЈ: Уна-Бихаћ 5, цм, бистра, температура воде 15 степени, Уна-Босански Нови - 26 цм, бистра, температура воде 15 степени, Сана-Сански Мост, 112 цм, бистра, температура воде 17 степени, Врбас-Бањалука 63 цм, бистра, температура воде 16 степени. На свим ријекама водостај у стагнацији.

ГЛАС

РЕДАКЦИЈА Улица АВНОЈ-а 93. Телефон: директор и одговорни уредник 34-417. Редакција 37-979, 37-977, дактилографи 34-449. Огласно у Улици Веселина Маслеше 13, телефон 34-448. Телекс 45-208 YU ГЛАС, ООУР Новинска дјелатност Бањалука, жиро-рачун број: 10500-603-4106 код СДК Бањалука. Претплата за СФРЈ: једномјесечна 800 динара, тромјесечна 2.400 динара, полугодишња 4.800 динара, годишња 9.600 динара, само за „Недјељни Глас" 1.660 динара годишње. Претплата за иностранство: једномјесечна 1.600 динара, тромјесечна 4.800 динара, полугодишња 9.600 динара, годишња 19.200 динара, само на „Недјељни Глас" 3.320 динара. Уплате на девизни рачун број: 10500-620-71000-552 код Привредне банке Сарајево, Основне банке Бањалука. Рјешењем Републичког комитета за образовање, науку, културу и физичку културу СР БиХ број 02-4153/82 „Глас" је ослобођен плаћања пореза на промет.